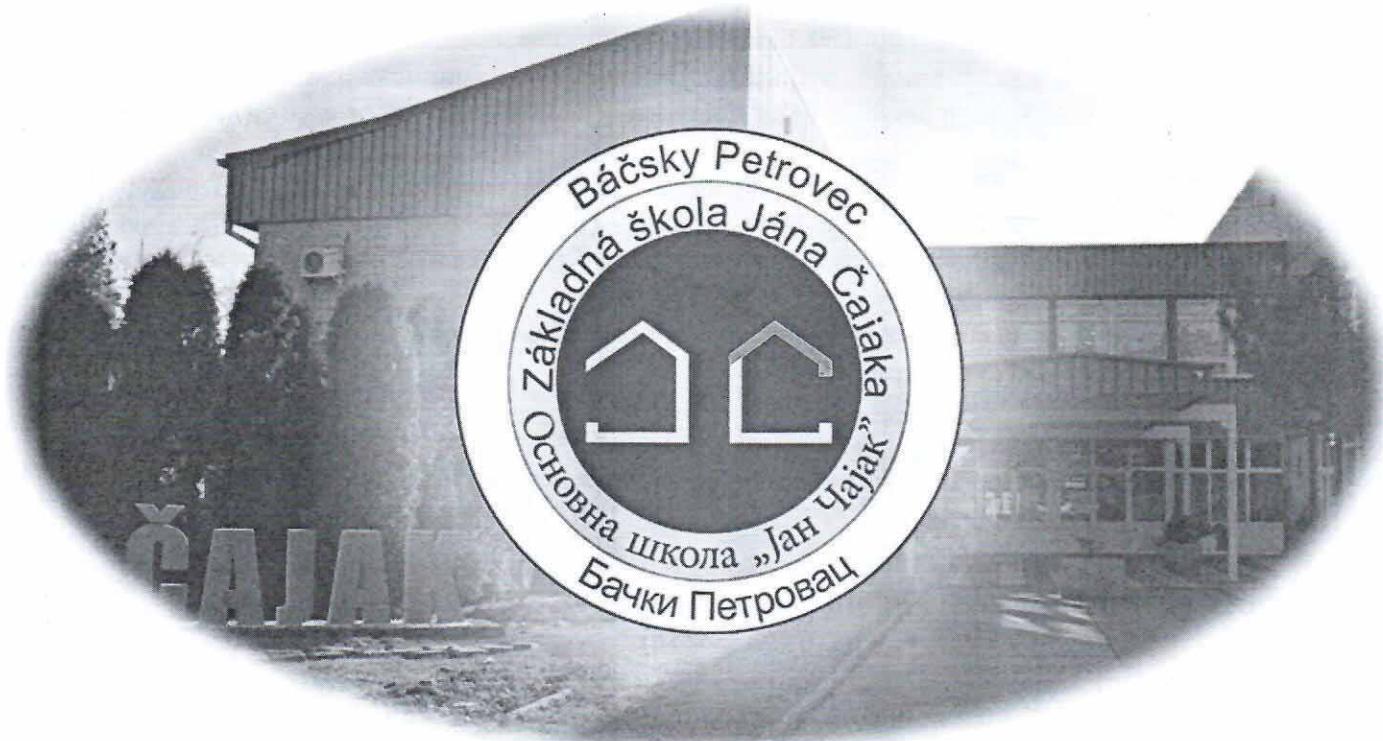

ОСНОВНА ШКОЛА „ЈАН ЧАЈАК“ У БАЧКОМ ПЕТРОВЦУ

Основна школа „ЈАН ЧАЈАК“
Základná škola JÁNA ČAJAKA
Број/Cílslo 477-2
Датум/Datum 01.07.2024.
Бачки Петровац - Báčsky Petrovec

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА Од шк. године 2024/25 – 2027/28

Јул 2024. године

УВОДНИ ДЕО

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ

Назив школе:	Основна школа „Јан Чаяк“
Адреса:	Сладковичова 2, 21470 Бачки Петровац
Телефон:	021/ 2280-039
Званични мејл школе:	jcajak@gmail.com
Сајт:	http:// www.jancajak.edu.rs

Подаци о школи сежу до далеке 1745. године и доласка словаца у Војводину (Аустроугрска) када се отвара прва школа у месту. Школа је имала једног учитеља. Већ 1831. године има 4 разреда и 4 учитеља, сваки учитељ је имао око 150 ђака. Осмогодишња постаје 1958. године, 1959. године добија садашње име по учитељу, писцу, публицисту, родољубу, хуманисти Јану Чаяку. Средствима самодоприноса 1983. године изграђена је нова школска зграда на садашњој адреси. Школа припада јужнобачком округу.

Школу похађа око 400 ученика. Она пружа добре могућности за рад наставника и напредовање ученика. У склопу школског објекта налази се школска зграда и спортска хала. Школа има спортске терене у непосредној близини. Има школску библиотеку са богатим књижним фондом. У школи ради продужени боравак.

Настава се у школи изводи на словачком и српском језику. Поред матерњег језика ученици уче и два страна језика: енглески и немачки језик.

Основ за доношење школског програма:

- Члан 61. и 69. Закона о основама система образовања и васпитања (Службени гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023),
- Члан 27. и 28. Закона о основном образовању и васпитању (Службени гласник РС“ број 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 – др. закон, 129/2021 и 92/2023).

Родна равноправност

На основу одредаба Закона о родној равноправности („Службени гласник РС“, бр. 52/2021) школа, као орган јавне власти донела је План којим ће интегрисати родну перспективу у област у којој делује, одређујући и спроводећи посебне мере у зависности од циљева које је потребно остварити њиховим одређивањем и спровођењем у оквиру годишњег плана и програма рада школе, а ради остваривања и унапређивања родне равноправности која подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима рада школе.

РЕСУРСИ ШКОЛЕ

Кадар

У школи се установљавају послови у складу са природом и организацијом образовно-васпитне делатности.

Потребан број извршилаца који треба да обезбеде ефикасно извршавање годишњег плана школе у целини утврђује се, у складу са важећим прописима.

Мерила у погледу утврђивања извршилаца у школи прописује министар.

Простор, опрема и наставна средства

Неопходни услов за остваривање циљева, исхода и стандарда основног образовања и васпитања непосредно је повезан са обезбеђивањем потребних средстава.

Школи се за остваривање школског програма и годишњег плана рада школе обезбеђују средства на основу утврђене цене услуга, под условима и у складу са одредбама Правилника о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања.

Нормативима се утиче, на изједначавање просторно-материјалних услова у основним школама, и на њихово рационално побољшање. Прописани нормативи садрже минимум захтева које школе морају да обезбеде. Мање развијене школе имају веће обавезе у задављавању захтева норматива. Школе које су већ достигле ниво просторно-материјалних услова које прописују нормативи, треба да их побољшавају. Развијеност основне школе утврђује се према броју разреда и одељења у школи, према чему се одређује статус потпуне и непотпуне основне школе. Наставно-материјалне потребе основних школа утврђују се према њиховој развијености и организацији, као и усвојеним начелима и објективним критеријумима за овај рад.

ОШ „Јан Чаяк“ је потпуна основна школа, јер има осам разреда, од првог до осмог, колико према Закону о основном образовању и васпитању траје основно образовање и васпитање. Сваки разред има минимум три одељења. Ученици нижих разреда су функционално одељени од ученика виших разреда а ученице ученика од првог до четвртог разреда су у приземљу. Ученици нижих разреда похађају наставу у две смене и смењују се седмично, а ученици виших разреда похађају наставу у преподневној смени. Школа има ученице опште намене и специјализоване ученице, кабинете, школску библиотеку, кухињу, трпезарију и друге радне просторије. Опремљеност школе школским намештајем је око 80% и намештај је у задовољавајућем стању. Опремљеност наставним средствима је различита и креће се од 50% до 70% у појединим предметима. Библиотечки фонд броји око 15500 књига за ученике школе. Постоји и стално се допуњује савремена стручна литература за наставнике и родитеље. Школа поседује велики број рачунара и сталну интернет везу.

Запослени се константно стручно усавршавају у својој професији. Дигиталне технологије, одговорно, смислено и етички примењене, имају кључну улогу у процесу трансформације наставе, учења и вредновања постигнућа ученика у систему образовања у 21. веку. Дигиталне компетенције све више постају компетенције које су од суштинског значаја за све запослене. Основне дигиталне компетенције, дугорочно посматрано, стичу се превасходно у систему образовања који обезбеђује приступ систематизованим научним знањима, а ниво поседовања дигиталних компетенција ученика, између остalog, зависи у великој мери од нивоа дигиталних компетенција наставника. Стога се од наставника очекује да поседују одговарајући ниво информатичке, информационе, дигиталне и медијске писмености, као и да у областима у којима реализују наставу познају модерне концепте, методе и алате који претпостављају смислену употребу дигиталних технологија.

СПЕЦИФИЧНОСТИ ШКОЛЕ

- Настава се изводи у већини одељења на словачком наставном језику.
- У школи се негује словачки језик са елементима националне културе.
- Школа негује еколошку културу и свест, мултикултуралност и толеранцију.
- Ученици школе постижу значајне резултате на такмичењима.
- У школи се налази истурено одељење основне музичке школе „Јосип Словенски“ Нови Сад.
- У школи се подстичу разне спортске и културне активности.

МИСИЈА НАШЕ ШКОЛЕ:

УЧЕЊЕ ЈЕ ЖИВОТ – ЖИВОТ ЈЕ УЧЕЊЕ
Увид у неминовност учења људског рода.

НАША ВИЗИЈА:

ШКОЛА КОЈА СЕ ВОЛИ

Moto:

Када знаш како учење је лако

1. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

1.1. ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ

Основни циљеви јесу:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење вељаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

1.2. ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉЕВИ

Приоритетни циљеви јесу:

1. Развијање и оснаживање компетенција наставника, стручних сарадника и директора.
2. Развијање и унапређивање наставног процеса.
3. Обезбеђивање подршке свим ученицима, посебно ученицима којима је неопходна додатна подршка у учењу.
4. Стварање позитивне атмосфере за учење и дружење.
5. Укључивање школе у националне и међународне развојне пројекте.

6. Унапређивање квалитета рада установе реализацијом Акционог плана унапређивања области квалитета процењених самовредновањем школе.
7. Задржати постигнут квалитет рада, који је екстерним вредновањем - 2016. године оцењен највишом оценом.
8. Фокус рада усмерити ка квалитетној настави, информационим технологијама, стицању примењенљивих знања у пракси.
9. Развој дигиталне наставе.
10. Подизање квалитета образовних постигнућа ученика.

1.3. ИСХОДИ

Након завршетка основног образовања и васпитања у школи ученици ће:

- 1) имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;
- 2) умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
- 3) бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;
- 4) умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;
- 6) бити оспособљени за самостално учење;
- 7) бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;
- 8) моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;
- 9) бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;
- 10) бити одговорни према сопственом здрављу и његовом очувању, примењивати усвојене здравствене навике неопходне за активан и здрав животни стил;
- 11) умети да препознају иуваже људска и дечја права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- 12) имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију и доприносити њеном очувању и развоју;
- 13) знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;
- 14) бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице.

1.4. КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Кључне компетенције представљају скуп интегрисаних школских знања, вештина и ставова који су потребни сваком појединцу за лично испуњење и развој, укључивање у друштвени живот и запошљавање.

Кључне компетенције за целоживотно учење су:

- 1) комуникација на матерњем језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми;
- 2) комуникација на страном језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми укључујући вештине посредовања сумирањем, тумачењем, превођењем, парофразирањем и на друге начине, као и интеркултурално разумевање;

- 3) математичке, научне и технолошке компетенције: основно нумеричко резоновање, разумевање света природе, способност примене знања и технологије за људске потребе (медицина, транспорт, комуникације и др.);
- 4) дигитална компетенција: самопоуздано и критичко коришћење информационих и комуникационих технологија за рад, одмор и комуникацију;
- 5) учење учења: способност да се ефективно управља сопственим учењем: планирање, управљање временом и информацијама, способност да се превазиђу препеке како би се успешно учило, коришћење претходних знања и вештина, примена знања и вештина у различитим ситуацијама, индивидуално и/или у групи;
- 6) друштвене и грађанске компетенције: способност да се ефикасно и конструктивно учествује у друштвеном и радном животу и да се ангажују у активном и демократском учешћу, посебно у све разноврснијим заједницама;
- 7) осећај за иницијативу и предузетништво: способност да се идеје претворе у акцију кроз креативност, иновативност и преузимање ризика, као и способност за планирање и управљање пројектима;
- 8) културолошка освешћеност и изражавање: способност да се схвати значај креативних идеја, искуства и емоција у различитим медијима - музика, књижевност, плес, ликовна уметност и друго.

1.5. ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, применљиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака, неопходне су свим ученицима за лично остварење и развој, као и укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целожivotно учење.

Опште међупредметне компетенције за крај обавезног основног образовања и васпитања у Републици Србији су:

1. компетенција за учење;
2. одговорно учешће у демократском друштву;
3. естетичка компетенција;
4. комуникација;
5. одговоран однос према околини;
6. одговоран однос према здрављу;
7. предузумљивост и оријентација ка предузетништву;
8. рад са подацима и информацијама;
9. решавање проблема;
10. сарадња;
11. дигитална компетенција.

2. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

План наставе и учења у основном образовању и васпитању садржи:

- 1) листу обавезних предмета и изборних програма и активности по разредима;
- 2) укупан годишњи фонд часова по предметима, програмима и активностима;
- 3) недељни фонд часова по предметима, програмима и активностима.

Програм наставе и учења у основном образовању и васпитању садржи:

- 1) циљеве основног образовања и васпитања;
- 2) циљеве учења предмета, изборних програма и активности по разредима;
- 3) опште предметне компетенције;
- 4) специфичне предметне компетенције;

- 5) исходе учења;
- 6) образовне стандарде за основно образовање и васпитање;
- 7) кључне појмове садржаја сваког предмета;
- 8) упутство за дидактичко-методичко остваривање програма;
- 9) упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика;
- 10) начин прилагођавања програма музичког и балетског образовања и васпитања, образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, ученика са изузетним, односно посебним способностима, за образовање и васпитање на језику националне мањине и образовање одраслих.

2.1. ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

2.1.1. Фонд часова

Р. бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик Slovenský jazyk ¹	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Српски као нематерњи језик ²	2	72	2	72	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
6.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
7.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
10.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А		20-22	720-792	21-23	756-828	21-24	756-864	21-24	756-864
Р. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1.	Верска настава / Грађанско васпитање ³	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик / Говор са елементима националне културе□	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
УКУПНО: А+Б		21-23	756-828	22-24	792-864	22-25	792-900	22-25	792-900

2.1.2. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми

Р. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21-23	756-828	22-24	792-864	22-25	792-900	22-25	792-900
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава							1	36
4.	Настава у природи**	7-10 дана год.							

2.1.3. Остали облици образовно-васпитног рада

Р. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ¹	1-2	36-37	1-2	36-37	1-2	36-37	1-2	36-37
3.	Екскурзија	1-3 годишње		1-3 годишње		1-3 годишње		1-3 годишње	

¹ Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

² Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

³ Ученик бира један од понуђених изборних програма.

Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези.

Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у склопу школе.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

** Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником

2.2. ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

2.2.1. Фонд часова

Р. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност / Словачки језик ¹	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Српски као нематерњи језик ²	3	108	3	108	3	108	2	68
3.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68
4.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
5.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
6.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
7.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
8.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
9.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
10.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
11.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
12.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54	2	72+54	3	108	3	108
13.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
14.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
УКУПНО: А		24-27	918-1026	25-28	954-1062	28-31	1008-1116	28-30	952-1020
Р. бр.	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ								
1.	Верска настава / Грађанско васпитање ³	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Немачки језик ⁴	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Словачки језик /говор са елементима националне културе ⁵	2	72	2	72	2	72	2	68
УКУПНО: Б		3-5	108-180	3-5	108-180	3-5	108-180	3-5	102-170

УКУПНО: А+Б	27-30	1026-1134	28-31	1062-1170	31-34	1116-1224	31-33	1054-1122
-------------	-------	-----------	-------	-----------	-------	-----------	-------	-----------

2.2.2. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми

Р. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27-30	1026-1134	28-31	1062-1170	31-34	1116-1224	31-33	1054-1122
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Слободне наставне активности□	1	36	1	36	1	36	1	34

2.2.3. Остали облици образовно-васпитног рада

Р. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности□	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

¹ Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

² Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

³ Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета

Ученик бира један од понуђених изборних наставних предмета.

Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до kraja другог циклуса.

Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај предмет али није у обавези.

Слободне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које Школа нуди.

Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

* Број часова за ученике припаднице националних мањина.

3. ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

Програми наставе и учења садрже све релевантне смернице за њихов развој по разредима. У њима су дефинисани сврха проучавања предмета, његова развојност по вертикални, повезаност с другим предметима по хоризонтали, очекивани исходи и развијене специфичне предметне компетенције.

Полазиште за дефинисање предметних исхода за сваку годину учења предмета су опште међупредметне компетенције, општа предметна компетенција, специфичне предметне компетенције, као и стандарди постигнућа за наставни предмет и циклус. Елементи програма садрже и смернице за организацију наставе оријентисане на исходе које су специфичне за конкретан предмет, елементе за

израду критеријума праћења и вредновања ефеката наставе самог предмета као и неопходних ресурса за остваривање постављених циљева и исхода.

ПРВИ ЦИКЛУС ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

1. СРПСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице;
- влада основном техником читања и писања ћириличког текста;
- разуме оно што прочита;
- активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита;
- препозна песму, причу и драмски текст;
- одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом;
- уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина;
- изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу;
- препозна загонетку и разуме њено значење;
- препозна басну и разуме њено значење;
- разликује слово, реч и реченицу;
- правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају;
- правилно употреби велико слово;
- учтиво учествује у вођеном и слободном разговору;
- обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима;
- усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима;
- усмено описује ствари из непосредног окружења;
- бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору;
- напамет говори краће књижевне текстове;
- учествује у сценском извођењу текста;
- пажљиво и културно слуша саговорнике;
- слуша, разуме и парофразира поруку;
- слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања;
- примењује основна правописна правила;
- пише читко и уредно;
- писмено одговара на постављена питања;

- спаја више реченица у краћу целину;
- пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила;
- гласно чита, правилно и са разумевањем;
- тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног;
- пронађе информације експлицитно изнете у тексту.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Комуникативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетска компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према окolini, решавање проблема. компетенција за учење, компетенција за сарадњу, решавање проблема.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: почетно читање и писање, књижевност, језик, језичка култура

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ћебити у стању да:

- разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст;
- одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту;
- одреди редослед догађаја у тексту;
- уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине;
- разликује стих и строфу;
- уочи стихове који се римују;
- објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни;
- наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота;
- чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;
- изражајно рецитује песму;
- изводи драмске текстове;
- износи своје мишљење о тексту;
- разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике;
- разликује врсте речи у типичним случајевима;
- одређује основне граматичке категорије именица и глагола;
- разликује реченице по облику и значењу;
- поштује и примењује основна правописна правила;
- влада основном техником читања и писања латиничког текста;
- пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном);
- користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање;
- правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину;
- учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника;
- разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај);
- изражајно чита ћирилички текст.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Музичка култура
- Српски језик као нематерњи
- Свет око нас

- Математика
- Словачки језик
- Дигитални свет
- физичко и здравствено васпитање
- Ликовна култура
- Енглески језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према окolini, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

КЉУЧНИ ПОМВОИ:

књижевност, језик, језичка култура, усвајање другог писма (латинице)

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Циљ учења матерњег језика је да ученици овладају основним законитостима књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске, словачке и светске баштине.

ИСХОДИ:

- савладавање технике читања и писања на оба писма (ћирилица и латиница)
- савладавање просте реченице (појам, главни делови);
- стицање основних појмова о именицама, придевима и глаголима;
- постепено увођење у тумачење основне предметности књижевног дела (осећања, догађаји, радње, ликови, поруке, језичко-стилске карактеристике);
- овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма (препричавање, причање, описивање, извештавање);
- постепено упознавање методологије израде писменог састава.

Од ученика се очекује да зна и уме на основном нивоу:

ОБЛАСТ - ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊА ПРОЧИТАНОГ

- разуме текст ћирилични и латинични који чита наглас и у себи
- разликује уметнички и неуметнички текст,
- разликује основне делове текста и књиге (наслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, садржај)
- препознаје цитат
- служи се садржајем да би пронашао одређени део текста
- проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
- разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
- зна и користи иба писма – ћирилицу и латиницу
- саставља разумљиву, граматичку исправну реченицу

ОБЛАСТ – ПИСАНИ ИЗРАЗ

- саставља једноставни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
- уме да преприча текст
- примењује правописну норму

ОБЛАСТ - ГРАМАТИКА

- зна особине и врсте гласова; дели реч на слогове у једноставнијим примерима
- препознаје врсте речи
- разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи
- разликује основне врсте реченица (обавештајне, упитне, заповедне)
- одређује реченичне чланове у типичним примерима
- правилно употребљава падеже у реченици
- правилно употребљава глаголне облике

ОБЛАСТ - ЛЕКСИКА

- познаје основне лексичке појаве: једнозначност и вишезначност речи; основне лексичке односе: синонимију, антонимију, хомонимију
- препознаје различита значења вишезначних речи које се употребљавају у контексту свакодневне комуникације
- зна значење речи и фразеологија које се користе у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи) као и оних који се често јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из читања)
- одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и контекста у коме се користе.
- служи се речницима, приручницима и енциклопедијама

ОБЛАСТ - НАЦИОНАЛНА И ЛИТЕРАРНА КЊИЖЕВНОСТ

- разликује појмове књижевног и народног језика, зна основне податке о развоју књижевног језика код Срба
- разуме важност књижевног језика за живот заједне и лични развој
- повезује наслове прочитаних књижевних дела са именима аутора тих дела
- разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
- разликује основне књижевне родове: лирику, епiku и драму

Начин остваривања основног нивоа постигнућа

На остваривању основног нивоа стандарда постигнућа ради се у следећим облицима образовно-васпитног рада: редовна настава, допунска настава, секције и настава у природи. Применом различитих наставних метода подстичемо ученике да лакше и боље напредују. Често се користе метода учења путем игровних активности, метода играња улога (сценска комуникација у драмским делима - сама деца су носиоци улога, а сценска комуникација отвара велике могућности за афирмацију ученика), кооперативна и интерактивна метода (ученици који имају потешкоће у усвајању наставних садржаја често су подстакнута активношћу друге деце која су спремна да им пруже помоћ и подршку), метода показивања...

Комбинују се различити облици рада на часовима: групни облик рада (са хетерогеним групама) и рад у паровима погодује ученицима који теже савладавају наставне садржаје и дају добре резултате при примени кооперативних и интерактивних метода.

Честа је примена очигледних наставних средстава, јер ученицим омогућава постепени прелаз са очигледног на логичко мишљење. Ученицима се дају задаци који омогућавају индивидуални приступ у наставним активностима, како би могли да се ослоне на своја знања и способности, да раде и напредују својим темпом, решавајући диференциране задатке. Водимо рачуна о типовима задатака који ће омогућити да усвоје одређена знања и умећа и развију способности да одговарају на питања, препричавају кратак једноставан текст, препознају основне делове текста, познају врсте речи и

реченица, разумеју дословно значење текста, владају основном техником читања и писања ћириличног и латиничног текста... Због тога се често примењују задаци вишеструког избора, повезивање, заокруживање тачних одговора, допуњавање.

Ученицима се константно пружа подршка и помоћ у раду и упућују се на међувршњачку сарадњу.

Начин остваривања средњег нивоа постигнућа

На постизању овог нивоа такође се ради у редовној и допунској настави, секцијама, настави у природи. Методе које де користе су оне које пружају ученицима активан однос према учењу, побуђују унутрашњу мотивацију и жељу за постизањем што бољих резултата рада. Погодне

методе су: метода учења путем откривања, интерактивног, метода решавања проблема, кооперативног учења, метода конверзације, метода истраживања, хеуристичка... Од ученика се, на овом нивоу, очекује да успешно изводе једноставне закључке, умеју да издвоје битно од небитног, одређују карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова у књижевно уметничком тексту, основни смисао текста, уочавају везе међу догађајима, разумеју фигуративну употребу језика, пишу јасним и потпуним реченицама, користе оба писма, износе и образлажу ставове о садржају текстова... Да би ученици били што успешнији, често им се постављају проблемски и истраживачки задаци. Наставници константно упућују ученике на коришћење различитих извора знања (речници, лексикони, енциклопедије, часописи...) и примену стечених знања у новим ситуацијама. Комбинују се различити облици рада-фронтални, индивидуални, рад у групи и рад у паровима, у зависности од циљева одређених активности.

Начин остваривања напредног нивоа постигнућа

На постизању напредног нивоа постигнућа образовно-васпитни рад се остварује у свим већ наведеним облицима рада. Од ученика се на овом нивоу очекује да успешно причају, обрализму, изводе сложеније закључке, бране свој став, тумаче особине, поступке ликова, идеје у тексту, уочавају узрочно-последичне везе, резимирају наративни текст, процењују сврху текста, вреднују догађаје и поступке ликова у тексту,

користе речи у основном и преношеном значењу, пишу јасним, потпуно обликованим реченицама. Све наведено постиже се употребом разноврсних метода, као што су метода анализе, синтезе, индукције, дедукције, истраживања, решавања проблемских задатака, "Браин сторминг"... Ученици се упућују на самостално учење и коришћење различитих извора знања (речници, лексикони, енциклопедије, интернет, библиотеке...), као и на што успешнији трансфер знања са знајима из других области и коришћење искustvenih знања у новим ситуацијама. На овом нивоу веома је добро омогућити индивидуално напредовање према сопственим могућностима уз стручну помоћ учитеља, па се често индивидуализују и диференцирају задаци које ученици решавају.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Словачки језик са елементима националне културе
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Енглески језик

КЉУЧНИ ПОДАРКИ:

Ћирилица, латиница, речница, језик, граматика, радња, ликови, порука, језичко – стилске карактеристике, писмени састав, причање, описивање, извештавање, врсте речи, лексика, фразе...

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Побудити ученичку радозналост и љубав према језику и књижевности. Указати ученицима на праве вредности и неговати их. Подстаки истраживачку радозналост ученика и развијати њихово критичко мишљење. Припремати ученике за примену стеченог знања кроз решавање разноврсних задатака. Читање научнопопуларних текстова о занимљивостима из света самосталном активношћу ученика. Неговање љубави према домовини. Усвајање знања из области граматике.

Препознавање променљивих/непроменљивих речи. Мењање прилева према задатом критеријуму. Развијање логике, моћи запажања, упоређивања, закључивања, повезивања. Подстицање ученика на рад. Развијање стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење (за стицањем нових знања, вештина и позитивних навика). Развијање и неговање љубави према српском језику. Примена наученог, односно овладавање основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања и неговање свести о значају улоге језика у очувању националног идентитета. Утврђивање знања из области граматике (врсте речи – променљиве речи). Поступно увођење ученика у доживљавање и разумевање приче.

Развијање код ученика интересовања за ауторску прозу за децу. Подстицање и неговање ученичким способностима опажања, усменог изражавања, анализе и синтезе, упоређивања и доказивања. Богаћење речника ученика.

Усвајање основних одлика епске народне песме. Неговање љубави према усменој епској поезији и народној традицији. Подстицање и неговање ученичким способностима изражајног и интерпретативног читања, опажања, усменог изражавања, анализе и синтезе. Развијање код ученика интересовања за драму и позориште.

Развијање осећање за лепоту језичког израза. Развијање сарадње и толеранције. Схватање важности међусобног договора и поштовање тог договора. Уважавање доследног поштовања правила и туђег мишљења.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

чита са разумевањем

различите врсте текстова;

– укратко образложи свој

утисак и мишљење поштујући и другачије ставове;

– разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст;

– одреди тему, редослед догађаја, време и место

дешавања у прочитаном тексту;

– именује позитивне и негативне особине ликова;

– уочи и издвоји основне елементе лирске песме
(стих, строфа, рима и ритам);

– тумачи идеје књижевног дела;

– препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у
књижевним делима;

– уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу;

– разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу;

– уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив);

– уочи супротстављеност лица у драмском тексту;

– усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним
садржајима;

– разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које
су увек у истом облику;

– одреди основне реченичне чланове;

– разликује врсту речи од службе речи у реченици;

– поштује и примени основна правописна правила;

– правилно пише сва три модела управног говора; По завршетку разреда ученик ће бити у стању
да:

– преприча текст из

различитих улога/перспектива;

– чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; изражајно рецитује песму
и чита прозни текст;

– изводи драмске текстове;

– употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање;

– употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог
облика;

– препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној
комуникацији;

– напише разгледницу,

честитку, приватно писмо;
 – прилагоди језички израз
 комуникативној ситуацији формалној и неформалној;
 – повеже информације
 исказане у линеарном и
 нелинеарном тексту и на
 основу њих изводи
 закључак;
 – правилно структурира текст; – учествује у предлагању
 садржаја и начина рада.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Природа и друштво, Ликовна култура, Музичка култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целожivotно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, стетичка компетенција.

КЉУЧНИ ПОМНОВИ:

Књижевност, језик, језичка култура, граматика

2. SLOVENSKÝ JAZYK

РАЗРЕД: PRVÝ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Cieľom výučby slovenského jazyka je, aby žiaci základné zásady slovenského spisovného jazyka kvôli ústnemu a písomnému vyjadrovaniu, pestovali povedomie o význame úlohy jazyka v zachovaní národnej identity; aby boli schopní analyzovať zvolené literárne a iné umelecké diela zo slovenského a svetového umeleckého dedičstva, pestovať tradície a kultúru slovenského národa a rozvíjať interkulturnosť.

ИСХОДИ:

- rozlišovať vypovedanú hlásku a napísané písmeno, vypovedané a napísané slová a vety
- ovládať základnú techniku čítania a písania
- čítať s porozumením
- aktívne počúvať a pochopiť obsah literárno-umeleckého textu, ktorý sa mu číta
- rozlišovať báseň, rozprávku a dramatický text
- určiť hlavnú udalosť, časové umiestnenie dejia a miesto konania v súvise s prečítaným textom
- vnímať osoby a ich kladné a záporné vlastnosti
- vyjadriť svoju mienku o konaní literárnych postáv
- poznať hádanku a pochopiť jej význam
- poznať bájku a pochopiť jej význam
- rozlišovať písmeno, slovo a vetu
- správne povedať a napísať krátku a úplnú jednoduchú vetu so zodpovedajúcou intonáciou a interpunkčným znamienkom na konci vety
- správne používať veľké písmeno
- slušne sa zúčastniť v rozhovore
- utvoriť ústny odkaz so zodpovedajúcimi slovami
- prerozprávať niečo, rozprávať podľa obrázkov a zážitkov
- ústne opísat' veci z priameho okolia
- vyberať a používať zodpovedajúce slová pri rozprávaní, správnym spôsobom využívať nové slová v každodennej konverzáции
- spamäti predniešť kratšie literárne útvary

- účinkovať v scénickom prednese textu
- pozorne a slušne počúvať spolubesedujúcich
- počúvať, rozumieť a parafrázovať odkaz
- rozumieť a prežiť umelecký prednes literárnych textov
- uplatňuje základné pravopisné pravidlá
- čitateľne a úhľadne písat'
- odpovedať na otázky aj v písanej podobe
- niekoľko viet spájať do menšieho celku
- pri písaní diktátu uplatniť základné pravopisné pravidlá
- správne a s porozumením čítať nahlas
- čítať s porozumením potichu
- vyhľadávať informácie zvýraznené v texte
- formovať pojem národnostná príslušnosť a vnímať príslušníkov iných národov

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Svet okolo nás, matematika, výtvarná kultúra, občianska výchova

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Komunikácia, začiatocné čítanie a písanie, literatúra, jazyk a jazyková kultúra

РАЗРЕД: DRUHÝ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Cieľom učenia slovenského jazyka je, aby žiaci zvládli základné zásady slovenského spisovného jazyka kvôli ústnemu a písomnému vyjadrovaniu, pestovali povedomie o význame úlohy jazyka v zachovávaní národnej identity; aby boli schopní analyzovať zvolené literárne a iné umelecké diela zo slovenského a svetového umeleckého dedičstva, pestovať tradície a kultúru slovenského národa a rozvíjať interkultúrnosť.

ИСХОДИ:

Po skončení ročníka žiak bude schopný:

- rozlišovať literárne žánre: báseň, poviedku, bájku, rozprávku, dramatický text;
- určiť základnú udalosť, čas a miesto konania dejia v prečítanom teste;
- určiť poradie udalostí v teste;
- určiť hlavné a vedľajšie postavy a odlišiť ich kladné a záporné vlastnosti;
- rozlíšiť verš a strofу;
- určiť verše, ktoré sa rýmujú;
- vysvetliť význam príslavia, porekadla a ponaučenia , ktoré zistil v bájke;
- uviesť jednoduché príklady prirovnania z textov a každodenného života;
- čítať text a správne uplaňovať intonáciu vety/verša;
- umelecky recitovať báseň;
- predviest' dramatické texty;
- vyjadriť svoju mienku o teste;
- rozlišovať hlásku a slabiku a poznáť samohlásky, spoluohlásky a dvojohlásky;
- rozlišovať slovné druhy v typických príkladoch;
- určiť základné gramatické kategórie podstatných mien a slovies;
- rozlišovať vety podľa významu;
- rešpektovať a uplatňovať základné pravidlá pravopisu;
- poznáť najfrekventovanejšie vybrané slová;
- vyhľadať explicitne vyjadrené informácie v jednoduchom teste (lineárnom a nelineárnom);
- využívať rôzne formy ústneho a písomného vyjadrovania: preropávanie, rozprávanie, opis;
- správne utvoriť dlhšiu a úplnú vetu aspojiť viac viet do kratšieho celku;

- zúčastniť sa v rozhovore a pozorne počúvať spolubesedujúceho;
- rozlíšiť základné časti textu (názov, odsek, meno autora, obsah).
- poznať tradičné slovenské zvyky a prednieť vinše vzťahujúce sa na sviatky

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Музичка култура
- Српски језик као нематерњи
- Свет око нас
- Математика
- Дигитални свет
- Физичко и здравствено васпитање
- Грађанско васпитање
- Ликовна култура
- Енглески језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према окolini, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

КЉУЧНИ ПОДАЦИ:

literatúra, jazyk, jazyková kultúra

РАЗРЕД: TRETÍ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Усвајање словачког књижевног језика, оспособљавање за писмено изражавање, читање са разумевањем, упознавање са словачким, српским и свецким писцима, обогаћивање постојећих знања и искустава.

ИСХОДИ:

Читање са разумевањем и усвајање технике читања, способност вербалног изражавања, усвајање граматичких правила и појмова, способност писменог изражавања, усвајање основних знања из области литературе.

Овладавање техником читања и писања, савладавање просте и сложене реченице (појам, главни делови), стицање основних појмова о именицама, придевима и глаголима, примена граматичких правила приликом писменог изражавања, постепено упознавање методологије израде писменог састава, способност разликовања књижевних израза од наречја и правилна употреба код вербалног и писменог изражавања.

- rozlišovať vypovedanú hlásku a napísané písmeno, a napísané slová a vety
- ovládať správnu techniku písania čítania s dôrazom na správnu výslovnosť dvojhlások a slabík
- rozdelenie slov na slabiky v jednoduchých prípadoch
- čítať s porozumením
- aktívne počúvať a porozumiť literárno-umeleckému textu, Rozlišovať básen, bájku, rozprávkuktoru a literárny text; krátke formy ľudovej slovesnosti
- vnímať ospby a ich kladné a záporné vlastnosti
- rozlošovať hlásku, písmeno, slabiku, slovo a vetu
- správne povedať krátku a úplne jednoduchú vetu
- správne používať veľké začiatocné písmeno na začiatku vety a pri písaní vlastných mien, názvoch ulíc, miest a základných objektov
- veta, druhy viet, interpunkcia
- utvoriť ústny odkaz so zodpovedajúcimi slovami

- prerozprávať niečo, rozprávať podľa obrázkov/obrazov a o zážitkoch
- ústne opísat' veci z priameho okolia
- vyberať a používať zodpovedajúce slová pri rozprávaní, správnym spôsobom využívať nové slová a správne vyslovovať špecifické hlásky pre slovenský jazyk v každodennej konverzáции
- spomínať predniesť kratšie literárne útvary
- účinkovať v scénickom prednese textu
- poznáť podstatné mená, slovesá a prídavné mená
- zúčastniť sa v kultúrno-umeleckých

podujatiach, aj ako divák aj ako účinkujúci

- vedieť sa podčakovať, požiadat' o pomoc, počúvať hovoriaceho
- chápať pojem národnostná príslušnosť a vedieť vnímať príslušníkov iných národov
- chápať vzťah k materinskému jazyku a jazyku iných národov
- poznáť zhodu jazykových javov medzi slovenčinou a srbčinou
- predniesť koledy alebo vinše vzťahujúce sa na sviatky alebo ročné obdobia
- zapojiť sa do ľudových veku primeraných hier a tancov
- poznáť charakteristiky ľudového odevu (so zameraním an svoju dedinu, dedinu svojho pôvodu)
- zaznamenávať sviatky (porovnávať so srbskými)
- poznáť tradičné slovenské zvyky a obyčaje (Vianoce – koledovanie, Mikuláš a Lucia, Nový rok, Veľká noc – oblievačka), k tomu priliehavé tradičné jedlá, zaznamenávanie menín

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Природа и друштво, ликовна култура, музичка култура, математика, српски језик, физичко васпитање

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Литература, језик, култура изражавања

РАЗРЕД: ŠTVRTÝ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Cieľom vyučovania slovenského jazyka je, aby žiaci zvládli základné zásady slovenského spisovného jazyka kvôli ústnemu a písomnému vyjadrovaniu, pestovali povedomie o význame úlohy jazyka v zachovávaní národnej identity; aby boli schopní analyzovať zvolené literárne a iné umělecké diela zo slovenského a svetového uměleckého dedičstva, pestovať tradície a kultúru slovenského národa a rozvíjať interkulturnosť.

ИСХОДИ:

Po ukončení ročníka žiak bude schopný:

- čítať s porozumením rozličné druhy textov;
- v krátkosti zdôvodňovať svoj dojem a postoj uctievajúc postoje iných;
- rozlíšiť literárne druhy: žartovné ľudové piesne, bájku a zvieracie rozprávku, poviedku, román pre deti a dramatický text;
- určiť tému, poradie udalostí, čas a miesto konania dejia v prečítanom texte;
- vymenovať kladné a záporné vlastnosti postáv;
- všimnúť si a vyčleniť základné prvky lyrickej básne (verš, strofa, rým a rytmus);
- tlmočiť odkaz literárneho diela;
- poznáť situácie, v ktorých sa porušujú/uplatňujú základné detské práva a stereotypy v literárnych dielach;
- všimnúť si personifikáciu, rozumieť jej úlohu v literárnom diele;
- rozlíšiť opis a rozprávanie (v 1. a 3. osobe) a dialóg v literárnom diele;
- prerozprávať text z rôznych zorných uhlov/perspektív;
- všimnúť si základný tón literárneho textu (veselý, smutný, žartovný);

- všimnúť si konfrontáciu osôb v dramatickom teste;
- čítať text uctievajúc prízvuk vety/verša;
- výrazne prednieť báseň a čítať prózny text;
- prednieť dramatické texty;
- osvojiť si pozitívne ľudské hodnoty na základe prečítaného literárneho diela;
- uplatňovať spracované v minulých ročníkoch gramatické pojmy na nových vyučovacích obsahoch;
- rozlíšiť ohybné slovné druhy (podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá) a všimnúť si tie, ktorých sa tvar nemení;
- určiť základné vtné členy;
- rozlísiť, kedy má určitý slovný druh odlišné úlohy vtných členov;
- uctievať a uplatňovať pravidlá pravopisu;
- správne písat rôzne formy priamej reči;
- uplatňovať základné tvary ústneho a písomného vyjadrovania: prerozprávanie, rozprávanie a opisanie;
- použiť rovnako znejúce slová a slová s rovnakým významom;
- rozlísiť slovný význam a frazeologizmy, ktoré sa používajú v každodennej komunikácii;
- napísať pohľadnicu, gratuláciu a súkromný list;
- prispôsobiť jazykový štýl komunikačnej situácie – formálnej a neformálnej
- nadviazať informácie vyjadrené v lineárnom a nelineárnom teste a na základe nich vyvodiť záver;
- správne štrukturovať text;
- účinkovať v návrhoch náplne a spôsobu práce.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Príroda a spoločnosť; hudobná kultúra; výtvarná výchova; občianska výchova; telesná výchova

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

- literatúra, jazyk (gramatika a pravopis), jazyková kultúra.

3. СРПСКИ КАО НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ПРВИ

ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

учења српског као нематерњег језика јесте оспособљавање ученика да води усмену и писану комуникацију са ског као матерњег језика, да продуктивно овладају српским језиком у оквиру предвиђене језичке и лексичке јег пуног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и упознавање српске не и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.

иљно користи предвиђени лексички фонд;
и предмете из блиског окружења и припише им типичне особине;
која се дешава у моменту говорења;

и ће са правим објектом;

и просторне односе;

Т:

и песме и одабране одломке прозних текстова уз помоћ разноврсних наставних средстава;

и песме и пригодне кратке дијалоге из одабраних прозних текстова;

и т који му је прочитан, истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава);

и ју речи које се римују;

рације уз текст или пригодни анимирани филм са текстом који слуша;

[ТУРА:

авна питања која се односе на личну идентификацију и идентификацију предмета и особа из непосредног

и особе из свог окружења и тражи исте информације од саговорника;

не изразе за поздрављање и захваљивање у складу са ситуацијом;

итком дијалогу са вршњацима и породицом на познату тему.

ТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

а, Свет око нас, Матерњи језик, Музичка култура

МОВИ:

терњи језик, слушање, разумевање, говор

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења српског као нематерњег језика јесте оспособљавање ученика да води усмену и писану комуникацију са говорницима српског као матерњег језика, да продуктивно овладају српским језиком у оквиру предвиђене језичке и лексичке грађе ради каснијег пуног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и упознавање српске културне баштине и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.

ИСХОДИ:

ЈЕЗИК

- разуме и користи предвиђени лексички фонд;
- разуме и користи граматичке конструкције усвајање у претходном разреду и проширује их новим језичким садржајима;
- предметима и бићима из блиског окружења приписује типичне особине;
- исказе радњу у прошлости и садашњости (сва три лица и оба броја);
- састави реченице са правим објектом;
- исказе основне просторне односе;

КЊИЖЕВНОСТ

- слуша и разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова;
- напамет казује кратке песме и одабране дијалоге из кратких прозних текстова;
- уочи мелодију речи које се римују;
- илуструје текст који му је прочитан истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава);
- изводи кратак драмски текст кроз игру;

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

- разуме једноставна питања и информације везане за свакодневне активности;
- разуме упутства и налоге у школи, на улици и у кући;
- учествује у кратком дијалогу са вршњацима и одраслима;
- пише штампаним словима писмом које је близко његовом матерњем језику (Ћирилица или латиница);
- чита једноставне текстове са познатом лексиком и граматиком.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Матерњи језик, свет око нас, енглески језик, ликовна култура

КЉУЧНИ ПОМРОВИ:

српски као нематерњи језик, слушање, разумевање, читање, говор, писање

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења српског као нематерњег језика јесте оспособљавање ученика да води усмену и писану комуникацију са говорницима српског као матерњег језика, да продуктивно овладају српским језиком у

оквиру предвиђене језичке и лексичке грађе ради каснијег пуног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и упознавање српске културне баштине и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.

ИСХОДИ:

ЈЕЗИК

разуме и користи предвиђени лексички фонд;

- разуме и користи граматичке конструкције усвајање у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима;

- исказје радњу у будућности (сва три лица и оба броја);

- исказје молбу, захтев и налог;

- састави реченице с неправим објектом;

КЊИЖЕВНОСТ

- разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова, по потреби адаптиране;

- напамет казује кратке песме и краће литерарне форме;

- уочи мелодију стиха и одреди речи које се римују;

- илуструје текст који слуша, истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава);

- издвоји главни догађај у књижевном тексту;

- опише једноставним исказима карактеристичне особине књижевног јунака;

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

- разуме питања, информације и налоге уколико се употребљава претежно позната лексика;

- прича о догађају који се десио, у коме је учествовао или којем је присуствовао;

- чита с разумевањем текстове с претежно познатом лексиком;

- саставља и пише кратак текст (честитка, порука) поштујући ортографску норму.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Матерњи језик, Страни језик, Грађанско васпитање, Природа и друштво

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

српски као нематерњи језик, слушање, разумевање, читање, говор, писање

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења српског као нематерњег језика јесте оспособљавање ученика да води усмену и писану комуникацију са говорницима српског као матерњег језика, да продуктивно овладају српским језиком у оквиру предвиђене језичке и лексичке грађе ради каснијег пуног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и упознавање српске културне баштине и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.

ИСХОДИ:

ЈЕЗИК

- разуме и користи предвиђени лексички фонд;

- разуме и користи граматичке конструкције усвајање у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима;

- користи фреквентне одредбе за узрок и начин;

- користи сложени предикат с модалним глаголима;

КЊИЖЕВНОСТ

- именује ауторе обрађених књижевних текстова;

- разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова, по потреби адаптиране;

- напамет казује кратке песме и краће литерарне forme;

- уочи мелодију стиха и одреди речи које се римују;

- издвоји главни догађај у књижевном тексту;

- опише једноставним исказима карактеристичне особине књижевног јунака;

- прати временски след догађаја у књижевном тексту и одреди место догађаја/збивања у литерарном тексту;

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

- разуме информације, захтеве и налоге изговорене разговетно и спорим темпом или написане;

- иницира и води дијалог;

- исказје своје потребе или планове;
- чита линеарне и нелинеарне текстове с претежно познатом лексиком;
- пише кратак текст (ћирилицом или латиницом) у складу с тематским областима и препорученом лексиком, поштујући ортографску норму.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Матерњи језик, Страни језик, Познавање природе и друштва, Ликовна култура, Унутарпредметно.

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

српски као нематерњи језик, слушање, разумевање, читање, говор, писање

4. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:

- разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему;
- поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија језичка средства;
- разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); препознају и именују чланове породице; представе чланове своје породице; уоче сличности и разлике у породичним односима у Великој Британији и код нас; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; поштују правила учтиве комуникације.

Препознају и именују боје; описују предмете користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности и разлике у начину забаве вршиљака у циљној култури и код нас; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају; поштују правила учтиве комуникације.

Препознају и именују школске предмете и бројеве до 10; разумеју једноставан опис предмета; описују предмете користећи најједноставнија језичка средства; разумеју једноставне исказе који се односе на количине и изражавају количине једноставним језичким средствима; уоче сличности и разлике у изгледу школског простора у циљној култури и код нас.

Препознају и именују речи које се односе на тему; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; уоче сличности разлике у начину живота у циљној култури и код нас.

Препознају и именују речи које се односе на тему; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору.

Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упите једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у Великој Британији.

Препознају и именују речи које се односе на тему; описују биљке и животиње користећи најједноставнија језичка средства; разумеју једноставан опис предмета и места; описују предмете и места користећи најједноставнија језичка средства; разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.

Препознају и именују кућне љубимце и појмове који се односе на животиње; разумеју једноставан опис предмета; описују жива бића користећи најједноставнија језичка средства; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.

Препознају и именују кућне љубимце и појмове који се односе на животиње; разумеју једноставан опис места; описују жива бића користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике између кућних љубимаца и дивљих животиња.

Препознају и именују храну и пиће; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/ недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју и поштују правила учтиве комуникације; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама и реагују на њих; изразе основне потребе кратким и једноставним језичким средствима;

Препознају и именују храну и пиће; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/ недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју и поштују правила учтиве комуникације; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама и реагују на њих; изразе основне потребе кратким и једноставним језичким средствима; уоче сличности и разлике у начину исхране у Великој Британији и код нас.

Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упute једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Ускrsa код нас и у Великој Британији.

Препознају и именују делове тела; разумеју једноставан опис људи; описују себе користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике у начину забаве и учења у циљној култури и код нас.

Препознају и именују делове тела; разумеју једноставан опис људи; описују себе користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике у начину забаве и учења у циљној култури и код нас.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- словачки језик
- српски језик
- ликовна култура
- математика
- свет око нас
- музичка култура
- грађанско васпитање
- физичко и здравствено васпитање

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Комуникација, естетичка компетенција, компетенција за учење, сарадња, дигитална компетенција, одговоран однос према окolini, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, решавање проблема, предузимљивост и оријентација према предузетништву, рад са подацима и информацијама.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

My family, my school, my room, Christmas Day, my Green Passport, my pets, my food, Easter is here!, my music, Smiles magazine

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Основни циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну и писмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ:

Разумевање говора:

Ученик треба да: -препознаје гласове(посебно оне којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију, -разуме вербални садржај уз помоћ невербалне комуникације, -разуме кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама које чује уживо или са аудио-визуелних записа.

Усмено изражавање :

Ученик треба да: -разговетно изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам и интонацију при

говору и читању, -даје основне информације о себи и свом окружењу, самостално и уз наставникову помоћ, -описује кратким и једноставним исказима себе и друге у познатим ситуацијама, -репродукује, сам или у групи, кратке рецитације или бројалице и познате песме.

Интеракција:

Ученик треба да : -реагује вербално и невербално на постављена упутства и питања, -поставља једноставна питања, -изражава допадање и недопадање, -учествује у заједничким активностима на часу, -поставља питања и тражи разјашњење када нешто не разуме.

Писмено изражавање:

Ученик треба да: поштујући правопис, преписује, допуњава и пише речи и краће реченице у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем, -пише личне податке (име, презиме и адресу), -прави спискове са разлишитим наменама (куповина, прославе рођендана, обавезе у току дана...), -допуњава честитку.

Знања о језику:

Ученик треба да: -препознаје основне граматичке елементе, -користи језик у складу са нивоом формалности и комуникативне ситуације (нпр. Форме учтивости), -разуме везу између сопственог знања и залагања и постигнућа у језичким активностима

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Математика
- Српски језик
- Ликовна култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Грађанско васпитање
- Српски језик
- Свет око нас

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

School, my friends and me, Family, Home, My house, Holidays, Food, Clothes, Free time activities.

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да комуницира на основном нивоу страним језиком, у усменом и писаном облику о темема из његовог непосредног окружења.

ИСХОДИ:

Разумевање говора:

Ученик треба да: -препознаје гласове(посебно оне којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат,ритам и интонацију, - -разуме вербални садржај уз помоћ невербалне комуникације, - -разуме кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама које чује уживо или са аудио-визуелних записа.

Усмено изражавање:

Ученик треба да: --разговетно изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам и интонацију при говору и читању, - -даје основне информације о себи и свом окружењу, самостално и уз наставникову помоћ, - -описује кратким и једноставним исказима себе и друге у познатим ситуацијама, - -репродукује, сам или у групи, кратке рецитације или бројалице и познате песме.

Интеракција:

Ученик треба да : -реагује вербално и невербално на постављена упутства и питања, - -поставља једноставна питања, - -изражава допадање и недопадање, - -учествује у заједничким активностима на часу, - -поставља питања и тражи разјашњење када нешто не разуме.

Писмено изражавање:

Ученик треба да : -поштујући правопис,преписује,допуњава и пише речи и краће реченице у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем, - -пише личне податке(име,презиме и адресу), - -прави спискове са разлишитим наменама(куповина,прославе рођендана,обавезе у току дана...), - -допуњава честитку.

Знања о језику:

Ученик треба да: -препознаје основне граматичке елементе, - -користи језик у складу са нивоом формалности и комуникативне ситуације(нпр. Форме учтивости), - -разуме везу између сопственог знања и залагања и постигнућа у језичким активностима.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- српски језик
- математика
- ликовно

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Свет око нас
- Грађанско васпитање

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

School, Alphabet, Numbers 1-100, Toy, Body parts, Sports, Pets, Holidays, My house, Furniture, backyard, Food, fruit, vegetables, Clothes, Shopping...

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе енглеског језика у четвртом разреду је да оспособи ученика да комуницира на енгелском језику на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог окружења. У исто време, настава енгелског језика треба да подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика, да олакша разумевање других и различитих култура и традиција, стимулише машту, креативност и радозналост и подстиче задовољство коришћења енглеског језика.

ИСХОДИ:

Позавршенојтеми/областиученицису у стањуда у усменој и писменој комуникацији:

- поздраве и отпоздраве, примењујући једноставнија језичка средства;представе себе и другог;
- разумеју једноставнија питања личне природе и одговоре на њих;
- постављају једноставнија питања личне природе;у неколико једноставнијих везаних исказа саопште информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости;
- разумеју, питају и саопште колико нечега има.
- разумеју једноставније описепредмета и места;
- опишу бића, предмете и места у неколико везаних
- разумеју једноставније исказе којима се изражава поседовање / непоседовање и реагује на њих;
- траже и дају једноставнија обавештења која се односе на поседовање / непоседовање;
- разумеју једноставније текстове у којима се описују тренутне радње у садашњости;
- размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;
- опишу тренутне радње у садашњости користећи једноставнија језичка средства;
- разумеју једноставније текстове у којима се описују способности у садашњости;
- размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;
- опишу радње и способности у садашњости користећи једноставнија језичка средства.
- разумејуједноставнијеописеместа;
- опишу места у неколиковезанихједноставнијихисказа;
- разумеју једноставније текстове у којима се описују уобичајене радњеу садашњости;

- размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;
- описују обичајене радње у садашњости користећи једноставнија језичка средства;
- разумеју једноставније исказе за изражавање допадања / недопадања и реагују на њих;
- изражавају допадање / недопадање уз најједноставније образложение;
- разумеју и саопште једноставније исказе које се односе на хронолошковреме.
- разумеју једноставније исказе за изражавање допадања / недопадања и реагују на њих;
- изражавају допадање / недопадање уз најједноставније образложение;
- изразе захвалност на једноставан начин;
- разумеју, питају и саопште колико нечега има;
- поштују правила учтиве комуникације приликом куповине;
- описују људе у неколико везаних једноставнијих исказа;
- објасне сличности и разлике у одевању између вршњака у циљној култури и код нас.
- разумеју једноставније описе бића и предмета;
- описују бића и предмете у неколико везаних једноставнијих исказа;
- разумеју једноставнија упутства и налоге и реагују на њих; саопште једноставнија упутства и налоге;
- разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на припадање;
- разумеју једноставнија обавештења о положају у простору и реагују на њих;
- траже и пруже једноставнија обавештења о положају у простору.
- разумеју и саопште једноставније исказе које се односе на хронолошковреме;
- разумеју једноставније описе бића и предмета;
- описују бића и предмете у неколико везаних једноставнијих исказа;
- разумеју једноставне предлоге и реагују на њих; уPUTE једноставне предлоге;
- уPUTE једноставне честитке.
- разумеју и, примењујући једноставнија језичка средства, наведу најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника;
- разумеју и објасне сличности и разлике у породичним слављима у циљној култури и код нас.
- Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему;
- разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих;
- уPUTE једноставне честитке.
- разумеју и, примењујући једноставнија језичка средства, наведу најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника;
- разумеју и објасне сличности и разлике у породичним слављима у циљној култури и код нас.
- Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему;
- разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- словачки језик
- српски језик
- ликовна култура
- математика
- свет око нас
- музичка култура
- грађанско васпитање
- физичко и здравствено васпитање

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Комуникација
- Естетичка компетенција
- Компетенција за учење
- Сарадња
- Дигитална компетенција
- Одговоран однос према окolini
- Одговорно учешће у демократском друштву

Одговоран однос према здрављу

Решавање проблема

Предузимљивост и оријентација према предузетништву

Рад са подацима и информацијама

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркутурност

Поздрављање, представљање себе и других, давање основних информација о себи, давање и тражење основних информација о другима, разумевање, тражење и давање једноставних упутстава, налога и упозорења, позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности, исказивање молбе, захвалности и извиђења, честитање празника и других значајних догађаја, описивање бића, предмета, места и појава, исказивање потреба, осета и осећања, исказивање положаја у простору, исказивање вермена, изражавање припадања, неприпадања и поседовања/непоседовања, изражавање интересовања и допадања/недопадања, описивање догађаја и способности у садашњости, изражавање броја, количине и цена

5. МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло;
- упореди предмете и бића по величини;
- уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине;
- именује геометријска тела и фигуре;
- групише предмете и бића са заједничким својством;
- сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика;
- разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију;
- црта праву линију и дуж помоћу лењира;
- броји унапред и уназад и са прескоком;
- прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој;
- користи редне бројеве;
- разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника;
- користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика;
- сабира и одузима два једноцифрене броја не записујући поступак;
- сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице;
- растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања;
- реши текстуални задатак са једном операцијом;
- разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност;
- уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;
- прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле;
- измери дужину задатом, нестандардном јединицом мере;
- преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Компетенција за учење и за решавање проблема.

У оквиру наставне теме Бројеви посебно ће се развијати међупредметне компетенције – рад са подацима и информацијама, компетенција за решавање проблема и дигитална компетенција.

У оквиру наставне теме Мерење и мере посебно ће се развијати међупредметне компетенције – рад са подацима и информацијама и комуникација.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: односи у простору, геометријски облици, број, сабирање и одузимање и мерење.

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- одреди десетице најближе датом броју;
- усмено сабира и одузима бројеве до 100;
- користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац;
- примени замену места и здруживање сабирaka и чинилаца ради лакшег рачунања;
- усмено множи и дели у оквиру прве стотине;
- израчуна вредност бројевног израза са највише две операције;
- реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења;
- одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом;
- одреди делове (облика) дате величине;
- изрази одређену суму новца преко различитих апоена;
- прочита број записан римским цифрама и напиши дати број римским цифрама;
- прикаже мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом;
- уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;
- разликује дуж, полуправу и праву;
- одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски);
- одреди обим геометријске фигуре;
- нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи;
- уочи подударне фигуре на датом цртежу;
- уочи симетричне фигуре;
- допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;
- изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине;
- измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине
- чита и запиши време са часовника;
- користи јединице за време у једноставним ситуацијама

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Музичка култура
- Српски језик као нематерњи
- Свет око нас
- Словачки језик

- Дигитални свет.
- Физичко и здравствено васпитање
- Грађанско васпитање
- Ликовна култура
- Енглески језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење

Комуникација

Рад са подацима и информацијама

Дигитална компетенција

Решавање проблема

Сарадња

Одговорно учешће у демократском друштву

Одговоран однос према здрављу

Одговоран однос према околини

Естетичка компетенција

Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Кључни појмови садржаја: сабирање, одузимање, множење, дељење, једначина, део целине, мерење дужине и времена, правоугаоник, квадрат, дужина, обим, римске цифре.

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:

- прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој;
 - прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1000);
 - изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1000);
 - подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат;
 - процени вредност израза са једном рачунском операцијом;
 - израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције;
 - одреди десетице и стотине најближе датом броју;
 - реши једначину са једном рачунском операцијом;
- одреди и запише скуп решења
- неједначине са сабирањем и одузимањем;
 - реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину;
 - уочи делове целине и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \leq 10$);
 - упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким имениоцима;
 - резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом;
 - уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа;

чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);

- чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена;
- упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време);
- измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.
- црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат;
- конструише троугао и круг;
- именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга;
- разликује врсте угла и троуглова;
- одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца;
- опише особине правоугаоника и квадрата;
- преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Матерњи језик, Природа и друштво, Ликовна култура, Дигитални свет, Физичко и здравствено васпитање.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

комуникативна компетенција;
компетенција за целоживотно учење;
дигитална компетенција;
комуникација;
решавање проблема;
рад с подацима и информацијама

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Бројеви прве хиљаде, разломак, децимални запис броја, круг, троугао, правоугаоник, квадрат, угао, паралелне праве, нормалне праве, појам површине, једначине и неједначине, мерење дужине, масе, времена и запремине течности.

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

- Усвајање знања о хиљадама до десет хиљада
- Упоређивање хиљада, уочавање, схватање, исписивање релације „већи од“ и „мањи од“
- Развијање перцепције, концентрације, логичког закључивања и аналитичког мишљења
- Развијање прецизности и уредности у раду
- Подстицање самосталности
- Разумевање односа делова и целог
- Развијање логичког мишљења и закључивања
- Развијање уредности, систематичности и прецизности у раду
- Обнављање знања о сабирању и одузимању вишецифрених бројева
- Примена знања

ИСХОДИ:

Ученик ће бити у стању да:

- прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој;
- одреди месну вредност цифре;
- изврши рачунске операције сабирања и одузимања у скупу N0;
- састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција;

- реши једначине и неједначине са сабирањем и одузимањем и провери тачност решења;
- реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину са сабирањем и одузимањем;
- процени вредност израза са једном рачунском операцијом;
- одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју;
- чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима;
- формира низ на основу упутства;
- реши задатак применом различитих начина представљања проблема.
- прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине;
- израчуна површину квадрата и правоугаоника;
- реши проблемске задатке у контексту мерења.
- изврши четири основне рачунске операције у скупу №;
- састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција;
- реши једначине и неједначине са множењем и дељењем и провери тачност решења;
- реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину са множењем и дељењем;
- чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима;
- формира низ на основу упутства;
- реши задатак применом различитих начина представљања проблема.
- именује елементе и описе особине квадра и коцке;
- црта мреже и прави моделе квадра и коцке;
- препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна.
- прочита и запише разломке облика ($m, n \leq 10$);
- упореди разломке облика са једнаким бројиоцима или имениоцима;
- сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима;
- запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале;
- сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале;
- чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима.
- прочита, упореди и претвори јединице за мерење запремине;
- израчуна површину и запремину квадра и коцке;
- реши проблемске задатке у контексту мерења.
- именује елементе и описе особине квадра и коцке;
- црта мреже и прави моделе квадра и коцке;
- препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски језик,
- Природа и друштво,
- Ликовна култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ

- Компетенција за учење
- Комуникација
- Решавање проблема
- Сарадња
- Рад са подацима и информацијама
- Дигитална компетенција
- Естетска компетенција

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

- Бројеви
- Мерење и мере
- Геометрија

6. СВЕТ ОКО НАС

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења предмета Свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ИСХОДИ:

- придржава се договорених правила понашања у школи и приhvата последице ако их прекрши;
- сарађује са вршњацима у заједничким активностима;
- препозна и исказе радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге;
- правовремено и примерено ситуацији исказе своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет;
- се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи;
- одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља;
- чува своју, школску и имовину других;
- прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар;
- својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења;
- примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;
- посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко;
- учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;
- разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;
- препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера;
- препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина;
- идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа;
- уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа;
- препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу;
- препознаје улогу чула вида, слуха, мириза, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења;
- штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места;
- се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу;
- повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.
- снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката;
- одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

У оквиру наставне теме Породични дом и школа посебно ће се развијати међупредметне компетенције - Одговорно учешће у демократском друштву и Сарадња

У оквиру наставне теме Ја и други посебно ће се развијати међупредметне компетенције – Сарадња и Компетенција за учење

У оквиру наставне теме Здравље и безбедност посебно ће се развијати међупредметна компетенција - Одговоран однос према здрављу

У оквиру наставне теме Човек ствара посебно ће се развијати међупредметне компетенције -

Компетенција за учење и

Одговорно учешће у демократском друштву.

У оквиру наставне теме Разноврсност природе посебно ће се развијати међупредметна компетенција - Одговоран однос према окolini

У оквиру наставне теме Оријентација у простору времену посебно ће се развијати међупредметне компетенције - Рад с подацима и информацијама и Компетенција за учење.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Породица, школа, Ја и други, Здравље и безбедност, Човек ствара

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења Света око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима;
- оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада;
- се понаша тако да уважава различитости других људи;
- прихвати последице када прекрши правила понашања групе;
- сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
- разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота;
- препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима;
- одреди тип насеља на основу његових карактеристика;
- повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља;
- одржава личну хигијену - руку, зуба и чулних органа;
- примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином;
- безбедно поступа пре и током временских непогода;
- истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала;
- одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета;
- пронађе нову намену коришћеним предметима;
- наводи примере различитих облика кретања у окружењу;
- одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће;
- измери растојање које тело пређе током свог кретања;
- пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката;
- именује занимања људи у свом насељу са околином;
- одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину;
- забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена;
- разликује облике рељефа у свом насељу и околини;
- разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини;
- идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења;
- повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама;
- разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла;
- разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране;
- наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека;
- штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама;

- разврста отпад на предвиђена места;
- негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу;
- препозна примере повезаности живих бића са условима за живот;
- повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима;
- изведе једноставне огледе пратећи упутства;
- повеже резултате рада са уложеним трудом.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Музичка култура
- Српски језик као нематерњи
- Словачки језик
- Математика
- Дигитални свет
- Физичко и здравствено васпитање
- Грађанско васпитање
- Ликовна култура
- Енглески језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење

Комуникација

Рад са подацима и информацијама

Дигитална компетенција

Решавање проблема

Сарадња

Одговорно учешће у демократском друштву

Одговоран однос према здрављу

Одговоран однос према околини

Естетичка компетенција

Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

природа, оријентација у простору и времену, кретање, култура живљења

7. ПРИРОДА И ДРУШТВО

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ИСХОДИ:

По завршетку трећег разреда основне школе ученик ће бити у стању да:

- идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају;
- илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају;
- примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима;
- повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе;
- представи резултате истраживања;
- повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи;
- примени правила безбедног понашања у саобраћају;
- повеже резултате рада са уложеним трудом.

- разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу;
- повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха;
- очита вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра;
- прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницима помоћу ланца исхране;
- илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини;
- примени поступке (мере) заштите од заразних болести;
- сарађује са другима у групи на заједничким активностима
- се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења;
- опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља;
- идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије;
- користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости
- прикупи и представи податке о прошлости породице и краја;
- доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом;
- повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем;
- разликује природне и вештачке изворе светlostи;
- повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светlostи;
- повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора;
- изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком;
- представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др.);
- разликује повратне и неповратне промене материјала;
- уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност; боја; густина;
- одабре материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу;
- објасни како рециклира помаже очувању природе;
- изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- комуникативна компетенција,
- компетенција за учење,
- дигитална компетенција,
- компетенција за сарадњу,
- за одговорно учешће у демократском друштву,
- естетичка компетенција
- одговоран однос према окolini,
- одговоран однос према здрављу
- рад са подацима и информацијама

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Крај, човек, животне заједнице, орјентација у времену и простору, прошлост краја, кртање, материјали.

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

- Оспособљавање ученика за сналажење у новом уџбенику;
- Развијање интересовања за наставни предмет;

- Развијање љубави према својој домовини и према природи, развијање радозналости;
- Развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу.
- Усвајање знања о човеку као делу природе, свесном и друштвеном бићу;
- Упознавање свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.
- Усвајање и проширивање знања о оријентацији у времену – прошлост, садашњост и будућност;
- Стицање знања о блиској, далекој и давној прошлости;
- Усвајање и понављање знања о историјским изворима;
- Развијање вештине сналажења на временској ленти.
- Стицање знања о смешама;

Оспособљавање ученика за самостално закључивање о основним својствима смеша и поступцима раздавања њихових састојака.

ИСХОДИ:

- одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије;
- одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије;
- повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи;
- уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије;
- представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету;
- у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, произведена прављених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса;
- представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.);
- пронађе и одабре потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);
- повеже резултате рада са уложеним трудом;
- сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
- учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.
- повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем;
- планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје;
- затражи помоћ уколико се суочи са непримереним;
- повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем;
- планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје;
- затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу;
- представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.);
- пронађе и одабре потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);
- повеже резултате рада са уложеним трудом;
- сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
- прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности;
- опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација;
- представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.);
- пронађе и одабре потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);
- повеже резултате рада са уложеним трудом;
- сарађује са другима у групи на заједничким активностима прикаже хронолошки на ленти времена

- значајне историјске догађаје и личности;
- опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација;
 - представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена,
 - презентацијом и/или цртежом и др.);
 - пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);
 - повеже резултате рада са уложеним трудом;
 - сарађује са другима у групи на заједничким активностима.
 - идентификује и самостално раздава смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаравањем;
 - испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола;
 - наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије;
 - наведе примере употребе магнета у свакодневном животу;
 - наведе примере превенције и заштите од пожара;
 - представи тоистраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.);
 - пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);
 - повеже резултате рада са уложеним трудом;
 - сарађује са другима у групи на заједничким активностима.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- комуникативна компетенција,
- компетенција за учење,
- дигитална компетенција,
- компетенција за сарадњу,
- за одговорно учешће у демократском друштву,
- естетичка компетенција
- рад са подацима и информацијама

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Моја домовина

Човек – природно и друштвено биће

Прошлост Србије

Материјал

8. ЛИКОВНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ИСХОДИ:

I ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор;
- пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објекта/предмета и облицима из природе и окружења;
- повеже одабрану установу културе са њеном наменом;
- поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.

II ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни;

III ОБЛИКОВАЊЕ

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:- црта на различитим подлогама и форматима папира;

- користи материјал и прибор у складу са инструкцијама;
- обликује једноставне фигуре од меког материјала;
- одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала;
- преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену

IV СПОРАЗУМЕВАЊЕ

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад;
- изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања;
- изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

У оквиру наставне теме Ликовна култура и окружење посебно ће се развијати међупредметне компетенције - Одговоран однос према околини, Естетичка компетенција и Дигитална компетенција.

У оквиру наставне теме Односи у видном пољу посебно ће се развијати међупредметне компетенције – Естетичка компетенција и Сарадња

У оквиру наставне теме Обликовање посебно ће се развијати међупредметне компетенције – Естетичка компетенција и Одговоран однос према околини.

У оквиру наставне теме Споразимевање посебно ће се развијати међупредметне компетенције – Сарадња, Комуникација и Одговорно учешће у демократском друштву.

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

цртање, сликање, моделовање, облик, светлост, сенка, односи у простору.

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ИСХОДИ

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин;
- изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли;
- користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад;
- изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела;
- идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу;
- преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу;
- тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу;
- изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања;
- упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
- повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте;
- пружи основне информације о одабраном музеју;
- разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Музичка култура
- Српски језик као нематерњи
- Свет око нас
- Математика
- Дигитални свет
- Физичко и здравствено васпитање
- Грађанско васпитање
- Словачки језик
- Енглески језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према окolini, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

простор, облик, линија, боја

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практичан рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ИСХОДИ:

На крају трећег разреда основне школе ученик ће знати да:

- Поштује инструкције за припремање, кориришење, одржавање и одлагање материјала и прибора
- Повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим продуктом
- Преобликује самостатноили у сарадњи са другима амбалажу и предметеза рециклажу мењајући им употребну функцију
- Укаже на сличности разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа
- Изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем
- Изрази своје емоције, доживљаје, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама
- Користи одабране подате и информације као подстицај за стваралачки рад
- Протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота
- Распореди облике, боје, линије, текстуре креирајући оригиналне композиције
- Разговара са вршњацима о доживљају простора у школи, код куће...
- Разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може користити.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, компетенција за сарадњу, за одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према окolini, одговоран однос према здрављу, рад са подацима и информацијама, предузимљивост и орјентација ка предузетништву.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Простор, облик, линија, боја, текстура

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Обнављање појмова ликовне културе и стицање нових;

Уочавање, препознавање и разумевање ликовног језика.

Упознавање културног и уметничког блага РС и познатих ликовних уметника и њихових дела;

Разумевање значаја наслеђа и потребе за његовом заштитом и очувањем.

Развијање способности визуелног опажања и доживљавања простора; развијање способности уочавања различитих облика и њихових односа у простору; стицање знања о појмовима сцена и сценографија; стицање знања о употреби различитих облика и материјала у обликовању сценског простора; стицање знања о луткарству, сценској лутки; стицање знања о процесу стварања позоришне представе из аспекта ликовности.

Обнављање и проширивање појмова визуелна комуникација и визуелне поруке; упознавање ученика с појмовима знак (лого) и симбол и начином њихове примене у визуелним комуникацијама; развој перцепције ученика везане за визуелно споразумевање

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора;
- изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама;
- користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду;
- примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији;
- користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад;
- тумачи једноставне знаке, симbole и садржаје уметничких дела
- разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја;
- учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице;
- разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Сарадња, компетенција за учење, комуникација, естетичка, решавање проблема, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву.

Музичка култура, српски језик, природа и друштво, физичко васпитање.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Уметничко наслеђе, културно наслеђе, споразумевање, композиција, споменици природе, знак, симбол, визуелна порука.

9. МУЗИЧКА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музiciји кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

ИСХОДИ:

- изговара у ритму уз покрет бројалице;
- пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;
- пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре;
- примењује правilan начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању;
- свира по слуху звучне ономатопеје и илustrације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;
- повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом;
- објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

У оквиру наставне теме Музичко извођење посебно ће се развијати међупредметне компетенције – компетенција за целоживотно учење, дигитална и естетска компетенција, решавање проблема, компетенција за учење, комуникација. У оквиру наставне теме Слушање музике посебно ће се развијати међупредметне компетенције – дигитална компетенција, естетска компетенција и комуникација. У оквиру наставне теме Музичко стваралаштво посебно ће се развијати међупредметне компетенције – рад са подацима и информацијама, решавање проблема, дигитална компетенција, естетска компетенција и комуникација.

КЉУЧНИ ПОДАЦИ: Кључни појмови: тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музici кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ћебити у стању да:

- објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело;
- разликује различите инструменте по боји звука и изражajним могућностима;
- издвоји основне музичке изражajне елементе;
- препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;
- повезује карактер дела са изражajним музичким елементима и инструментима;
- изговара бројалице у ритму, уз покрет;
- пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;
- изводи уз покрет музичке и традиционалне игре;
- примењује правilan начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању;
- свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;
- повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама;
- повезује ритам са графичким приказом;
- објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;
- учествује у школским приредбама и манифестацијама;
- направи дечје ритмичке инструменте;
- осмисли покрете уз музику;
- осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука;
- осмисли одговор на музичко питање;

- осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;
- према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај;
- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Словачки језик
- Српски језик као нематерњи
- Свет око нас
- Математика
- Дигитални свет
- Физичко и здравствено васпитање
- Грађанско васпитање
- Ликовна култура
- Енглески језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према околини, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

КЉУЧНИ ПОДАЦИ:

звук, тон, певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувашњу музичког наслеђа и културе свога и других народа.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:

- опише своја осећања у вези са слушањем музике;
- примењује правилан начин држања тела и дисања при певању;
- изговара бројалице у ритму, уз покрет;
- пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;
- наведе особине тона и основне музичке изражажене елементе;
- разликује инструменте по боји звука и изражаженим могућностима;
- повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражаженим елементима;
- препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;
- повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са тонском висином;
- комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет;
- свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу;
- осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу ;
- осмисли музички одговор на музичко питање;
- осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;
- изабере одговарајући музички садржај(од понуђених) према литерарном садржају;
- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- коментарише своје и туђе извођење музике;
- самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације;

- учествује у школским приредбама и манифестацијама.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Матерњи језик, Физичко васпитање, Ликовна култура, Природа и друштво, Дигитални свет.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

компетенција за учење,
естетичка компетенције,
комуникација,
одговоран однос према окolini,
одговоран однос према здрављу,
сарадња,
дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон, нотно писмо.

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ**ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1****ЦИЉ:**

- Разумевање појмова: трочетвртински такт, тактирање и бројање на три;
- Примена стечених знања на примерима.
- Обнављање и утврђивање појма боја тона;
- Уочавање тонова различите боје;
- Слушање песме и усвајање по слуху;
- Уочавање различитих боја гласова.
- Разумевање ознака за темпо
- Извођење ритма у дводелу и четвороделу;

ИСХОДИ

- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- коментарише своје и туђе извођење музике;
- самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације:
- осмисли музички одговор на музичко питање;
- опише своја осећања у вези са слушањем музике;
- препознаје народну и уметничку музику;
- разликује инструменте по боји звука и изражajним могућностима;
- повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражajности;
- уочи контраст и понављање у музичком делу;
- пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;
- примени изражajне музичке елементе;
- осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу
- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- коментарише своје и туђе извођење музике;
- самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације:
- осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;
- изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају;

- опише своја осећања у вези са слушањем музике;
- препознаје народну и уметничку музику;
- разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима;
- повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности;
- уочи контраст и понављање у музичком делу;
- пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;
- примени изражајне музичке елементе;
- осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу.

- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- коментарише своје и туђе извођење музике;
- самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације:
- осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;
- изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају;
- опише улогу музике у медијима;
- опише своја осећања у вези са слушањем музике;
- препознаје народну и уметничку музику;
- разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима;
- повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности;
- уочи контраст и понављање у музичком делу;
- пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;
- примени изражајне музичке елементе;
- осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу.

- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- коментарише своје и туђе извођење музике;
- самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације;
- учествује у школским приредбама и манифестацијама;
- опише улогу музике у медијима;
- опише своја осећања у вези са слушањем музике;
- препознаје народну и уметничку музику;
- разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима;
- повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности;
- уочи контраст и понављање у музичком делу;
- пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;
- примени изражајне музичке елементе;
- осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- рад са подацима и информацијама,
 - дигитална,
 - вештина комуникације,
 - решавање проблема
 - вештина сарадња
 - естетичка
- Српски језик, Физичко и здравствено васпитање, Природа и друштво, Ликовна култура*

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Ритмички сат

Рефрен, трајање ноте и паузе.

Такт, тактна црта, трочетвртински такт, тактирање и бројање на три.

Врсте певачких гласова, боја тона.

Темпо, ознаке темпа, постепено убрзавати, постепено успоравати;

Мелодијска допуњалка.

10. ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ:

Циљ наставе физичког и здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним облицима покрета, да савладају просторну оријентацију, да развију осећај сарадње и колективизма у спортским активностима и вештинама.

ИСХОДИ:

- примени једноставне, двоставне опште -припремне вежбе (вежбе обликовања);
- правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;
- разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело;
- примењује правилну технику дисања приликом вежбања;
- користи основну терминологију вежбања;
- поштује правила понашања на просторима за вежбање;
- поштује мере безбедности током вежбања;
- одговорно се односи према објектима, спрavама и реквизитима у просторима за вежбање;
- комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу;
- одржава равнотежу у различитим кретањима;
- изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу;
- игра дечји и народни плес;
- поштује правила игре;
- навија фер и бодри учеснике у игри;
- прихвати сопствену победу и пораз;
- уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;
- наведе делове свога тела и препозна њихову улогу

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Компетенцијакомбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; одржава равнотежу током различитих облика кретања

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Ходање

Скацања и прескацања

Бацања и хватања

Пузања, виштења, упори и пењања

Вежбе на тлу

Вежбе равнотеже

Вежбе са реквизитима

Плес и ритмика

Полигони

Култура вежбања и играња

Здравствено васпитање

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ћебити у стању да:

- примени једноставне, двоставне опште припремне вежбе (вежбе обликовања);
- правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;
- комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу;
- одржава равнотежу у различитим кретањима;
- разликује правилно од неправилног држања тела;
- успостави правилно држање тела;
- правилно дише током вежбања;
- изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу;
- изведе дечји и народни плес;
- користи основну терминологију вежбања;
- поштује правила понашања у и на просторима за вежбање;
- поштује мере безбедности током вежбања;
- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;
- поштује правила игре;
- навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не врећа;
- прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
- уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;
- уочава улогу делова тела у вежбању;
- уочи промене у расту код себе и других;
- препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан;
- примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања;
- одржава личну хигијену;
- учествује у одржавању простора у коме живи и борави;
- наведе врсте намирница у исхрани;
- препознаје везу вежбања и уноса воде;
- повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље;
- препозна лепоту покрета у вежбању;
- се придржава правила вежбања;
- вреднује успех у вежбању;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Музичка култура
- Српски језик као нематерњи
- Свет око нас
- Математика
- Словачки језик
- Дигитални свет
- Грађанско васпитање

- Ликовна култура
- Енглески језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према окolini, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

базична кретања, вежбање, игра, здравље, васпитање

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ:

Циљ учења физичког васпитања је да ученик развија и унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ИСХОДИ:

- учествује у елементар. играма са трчањем;
- баца и хвата лопту обема рукама у висини груди;
- изведе наскок на клупу/грedu;
- гађа лоптотом у циљ;
- коригује сопствено држања тела на основу савета наставника;
- одржава равнотежу у ходању по клупи/греди;
- се придржава правила вежбања;
- правилно трчи на различите начине;
- познаје правила елементарне игре "Између четири ватре";
- уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама;
- баца и хвата лопту у месту и кретању;
- спринтерски трчи из ниског старта;
- спринтерски трчи из ниског старта;
- користи терминологију вежбања;
- познаје тактику и учествује у игри "Између четири ватре";
- примењује здравствено - хигијенске мере пре, у току и након вежбања и у другим животним ситуацијама;
- познаје технику и истрајно трчи;
- комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу;
- додаје и прима лопту ногом;
- примењује разл. облике кретања у полигонима;
- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
- усклађује покрете са кретањем реквизита.
- уредно одржава простор у коме живи и борави;
- познаје правила

Мини - рукомета;

- суножно скаче на повишену површину;
- суножно скаче са одскочне даске;
- правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;
- познаје згрчну технику и скаче удаљ;
- правилно држи тело;
- изводи суножне одскоке упором о козлић;

- усклађује покрете са кретањем реквизита;
- изводи вис предњи са њихом и померањем.
- познаје правила и игра Мини - рукомет;
- поштује мере безбедности током вежбања;
- изводи разношку на малом козлићу;
- изводи упоре на различитим спровадама;
- правилно подиже, носи и спушта терет;
- учествује у одељењским такмичењима;
- изводи ве- изводи став на лопатицама (свећа);
- изводи припремне вежбе за став на шакама;
- изведе дечји и народни плес;
- изведе мост из лежања на леђима;
- користи здраве намирнице у исхрани жбе са лоптом у задатом ритму;
- савлађује полигон препрека различитим облицима кретања;
- изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу;
- изводи различите
- изведе два повезана колута назад;
- изведе комбинацију вежби на тлу;
- изведе шут унутрашњим делом стопала;
- трчи на спринтерски начин;
- одржава равнотежу у различитим кретањима;
- учествује у одељ. такмичењима;
- препозна лепоту покрета у вежбању;
- савладава полигон препрека различитим облицима кретања;
- изводи вежбе са кратком вијачом;
- изведе издржај и суножни одскок на клупи;
- изведе окрете на греди (клупи) и саскок;
- препозна здравствено стање када не треба да вежба;
- учествује у игри на два гола (Футсал).
- трчи на спринтерски начин;
- изведе састав са лоптом;
- изведе састав
- на греди (клупи);
- познаје технику и истрајно трчи;
- поштује правила понашања на вежбалиштима;
- скоче увис прекорачном техником;
- правилно трчи на различите начине;
- користи здраве намирнице у исхрани;
- учествује у одељењ. такмичењима;
- изведе упор на разбоју;
- изведе вис на дохватним круговима;
- изведе састав са кратком вијачом; - правилно изводи и контролише покрете у различitim кретањима;
- изведе узмак до упора предњег на доч. вратилу;
- савлађује препреке у трчању;
- навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не врећа;
- учествује у елементарним играма са трчањем;
- брзо трчи на 40 метара и учествује у одељењском такмичењу;
- прати промене у тежини и висини код себе и других;
- препозна лепоту покрета у вежбању.
- правилно изводи и контролише покрете у различitim кретањима;
- изведе узмак до упора предњег на доч. вратилу;

- савлађује препреке у трчању;
- навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не врећа;
- учествује у елементарним играма са трчањем;
- брзо трчи на 40 метара и учествује у одељењском такмичењу;
- прати промене у тежини и висини код себе и других;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Природа и друштво, ликовна култура, музичка култура, математика, српски језик, словачки језик

КЉУЧНИ ПОМЛОВИ:

ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ

1. Батерија тестова за праћење

2. физичког развоја и моторичких способности

МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ:

1. Атлетика

2. Спортска гимнастика

3. Основе тимских, спортских и елементарних игара

4. Плес и ритмика

5. Полигони

ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА

1. Култура вежбања и играња

2. Здравствена култура

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ:

Остварити ведру атмосферу, подстаки моторичке активности и такмичарски дух ученика. Развој сарадње и такмичарског духа ученика. Развијање манипулативне спретности, прецизности и снаге. Развијање равнотеже, координације и сналажљивости у простору на ограниченој, повишеној површини. Побољшање мушко-женских односа. Подстицање правилног држања тела.

ИСХОДИ:

- примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);
- прати промене у сопственој тежини и висини;
- самостално коригује неправилно држање;
- правилно држи тело;
- сагледа резултате физичких способности;
- правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;
- комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу;
- одржава равнотежу у различитим кретањима;
- правилно подиже, носи и спушта терет;
- изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу;
- изведе дечји и народни плес;
- правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима;
- користи терминологију вежбања;
- поштује правила понашања на вежбалиштима;
- поштује мере безбедности током вежбања;
- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
- поштује и примени правила игре;
- навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не врећа;
- прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
- уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;

- препозна здравствено стање када не треба да вежба;
- примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и у другим ситуацијама;
- уредно одржава простор у коме живи и борави;
- увиди значај правилне исхране за вежбање;
- повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;
- препозна лепоту покрета и кретања;
- користи научена вежбања у рекреацији породице;
- правилно реагује у случају повреде у школи;
- вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању;
- учествује у предлагању садржаја и начина рада.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ
- ЕСТЕТСКА КОМПЕТЕНЦИЈА
- БРИГА ЗА ЗДРАВЉЕ- ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ
- РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА
- ЕСТЕТСКА КОМПЕТЕНЦИЈА
- ВЕШТИНА САРАДЊЕ

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Спортска гимнастика . елементарне игре са трчањем , атлетика, основе тимских, спортских и елементарних игара.

11. ДИГИТАЛНИ СВЕТ

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију сарадњу и развој алгоритамског начина, размишљања.

ИСХОДИ:

- препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих;
- наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавај уобављање послова;
- упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја;
- упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих;
- користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника);
- упореди дигитални и папирни уџбеник;
- упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја;
- наведе неке од карактеристика „паметног“ дигиталног уређаја;
- наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине;
- наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље;
- наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја;
- доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине;
- наброји основне податке о личности;
- објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја;

- именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин;
- наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење;
- - протумачи симbole познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима;
- - уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички);
- - доведе у везу алгоритам ипонашањедигиталног уређаја.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Рад с подацима и информацијама

Разликује јавне и приватне податке, упознат је са основним правилима чувања приватности података.

Дигитална компетенција

Приликом решавања проблема бира одговарајућа ИКТ средства

КЉУЧНИ ПОДАЦИ: дигитални уџбеници, уређаји и пратећа опрема

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ћебити у стању да:

- упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе;
- користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника);
- самостално користи дигиталне уџбенике за учење;
- креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију;
- својим речима објасни појам покретне слике; креира елементе покретне слике;
- креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици;
- својим речима објасни збогчега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет;
- наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја;
- објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја;
- разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету;
- реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају нанеприхватљив начин;
- наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу;
- организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја;
- предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину;
- својим речима објасни појам алгоритам;
- анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски

- креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику;
- анализира једноставан програм креiran у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради;
- уочи и исправи грешку у једноставном програму, проверивањаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички);
- креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Музичка култура
- Српски језик као нематерњи
- Свет око нас
- Математика
- Словачки језик
- Физичко и здравствено васпитање
- Грађанско васпитање
- Ликовна култура
- Енглески језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према окolini, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

- онлајн учење, дигитална слика, покретна слика, умрежавање дигиталних уређаја, комуникација, лични подаци, одлагање електронског отпада, алгоритам, програмирање у визуелном програмском језику

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

ИСХОДИ:

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи предмет Дигитални свет. Представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика, груписаних у три наставне теме: Дигитално друштво, Безбедно коришћење дигиталних уређаја и Алгоритамски начин размишљања.

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

ОБЛАСТ – ДИГИТАЛНО ДРУШТВО

- унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста;
- селектује и измени (обрише, дода) Текст;
- именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку;
- допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике;
- именује, сачува и поново отвори графичку датотеку;
- објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже;
- осмисли кључне речи на основу којих ће се на интернету тражити потребне дигиталне садржаје
- објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета

ОБЛАСТ – БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА

- објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету
- објасни својим речима због чега је неопходно да дигиталне садржаје пронађене на интернету користимо на етички начин
- навести примере дигитализације у свакодневном животу током којих се стиче утисак да се дигитални уређај понаша интелигентно;
- објасни шта је дигитални углед и како се он изграђује;
- одабира дигиталне садржаје на основу ПЕГИ ознаке у складу са узрастом
- препозна дигитално насиље и реагује на одговарајући начин; направи лични план коришћења дигиталних уређаја уз помоћ наставника;
- означи начин комуникације путем интернета који одговара контексту у којем се комуникација дешава

ОБЛАСТ – АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА

- решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева понављање (програмски циклус);
- утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма /програм који садржи понављање;
- уочи и исправи грешку у једноставан алгоритам/програм који садржи понављање;
- решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева гранање;
- наведе неке од оператора поређења (мање, веће и једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно, нетачно);
- наведе аритметичке операторе (+,-,* , /) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски језик
- Математика
- Ликовна култура

КЉУЧНИ ПОМЛОВИ:

Датотека, тастатура, интернет, селектовање и едитовање текста, ПЕГИ ознака, алгоритам , програм, дигитално насиље, дигитална комуникација, дигитална безбедност

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходних за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникација , сарадња и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да :

- промени величину и боју текста , подебља га , искоси и подвуче у програму за обраду нтекста ;
- исече , копира и налепи исечени / копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста;
- уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста;
- активно учествује у наставном пројекту, чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету,
- активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно

- понашање приликом коришћења инетрнета
- сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка
 - вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења
 - утврди шта је резултат итвешавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање
 - уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање
 - креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање
 - примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику
 - предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом – нпр. блок *Питај и чекај* и блок *Одговор* у датом једноставном програму
 - креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Српски језик, математика, природа и друштво, ликовна култура, грађанско васпитање.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

- Дигитално друштво; безбедно коришћење дигиталних уређаја ; алгоритамски начин размишљања
- Уређивање текста ; пројектни задаци; дигитални материјали; алгоритам; програмирање у визуелном програмском језику.

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

12. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Упознати себе и друге. Анализирати своје особине. Прихватити разлике и уважавати различитости. Активно слушати друге, саговорнике. Стећи способност изразити своје мишљење. Наћи своје место у групи и прихватити другачије мишљење.

ИСХОДИ:

- Ученици анализирају своје особине и умеју да их представе другима.
- Пропознају, анализирају сличности и разлике унутар групе.
- Прихватају друге ученике и уважавају њихову различитост.
- Активно слушају.
- Иказују и бране мишљење аргументима

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Комуникативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетска компетенција, одговоран однос према окolini, решавање проблема, компетенција за сарадњу у решавању проблема.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

појединац и друштво, међуљудски односи, поштовање, уважавање, различитост, мишљење.

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења програма Грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ћебити у стању да:

- разликује понашања појединача која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе;
- успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада;
- исказе своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге;
- препозна и уважи осећања и потребе других;
- наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дејчјим правима;
- прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости;
- препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ;
- се договора и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима;
- наводи примере међусобне повезаности права и одговорности;
- разликује ненасилну од насиљне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа;
- саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем;
- даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу;
- представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе;
- се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика;
- наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи;
- препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета;
- сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи;
- износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи;
- учествује у изради плана једноставне акције;
- са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију;
- доприноси промоцији акције;
- на једноставан начин вреднује изведену акцију.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Музичка култура
- Српски језик као нематерњи
- Свет око нас
- Математика
- Словачки језик
- Дигитални свет
- физичко и здравствено васпитање
- Ликовна култура
- Енглески језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према окolini, естетичка

компетенција, преузимљивост и оријентација ка предузетништву.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

група, школа као заједница, безбедност у школи

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Сазнање о себи и другима је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва

ИСХОДИ:

На крају разреда ученик ће моћи да:

- Својим понашањем показује да прихвата различитост других
- Препознаје у свом окружењу неједнаког поступања према некој особи/групи на основу неког њиховог личног искуства
- Се понаша на начин који уважава сопствене и туђе потребе, права, осећања у свакодневним ситуацијама
- Препознаје примере солидарности убсвом окружењу, причама, филмовима..
- Укаже вршњацима на особе/групе које у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка
- Објасни разлику између саосећања и солидарности и сажаљења на датом примеру
- Укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на показаним примерима
- Наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце
- Наведе шта би волео да има у својој локалној заједници шта сада недостаје
- Тражи помоћ у ситуацијама кршења својих /туђих права
- Наведе једно удручење грађана усвом окружењу и опише чиме се бави
- Наведе на које се све начине деца његових година могу да брину о својој локалној заједници
- Пажљиво слуша саговорника, слободно износи своје мишљење, образлаже и даје идеје, предлоге и прихвата туђе мишљење
- Испољава заинтересованост за сарадњу, учешће у групном раду
- Заједно са осталим ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ у изради плана иреализацији акције, њеној промоцији и вредновању.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, компетенција за сарадњу, за одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према окolini, одговоран однос према здрављу, рад са подацима и информацијама.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Равноправност, стереотипи, предрасуде, дискриминација, локална заједница, солидарност, волонтирање

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ наставе грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

ИСХОДИ:

На крају разреда ученик ће моћи да:

- разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини;
- понаша се у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса;
- уме да образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите; аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура;
- наводи елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције;
- образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу;
- наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура.
- дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације;
- води рачуна о губљењу културног идентитета;
- препозна примере прекомерне потрошње;
- препозна у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно намењену деци и младима;
- критички разматра појаву бацања хране и расипања воде;
- процени важне чињенице о производима које купује читајући декларацију;
- процени однос цене и квалитета;- испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду;
- учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- српски језик, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура, итк, физичко васпитање

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Равноправност, стереотипи, предрасуде, дискриминација, локална заједница, солидарност, волонтирање.

13. ВЕРСКА НАСТАВА

ВЕРСКА НАСТАВА – СЕАВЦ

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења Верске наставе СЕАВЦ јесте да пружи целовит вернички поглед на свет и живот. Циљ наставе у првом разреду посебно је у функцијистварања заједништва, суживота и наглашеног васпитања за одговорност. У првом разреду је веронаука и у функцији надвладавања контрадикторних проблема деце који највише искрсавају у односу према самом себи. Веронаука жели помоћи да то што целовитије и у светлу вере прихвати и преброди.

Верске наставе СЕАВЦ води ученике ка темељном познавању и вредновању вере у Бога као Свете Тројице и то на основу Светога Писма и на основу учења СЕАВЦ. Основни циљ верске наставе је темељно упознавање пута који води ка спасењу и којим човек може ићи у овом животу ка овом вечном циљу.

ИСХОДИ:

- моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици)
- схвати да свако Божије дете има и небеског Оца, и да су сви хришћани браћа и сестре
- схвати да је живот на земљи у тесној повезаности са животом на небу
- препознаће Исусов позив у царство Божије
- схвати значај небеског дома за његов живот и имаће жељу да буде у царству Божијем
- препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету
- знати да је Бог створио човека из љубави и какву улогу је дао Бог човеку
- увидети да је и он Божије створење
- увидети да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно подељени
- знати да захвали Господу за све што је створио и за то што се брине о свему.
- знати како су први људи згРЕшили и какве је последице донела њихова непослушност
- знати речима да објасни ралику међу добним и злим стварима на конкретним примерима.
- схвати значај рођења Исуса Христа и значај Божића
- схвати, да Господ Бог говори свим људима без разлике на њихов положај
- знати о чему је Господ Исус учио своје ученике (прилагођено узрасту ученика)
- схвати величину Господа Исуса Христа као најбољег учитеља
- схвати значај Вечере Господње, значај распећа Господа Исуса Христа као великог дара Божије милости за све људе
- схвати шта вакресење значи за верника – наду и радост
- схвати зашто је Господ Исус Христ морао да оде свом Оцу небеском, као и значај одласка Господа Исуса Христа у царство Божије
- знати да распозна и наброји симbole Духа Светога
- схвати важност и дело Духа Светог – Његову помоћ и силу, дар који верници добијају
- схвати да је вера Божији дар и да је важна у животу човека
- схвати значај сусрета Савла са Господом Исусом Христом за његов живот
- препознати разлике између верника и неверника
сазнаће о Саулу који је прогањао Хришћане и какве промене су настале након сусрета са Господом Исусом Христом.
- разумети шта значи ословљавање са – „брат, сестра“
- знати да прича о својој цркви
- схвати значај свог крштења и осећа захвалност
- схвати да путем молитве комуницира са Господом Богом

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Словачки језик
- Свет око нас
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Народна традиција

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Бог – Отац, Исус Син Божији, Дух Свети, Црква, ближњи, празници, молитва, Божић, крштење, грех.

РАЗРЕД: ДРУГИ**ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1****ЦИЉ:**

Циљ учења Верске наставе СЕАВЦ јесте да пружи целовит вернички поглед на свет и живот. Циљ наставе у првом разреду посебно је у функцијистварања заједништва, суживота и наглашеног васпитања за одговорност. У првом разреду је веронаука и у функцији надвладавања контрадикторних проблема деце који највише искрсавају у односу према самом себи. Веронаука жели помоћи да то што целовитије и у светлу вере прихвати и преброди.

Верске наставе СЕАВЦ води ученике ка темељном познавању и вредновању вере у Бога као Свете Тројице и то на основу Светога Писма и на основу учења СЕАВЦ. Основни циљ верске наставе је темељно упознавање пута који води ка спасењу и којим човек може ићи у овом животу ка овом вечном циљу.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити верска настава СЕАВЦ у току 2. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива верске наставе СЕАВЦ обрађеног у претходном разреду школовања;
- желети да активно учествује на часовима верске наставе;
- знати одакле Библија потиче, зашто је то књига над књигама
- знати да именује основну поделу Библије, када је написан Стари а када Нови
- знати шта су главе а шта стихови,
- сазнати колико књига садржи Библија и њени поједини делови
- сазнати да се кроз Библију учи, како сваки човек треба да живи
- сазнати шта значи „жртва“ (прилагођено узрасту ученика)
- сазнати шта је било лоше у понашању Каина
- на основу појединих прича из свакодневног живота ученик ће знати да разликује добро и лоше понашање
- бити вођен да схвати потребу поверења у Бога и његову бригу
- сазнати да Бог не воли лаж и неправду
- разумети значај опроштања
- знати да лаж и превара рањавају
- схвати значење речи „роб“ и положај робова у давно време
- знати каква је била ситуација у којој су се нашли Израелци
- знати значај Божијих заповести
- схватити потребу Божије заштите
- знати значење речи „судија“

- разумети зашто је Бог установио судије и каква је била њихова улога
- схватити снагу Господа Бога
- схвати да истрајност доноси награду
- знати под каквим околностима се родио Самуило
- знати да немарност и непослушност воде до неуспеха и казне
- научити шта значи испунити обећање
- знати шта значи „пророк“ (прилагођено узрасту ученика)
- схватити, да и најмлађи могу да служе Господу
- знати цареве особине
- разумети шта значи реч „помазање“
- схватити да не одлучује величина личности, већ вера, храброст и смелост
- схватити да Бог не гледа на наш изглед, већ на то, какви смо
- размети шта значи реч „парабола“ (прилагођено узрасту ученика)
- схватити да и један човек може спасити много – цео народ, када је у служби Господа Бога
- схватити важност за Израиљце
- бити вођен је да посећује храм и да се примерно понаша
- схватити да један човек може много спасити – цео народ када је у служби Господа Бога
- схватити да је прави Бог живи Бог, силен, делује у корист оних који се на њега ослањају
- схватити, да нас Бог не напушта, већ да брине о нама
- схватити колико је важна вера и послушност Господу Богу
- знати ко је Илија а ко Јелисије
- схватити да Бог за сваког човека има мисију, да није исправно избегавати улоге које нас очекују
- схватити право да исповеда веру у Господа Бога и да се за то не стиди
- знати да и мала деца могу служити Господу Богу
- разумети значај поверења у Бога
- схватити Божију величину и моћ
- схватити значај Јовановог крштења као и крштења сваког човека
- сазнати о начину живота и улоге мисије Јована Крститеља
- схватити значај речи „пророк“ (прилагођено узрасту ученика)
- сазнати шта се десило приликом Исусовог крштења
- схватити важност Исусовог крста
- схватити да Исус није обичан човек

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Словачки језик
- Свет око нас
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Народна традиција

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција

КЉУЧНИ ПОДАЦИ:

Црква, крштење, Божије краљевство, молитва , Бог, Исус, Дух Свети, празници, Библија, Стари Завет, послушност, љубав, старозаветни патријарси, Месија, покајање, старозаветни

пророци. .

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: Циљ учења Верске наставе СЕАВЦ јесте да пружи целовит вернички поглед на свет и живот. Циљ наставе у првом разреду посебно је у функцијистварања заједништва, суживота и наглашеног васпитања за одговорност. У првом разреду је веронаука и у функцији надвладавања контрадикторних проблема деце који највише искрсавају у односу према самом себи. Веронаука жели помоћи да то што целовитије и у светлу вере прихвати и пребрди.

Верске наставе СЕАВЦ води ученике ка темељном познавању и вредновању вере у Бога као Свете Тројице и то на основу Светога Писма и на основу учења СЕАВЦ. Основни циљ верске наставе је темељно упознавање пута који води ка спасењу и којим човек може ићи у овом животу ка овом вечном циљу.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити верска настава СЕАВЦ у току 3. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива верске наставе СЕАВЦ обрађеног у претходном разреду школовања.
- ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе;
- знати да наброји догађаје који су претходили почетку Исусових јавних наступа
- схватити Исусову послушност према Господу Богу
- знати да наброји имена апостола, ситуације када и зашто их Исус позива
- знати да свако може да служи Богу
- схватити смисао познања речи Божије за свој живот
- схватити, да не треба да буде овисан од материјалних вредности
- бити свестан, да нам богатство доноси праву радост само онда, када помажемо другима
- знати укратко да преприча причу о Самарјанки
- схватити зашто Јевреји нису волели Самарјане
- схватити шта је Исус учинио путем сусрета Исуса и Самарјанке
- знати, зашто људи нису волели царинике, какав је био положај цариника у оно време, и какви су они били
- схватити потребу да познаје Исуса и моћ Његовог опроштења
- схватити, да човек може да се промени, када се сусреће са Исусом, ова унутрашња промена се испољава у понашању човека
- желити да дође до спасења и Спаситеља који даје вечни живот
- желити да сведочи о љубави коју Господ Исус доноси свима – и онима којих други сматрају непријатељима или недостојним Његове љубави
- схватити да је Господ Исус добар учитељ
- знати да објасни значење речи парабола
- знати да репродукује саму параболу и главну мисао параболе
- схватити значај Божије речи, Његову снагу, као и то, зашто људи реагују на разне начине када чују Божију реч
- схватити да сваки човек поседује неки дар – способност – таленат и одговорности за његов развој а својим даровима треба да помажемо другим људима – да служимо Господу Богу
- схватити одговорност за своје понашање
- у складу са узрастом може да примени мисли из парабола у колективу разреда, у околини

где се најчешће креће

- схватити шта губи због греха
- веровати Господу Богу као Оцу небеском који је спреман да опрости на основу искреног признања
- знати да примени поједине мисли из параболе у свом животу
- знати да наброји ситуације у којима је доживело манифестовање поноса као и позитивне примене понизног понашања
- схватити да живи у средини у којој је Божија реч често одбијана, чак је многи и презиру разумети разлог Исусовог доласка и његове жртве на крсту
- стећи спремност да помогне сваком човеку без обзира на расну, етичку и верску припадност
- знати да треба искрено да се моли, зна да не треба да се прави важан пред Господом Богом
- схватити да онај који верује у Иисуса Христа неће бити постиђен
- схватити да од Господа Иисуса не треба да очекујемо само материјалну помоћ, Он најбоље зна шта нам је потребно
- схватити одговорност за људе који не познају Иисуса, моли за њих и жели да их приближи Богу
- знати да се захвали за све, што прима од Господа Бога и прославља га
- схватити тешку ситуацију болесног човека
- схватити пријатеље и њихове велике напоре да помогну болеснику
- схватити Иисусову моћ
- знати за Иисусову љубав према човеку
- научити да има поверење у Божију моћ и Његову реч
- разумети колико је важна послушност и деловање на основу Божијих представа
- знати да је радост део хришћанског живота и није у супротности са побожношћу
- бити инспирисан је да се са својим проблемима обраћа Богу у својим молитвама, зато што Он може да учини више од онога за што Га молимо
- схватити да Иисус жели да љубазно брине о нама, да нас води у животу и штити од зла
- знати напамет библијски цитат – његово значење, као и да објасни својим речима
- знати шта је пасха и схвати његов значај за Јевреје
- знати значај ове свете Тајне у животу хришћана – нарочито опроста и помирења
- разумети зашто Иисус осећа бол и схвата значај и озбиљност шта је Иисус морао да трпи да би спасио грешног човека
- схватити значај распећа за наш садашњи и вечни живот
- преко личности Јосифа из Аритатеје схватити значај блиских и верних пријатеља на које се увек можемо ослонити
- схватити шта то значи за нас /дар новог, вечног живота/
- знати да смрт није крај за човека који верује
- знати напамет поруку мисије
- знати не само да репродукује, већ схвата и значај ових Иисусових речи
- препознати потребу службе за оне којима је потребна, вођен је да буде добар и вољан да помогне сиромашним
- разумети значај објављивања јеванђеља
- схватити значај крштења за живот хришћана
- схватити моћ и благодат Божију која је променила једног од највећих прогонитеља цркве у којој постаје Божији проповедник јеванђеља о Божијој љубави
- схватити да Бог воли све људе без разлике на етичку, расну припадност, друштвени положај или друге „погодности“
- чезнути да следи Спаситеља и да проповеда ову вест у својој окилини

- бити захвалан је за Христову љубав
- чезнути да буде присутан на Богослужењу (дечије Богослужење)
- да активно учествује (песма, молитва, читање библијских текстова)

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Словачки језик
- Природа и друштво
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Народна традиција

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Божија љубав, љубав, молитва, Божије царство, Божија реч, Јеванђеље, празници
Нови Завет, послушност, Месија, покајање.

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења Верске наставе СЕАВЦ јесте да пружи целовит вернички поглед на свет и живот. Циљ наставе у првом разреду посебно је у функцијистварања заједништва, суживота и наглашеног васпитања за одговорност. У првом разреду је веронаука и у функцији надвладавања контрадикторних проблема деце који највише искрсавају у односу према самом себи. Веронаука жели помоћи да то што целовитије и у светлу вере прихвати и пребрди.

Верске наставе СЕАВЦ води ученике ка темељном познавању и вредновању вере у Бога као Свете Тројице и то на основу Светога Писма и на основу учења СЕАВЦ. Основни циљ верске наставе је темељно упознавање пута који води ка спасењу и којим човек може ићи у овом животу ка овом вечном циљу.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити верска настава СЕАВЦ у току 4. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива верске наставе СЕАВЦ обрађеног у претходном разреду школовања.
- ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе;
 - схватити Бога као свемогућег Оца, Створитеља неба и земље
 - знати апостолску вероисповест
 - схватити потребу вере у свом животу
 - схватити шта имају сви хришћани заједничко
 - знати да брине о природи и показује поштовање према Створитељу
 - знати напамет други део апостолске вероисповести и разумети њен садржај
 - схватити да је Исус и Божији син и да се родио као мало дете у Витлејему
 - знати имена неких пророка и њихова предвиђања о Исусу Христу као обећаном Месији

схватити градиво о трпљењу, жртви и победи Спаситеља над смрћу

- схвати да је Господ Исус стално са нама и да путем наших молитви можемо са њим стално да комуницирамо
- схвати да Исус шаље Помоћника, Духа Светог
- знати какво се понашање Богу допада и шта од нас очекује
- знати причу о Педестници
- знати да именује облике Духа Светог
- знати да је Дух Свети наш Помоћник, Саветник, Учитељ, Утешитељ
- знати шта значи реч хришћанин
- схватити да у цркви можемо да служимо Господу Богу, својој браћи и сестрама
- знати да је грех у срцу человека гори од болести
- схватити и прихватити да нам Господ Исус даје наду
- схватили да упркос смрти као реалности, свако ко верује у Господа Иисуса може вечно да живи
- схватити значај Библије за живот человека и Божији план са њом;
- дити вођен је да свакодневно чита Библију;
- знати да се оријентише у Библији;
- примати Библију као средство комуникације са Богом
- схватати разлике између Старог и Новог завета
- схватити Божији план са Десет заповести и њихову важност за живот
- препознати значај и потребу закона као упутство за срећан и квалитетан живот
- знати напамет Десет Божијих заповести
- схватити њихово основно значење и важност за свој живот
- разумети узрок Божијег гнева
- знати да препознаје када човек крши прву и другу заповест и какве су последице у његовом животу
- знати да са поштовањем користи Божије име
- бити вођен је да одлази на Богослужења, где може да гради и развија заједништво са Господом и другим верницима
- схватити значај здравља и очување живота
- схватити значај брачне верности за живот
- знати да цени своје личне ствари, као и имовину других, не наноси штету, респектује туђе ствари, враћа позајмљено, не узима оно што му не припада
- разумети значај истинитости у свакој животној ситуацији
- разумети шта је то похлепа и завист
- имати исправан став према својимовини као и имовини и других, поступа са њом савесно
- разумети Божији гнев али уједно стиче и сигурност Божије заштите
- знати да како је змија од меди била заштита за Израиљ, тако је Христов крст био заштита за цео свет
- схватити значај молитве као основно средство комуникације са Господом Богом и Господом Иисусом
- знати када и на који начин може да се моли
- знати напамет молитву Оче наш, зна редом да именује молбе у овој молитви
- знати да води редован молитвени живот
- да изграђује однос према Господу Богу и Господу Иисусу
- знати Божија имена и њихово значење, знати да их наброји
- знати у којим ситуацијама је прикладно да користи Божија имена
- бити свестан је, да је царство Божије драгоценост и да треба да расте

- знати да је и Исус преживљавао страх као и сваки други човек, али је био спреман и и волјан да послуша свога Оца, и иуспуни своју мисију
- помоћи ученицима да схвате да Исус мења животе људи на боље
- схватити да није довољно да само жели опроштај, већ и да прашта, иако то није увек лако
- схватити Исусову послушност према Господу Богу
- разумети смисао познавања Божије речи у свом животу нарочито у тренуцима кушања
- желети да живи добним и праведним животом и да избегава негативно у свом размишљању
- знати да именује неке вредности царства Божијег – схвата да је део њега, доприноси развоју и ширењу у својој околини
- схватити да иститиска снага и моћ припада Господу Богу
- схватити важност Божијег царства
- знати шта значи реч „амин“
- знати у коликој мери је схватио и какво је његово стечено знање са часова верске наставе у 4. разреду

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Словачки језик
- Природа и друштво
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Народна традиција

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Црква, заједница, љубав, вера, молитва, Божија љубав, љубав, Бог Отац, Исус Божији Син, Дух Свети, хришћанске врлине, Литургија, Божија реч, празници.

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

РАЗРЕД: ПРВИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Први и основни циљ веронауке јесте да упути човека на другог човека, ближњег, на непроцењиво благо од кога зависи и наш живот. Међутим, то се не може открити код човека другим методама осим кроз заједницу љубави с њим. Када некога волимо, онда откривамо да је он за нас личност, највредније биће које се ничим не може заменити. Другим речима, само љубав према човеку открива у њему Бога.

Други задатак веронауке јесте да упути децу на заједницу са Богом у Христу, јер се једино у заједници са Богом може остварити бесмртност за човека и створену природу. Та заједница се може остварити једино кроз веру, и у Литургији као заједници са другим људима, а Христос присуствује једино у Литургији и кроз Литургију на најближи могући начин до свог другог и славног Доласка који очекујемо у будућности. Могли бисмо зато рећи и да је веронаука

припрема за учешће учника у литургијском животу. Програм веронауке је, дакле, увођење човека у личну заједницу са Богом Оцем у Христу, кроз веру у Бога и Литургију.

ИСХОДИ:

- да разуме основна сазнања о темама које ће се обраћивати на настави Православног катихизиса;
- бити подстакнут да активно учествује на часовима Верске наставе;
- моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици);
- моћи да препозна да не можемо једни без других;
- знати да нас љубав повезује са другима;
- знати да се правилно осени крсним знаком;
- знати да је Бог Света Тројица (Заједница);
- знати да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве);
- пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници;
- желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима;
- знати да заједница са Богом почива на слободи;
- знати да је послушност израз љубави;
- моћи да препозна да је даривање плод љубави;
- моћи да сазна да је молитва разговор са Богом;
- моћи да усвоји текст молитве *Оче наш*;
- знати да је Бог Отац створио свет из љубави;
- моћи да препозна да је наш живот Божји дар;
- знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим;
- показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин;
- бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом;
- моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу;
- моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима);
- моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави;
- моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (*Божић, Божић*);
- моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему;
- код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења;
- код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве;
- моћи да опише појединости библијске повести о стварању света;
- моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења;
- знати зашто за Бога кажемо да је *Творац*;
- моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе;
- уочити да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом;
- знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора);
- да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица;
- код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу;
- ученик ће желети да учествује у Литургији;
- упознati Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича);
- препознati и разумeti да је права љубав када је показујемо делима;
- усвоjiti садржај и мелодију песме „*Знаш ли ко те љуби сило*“;
- бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрењу;
- препознati и именовati главне личности из библијске приче о Христовом Васкрењу

(уз помоћ иконе празника и по кључним симболима);

- препознати да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави;
- моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици;
- знати обичаје у вези са Васкрсом;
- развијати потребу да делима исказују љубав;
- развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника;
- моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку;
- на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе;
- препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу;
- уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катехизиса 1. разреда основне школе;
- развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски језик
- Свет око нас
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Народна традиција

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Црква, близњи, Литургија, Свети Сава, празници, молитва, крсни знак, одговорност.

РАЗРЕД: ДРУГИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Први и основни циљ веронауке јесте да упути човека на другог човека, близњег, на непроцењиво благо од кога зависи и наш живот. Међутим, то се не може открити код човека другим методама осим кроз заједницу љубави с њим. Када некога волимо, онда откривамо да је он за нас личност, највредније биће које се ничим не може заменити. Другим речима, само љубав према човеку открива у њему Бога.

Други задатак веронауке јесте да упути децу на заједницу са Богом у Христу, јер се једино у заједници са Богом може остварити бесмртност за човека и створену природу. Та заједница се може остварити једино кроз веру, и у Литургији као заједници са другим људима, а Христос присуствује једино у Литургији и кроз Литургију на најближи могући начин до свог другог и славног Доласка који очекујемо у будућности. Могли бисмо зато рећи и да је веронаука припрема за учешће учника у литургијском животу. Програм веронауке је, дакле, увођење човека у личну заједницу са Богом Оцем у Христу, кроз веру у Бога и Литургију.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катехизиса у току 2. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катехизиса обрађеног у

претходном разреду школовања;

- желети да активно учествује на часовима верске наставе;
- знати да се Крштењем постаје члан Цркве;
- знати да је Црква заједница потпуно другачија од свих;
- знати да је Црква заједница са Богом;
- разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо);
- на елементарном нивоу моћи да опише зашто се подижу храмови;
- моћи да уочи да је Литургија догађај Цркве;
- знати да у Литургији учествује само онај ко је крштен и ко то жели;
- желети да посети храм и боље упозна основна обележја православних храмова;
- препознati и именовати основне службе које постоје на Литургији;
- знати да свако у Цркви има своју службу;
- уочити међусобну повезаност служби у Цркви;
- уочити од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова;
- уочити да је и он сам важан и посебан у животу Цркве;
- моћи да објасни службу Епископа у Цркви;
- моћи да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом;
- уочити да Епископ предводи молитву Цркве;
- моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири;
- ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви;
- уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици;
- знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас;
- уочити да Богородицу сматрамо Светијом од свих Светих;
- знати молитву „Богородице Ђево“;
- усвојити текст и мелодију песме „Витлејеме славни граде“;
- знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Троица;
- знати да је Свети Сава наш први Архиепископ;
- знати ко је подигао манастир Хиландар;
- пожелети да радо учествује у прослављању празника;
- пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж) искаже своју љубав и поштовање према Богородици;
- моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу;
- уочити да су дарови које приносимо Богу, свет у малом;
- моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете;
- уочити да је заједничка трпеза израз љубави;
- знати да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве;
- моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране;
- уочити сличности елемената Литургије и славе;
- код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији;
- препознati значај празновања Васкрса;
- проширити своја знања о Христовом Васкрсењу
- уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа;
- знати да је Христос увек са нама;
- исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз;
- знати да наброји основне делове храма;
- уочити да је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије;
- знати да објасни ко су светитељи;
- испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо;
- уочити да постоје светитељи и у данашње време;
- сазнати о неким светитељима новијег доба;
- бити подстакнут на поштовање и правilan однос према храму и иконама;
- бити подстакнут да воли природу и друге људе;

- бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски језик
- Свет око нас
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Народна традиција

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Црква, крштење, Литругија, монаштво, Богородица, празници, Свети Сава, светитељи.

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Први и основни циљ веронауке јесте да упути човека на другог човека, ближњег, на непроцењиво благо од кога зависи и наш живот. Међутим, то се не може открити код човека другим методама осим кроз заједницу љубави с њим. Када некога волимо, онда откривамо да је он за нас личност, највредније биће које се ничим не може заменити. Другим речима, само љубав према човеку открива у њему Бога.

Други задатак веронауке јесте да упути децу на заједницу са Богом у Христу, јер се једино у заједници са Богом може остварити бесмртност за човека и створену природу. Та заједница се може остварити једино кроз веру, и у Литургији као заједници са другим људима, а Христос присуствује једино у Литургији и кроз Литургију на најближи могући начин до свог другог и славног Доласка који очекујемо у будућности. Могли бисмо зато рећи и да је веронаука припрема за учешће учника у литургијском животу. Програм веронауке је, дакле, увођење човека у личну заједницу са Богом Оцем у Христу, кроз веру у Бога и Литургију.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;
- ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе;
- препознати неке елементе библијске повести о стварању света;
- моћи да препозна и именује иконе на којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести;
- моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена, једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву;
- моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом;
- моћи да разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу;
- уочити да је човек сличан Богу.

- бити подстакнут да развија љубав према ближњима, природи и Богу;
- развијати жељу и свест о важности бриге према ближњима и природи;
- знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет;
- препознati да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету;
- увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу;
- увидети да Бог жели да свет постоји вечно;
- увидети да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно раздељени;
- увидети различитост која постоји између Бога и створеног света;
- знати да је Бог из бриге према свету и човеку послao свога Сина у свет;
- упознati улогу анђела као сарадника Божјих у старању о свету;
- уочити да је свет смртан ван заједнице са Богом;
- упознati садржај молитве Анђелу чувару;
- усвојити текст и мелодију песме „*Anđeli pевају*“.
- бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи;
- бити подстакнут да се труди да воли све људе (чак и оне од којих је веома различит);
- уочити да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека;
- проширити своје знање о служењу Светога Саве Богу и нашем народу;
- уочити да нема љубави без служења ближњима;
- упознati библијску повест о Христовом служењу Апостолима.
- бити подстакнут да љубав препознаје као служење;
- знати да кроз чињење дела љубави према ближњима, постаје сличан Христу и светитељима Божјим;
- препознati да је Литургија захвалност Богу;
- уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове;
- уочити да наши дарови хлеб и вино представљају свет у малом;
- увидити везу Литургије и спасења човека и света;
- проширити своја знања о празнику Васкрсења;
- увидити шта за створену природу значи Христово Васкрсење;
- усвојити текст и мелодију песме „*Људи ликујте*“
- бити подстакнут да учествује на Литургији како би показао Богу да жели да буде у заједници са Њим;
- бити подстакнут да у себи развија осећај захвалности према Богу и својим ближњима;
- препознati личну одговорност за творевину;
- увидити да се загађењем наше околине, загађује цео свет;
- увидити да се на православним иконама стварања света и човека, приказује зависност природе од човека;
- препознati представе које приказују догађаје везане за стварање света;
- уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса трећег разреда основне школе;
- бити подстакнут на очување природе и своје животне средине;
- бити подстакнут да гледа на природу као на Божју творевину;
- бити подстакнути да уреде школски простор изабраним радовима везаним за стварање и очување света;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски језик
- Природа и друштво
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Народна традиција

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према околини
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОМНОВИ:

Стварање света, слобода, љубав, ближњи, Црква, Литургија, одговорност.

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ**ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1****ЦИЉ:**

Први и основни циљ веронауке јесте да упути човека на другог човека, ближњег, на непроцењиво благо од кога зависи и наш живот. Међутим, то се не може открити код човека другим методама осим кроз заједницу љубави с њим. Када некога волимо, онда откривамо да је он за нас личност, највредније биће које се ничим не може заменити. Другим речима, само љубав према човеку открива у њему Бога.

Други задатак веронауке јесте да упути децу на заједницу са Богом у Христу, јер се једино у заједници са Богом може остварити бесмртност за човека и створену природу. Та заједница се може остварити једино кроз веру, и у Литургији као заједници са другим људима, а Христос присуствује једино у Литургији и кроз Литургију на најближи могући начин до свог другог и славног Доласка који очекујемо у будућности. Могли бисмо зато рећи и да је веронаука припрема за учешће учника у литургијском животу. Програм веронауке је, дакле, увођење човека у личну заједницу са Богом Оцем у Христу, кроз веру у Бога и Литургију.

ИСХОДИ:

- стећи основне информације о темама које ће се обрађивати у настави Православног катихизиса током четвртог разреда;
- уочити какво је његово предзнање из градива обрађеног у претходном разреду школовања;
- желети да активно учествује на часовима верске наставе;
- уочити важност постојања заједнице;
- уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице;
- уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе;
- знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница;
- знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква;
- уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно;
- бити подстакнут да активно учествује у животу Цркве;
- бити подстакнут да препознаје живот као дар Божји;
- бити подстакнут да препознаје Живот Вечни као Божји дар;
- уочити да нас Христос позива у лични однос - заједницу љубави;
- увидети да су апостоли људи који су слични нама;
- уочити да је вера основ заједнице са Богом;
- увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом;
- разумети значај Христовог оваплоћења (рађања);
- усвојити текст и мелодију песме „Звезда се засја“;
- бити подстакнут да доживети Христа као Личност која нам иде у сусрет.
- поступно изграђивати свест о томе ко су светитељи;

- увидети да су сви позвани да буду светитељи;
- уочити важност светитеља као наших узора за остваривање личног јединства са Богом;
- знати какву важност Савине речи и дела имају за нас данас;
- уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља;
- знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом;
- препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (и све оно) што волимо;
- бити подстакнут да следује светитељима Божјим и да буде добар човек;
- бити подстакнут да препознаје љубав као највећу врлину;
- увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави;
- уочити да је грех наш погрешан избор;
- увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави;
- увидети да без врлина нема љубави;
- уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима;
- упознати најважније хришћанске врлине;
- увидети да врлине нису човеку дате, већ да се за њих треба трудити;
- увидети да се и врлине усавршавају;
- бити подстакнут да следује светитељима Божјим;
- бити подстакнут да се труди да у себи развија хришћанске врлине;
- уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом;
- упознати садржај молитве „Царе небески“;
- увидети да сам изглед православног храма изражава јединство Неба и земље;
- код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе;
- бити подстакнут да уреди школски простор најуспешнијим радовима;
- бити подстакнут да и наредне године похађа часове Православног катихизиса;
- уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса четвртог разреда основне школе;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски језик
- Природа и друштво
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Народна традиција

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Црква, заједница, љубав, вера, светитељи, Свети Сава, Литургија, хришћанске врлине.

КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК

РАЗРЕД: ПРВИ - ЧЕТВРТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36.

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: Циљ католичког вјеронаука јесте да се посведочи садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују на нашем животном простору; да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета. Ученици треба да упознају веру и духовне вредности сопствене, историјски дате цркве или верске заједнице у отвореном и толерантном дијалогу, уз уважавање других религијских искустава, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства.

ИСХОДИ

Ученик ће бити у стању да:

- Бога доживи као Створитеља и доброга Оца;
 - уочи и прихвати знакове Божје доброте и повезаности с конкретним догађајима из свакодневног живота;
 - моћи да разуме речи „Дошаће“ и „Божић“ и да речима протумачи;
 - да се уживи у ишчекивање и радост Божића;
 - прихвати догађај Исусова рођења као великог Божјег дара људима;
 - разуме обичаје који су настали у озрачују благдана;
 - разуме значење речи „коризма“, „одрицање“ и „добра дела“;
 - преприча једноставно догађај Велике Недеље и Ускrsa;
 - схвати важност међусобне повезаности молитве и литургије;
 - уочи како Бог може окренути зло у добро;
 - схвати важност оправштања;
 - буде спреман да чува и одржава Божје заповеди у свом животу;
 - заузме став поштовања и толеранције те позитивног опходења с другима са другачијим ставовима и мишљењима;
 - схвати да је Исусова смрт, смрт Праведника који умире за грехе свих људи;
 - схвати да је грех према другима једно и грех према Богу;
 - моћи да се молитвено изрази;
 - схвати да Бог тражи од человека сарадњу;
 - схвати како је Бог присутан у животима људи;
 - уочи Божју доброту према људима која се исказује преко људи:
 - боље схвати Маријину сарадњу у историји спасења;
 - схвати друштвене прилике времена у којем је живео Исус Христос;
 - препозна животна искуства која доприносе јачању односа Бога и человека;
 - приступи сакраменту помирења;
 - уочи важност веровања у Христову присутност у приликама хлеба и вина;
 - будније и свесније суделује у Литургијском слављу;
 - разуме еухаристију као извор заједништва Цркве;
 - разуме Божју присутност у сакраментима Цркве;
 - наброји свих седам сакрамената и протумачи основно значење сваког од њих;
 - да побољша свој сакриментални живот.
 - разуме Дошаће као времена позива на сусRET с новорођеним Христом;
 - схвати како се Исус родио за спасење свакога человека и свих народа;
 - уочи важност бити Исусов ученик;
 - прихвати Исусове поуке;
 - уочи важност искуства вере својих предака;
 - схвати важност молитве, разговара с Богом како би с њим могао заједно ићи кроз живот;
 - да се више моли за потребе својих ближњих;
- уочи неке своје дарове и да заузме став спремности и судиоништва у изградњи заједнице Христових верника;
- разуме појмове „припадати Исусу Христу и Цркви“ и „јединство свих кршћана“;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски (матерњи)језик
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Свет око нас
- Природа и друштво
- Грађанско васпитање

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Стварање света, Бог, Небески Отац, љубав, грех, анђели, браћа и сестре у Христу, Богородица, Божић, молитва, ближњи, пост, Ускрс, Црква, Литургија, Божије заповеди, Исусова мука, Мојсије, Пасха, египатско ропство, израелски народ, свети Никола, Богородица, Исус Спаситељ, Божје милосрђе, Еухаристија, Литургија, сакраменти, апостоли.

14. СЛОВАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

РАЗРЕД: ОД ПРВОГ ДО ЧЕТВРТОГ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Program vyučovania a učenia slovenského jazyka s prvkami národnej kultúry obsahuje vzdelávacie oblasti: čítanie a písanie, literatúru a jazykovú kultúru. Na každej hodine by sa mala venovať náležitá pozornosť ovládaniu čítania a písania, kultúre vyjadrovania žiakov, národnej tradícií, zvykom, obyčajom a kultúre Slovákov v Srbsku.

ИСХОДИ:

Žiak bude schopný:

- rozlišovať vypovedanú hlásku a napísané písmeno; vypovedané a napísané slová a vety;
- ovládať základnú techniku čítania a písania s dôrazom na správnu výslovnosť dvojhlások a slabík;
- Rozdelenie slov na slabiky v jednoduchých prípadoch.
- čítať s porozumením;
- aktívne počúvať a pochopiť obsah literárno-umeleckého textu, ktorý sa mu číta;
- rozlišovať báseň, bájku, rozprávku a dramatický text; krátke formy ľudovej slovesnosti
- vnímať osoby a ich kladné a záporné vlastnosti;
- rozlišovať hlásku/písmeno, slovo a vetu;
- správne povedať krátku a úplnú jednoduchú vetu;
- správne používať veľké písmeno na začiatku vety a pri písaní vlastných mien, názvov miest a ulic a základných objektov;
- veta, druhy viet a interpunkcia;
- utvoriť ústny odkaz so zodpovedajúcimi slovami;
- prerozprávať niečo; rozprávať podľa obrázka/obrázkov a o zážitkoch;
- ústne opísat' veci z priameho okolia;
- vyberať a používať zodpovedajúce slová pri rozprávaní; správnym spôsobom využívať nové slová a správne vyslovovať špecifické hlásky pre slovenský jazyk v každodennej konverzáции;
- spomínať predniešť kratšie literárne útvary;
- účinkovať v scénickom prednese textu;
- poznáť podstatné mená, slovesá a prídavné mená;
- zúčastniť sa v kultúrno-umeleckých podujatiach (aj ako divák, aj ako účastník);
- vedieť sa podákovala, požiadala o pomoc, počúvať hovoriaceho;

- chápať pojem národnostná príslušnosť a vnímať príslušníkov iných národov;
- chápať vzťah k materinskému jazyku a k jazyku iných národov;
- poznať zhodu jazykových javov medzi slovenčinou a srbčinou;
- prednieť ľudové koledy a vinše vzťahujúce sa na sviatky alebo ročné obdobia;
- zapojiť sa do vekuprimeraných detských ľudových hier a tancov;
- poznať charakteristiky slovenského ľudového odevu (so zameraním na svoju dedinu a dedinu svojho pôvodu)
- zaznamenávať sviatky (v porovnaní so srbskými)
- poznať tradičné slovenské zvyky a obyčaje (Vianoce – koledovanie, Mikuláš a Lúcia, Nový rok, Veľká noc – oblievačka,) a k tomu priliehavé tradičné jedlá; zaznamenávanie menín

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Práca s údajmi a informáciami
- Riešenie problému
- Spolupráca
- Digitálna kompetencia
- Kompetencia učenie
- Estetická kompetencia
- Komunikácia
- Zodpovedný vzťah k prostrediu

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

literatúra, jazyk, jazyková kultúra.

ДРУГИ ЦИКЛУС ОД 5. ДО 8. РАЗРЕДА

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉЕВИ:

Циљеви наставе и учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

ИСХОДИ:

КЊИЖЕВНОСТ:

–разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикационалне књижевности –чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела
–чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова –одреди род књижевног дела и књижевну врсту –разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности
–разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији –анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); ЛИРИКА Лектира 1. Народна песма: Вила зида град 2. Народне лирске песме о раду(избор); народне лирске породичне песме (избор) 3. Бранко Радичевић: Певам дању, певам ноћу 4. Милица Стојадиновић Српкиња: Певам песму 5. Душан Васиљев: Домовина/ Алекса Шантић: Моја отаџбина 6. Војислав Илић: Зимско јутро 7. Милован Данојлић: Шљива / Десанка Максимовић: Сребрне плесачице 8. Пеђа Трајковић: Кад књиге буду у моди 4 епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава) –разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца –разликује облике казивања –увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике –одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту –процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шаљив, ведар, тужан и сл.) –развија имагинациони богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела –одреди тему и главне и споредне мотиве –анализира узрочно-последично низање мотива –илуструје особине ликова примерима из текста –вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове –илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима –уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину –наведе примере личне добити од читања –напредује у стицању читалачких компетенција –упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст.

ГРАМАТИКА (морфологија, синтакса):

–разликује променљиве речи од непроменљивих –разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију Променљиве речи: именице, заменице, придеви, бројеви (с напоменом да су неки бројеви непроменљиви), глаголи; непроменљиве речи: прилози (с напоменом да неки прилози могу имати компарацију) и предлози. 11 ЈЕЗИК –разликује основне функције и значења падежа –употребљава падежне облике у складу са нормом –употребљава глаголске облике у складу са нормом –разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима).

ЈЕЗИК:

–доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова –користи правопис (школско издање) Велико слово у вишечланим географским називима; у називима институција, предузећа, установа, организација (типични примери); велико и мало слово у писању присвојних придева. Заменица Ви из поштовања. Одрична речца не уз именице, придеве и глаголе; речца нај у суперлативу; вишечлани основни и редни бројеви. Интерпункцијски знаци: запета (у набрајању, уз вокатив и апозицију); наводници (наслови дела и називи школа); црта (уместо наводника у управном говору).

ОРТООПИЈА:

–правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице –говори јасно поштујући књижевнојезичку норму –течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове Место акцента у вишесложним речима (типични случајеви). Интонација и паузе везане за интерпункцијске знакове; интонација упитних реченица. Артикулација: гласно читање брзалица, најпре споро, а потом брже (индивидуално или у групи).

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА:

–користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог –издава делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) –саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште –проналази експлицитно и имплицитно

садржане информације у једноставнијем књижевном и Препричавање, причање, описивање – уочавање разлике између говорног и писаног језика; писање писма (приватно, имејл) Богаћење речника: синоними и антоними; некњижевне речи и туђице – њихова замена језичким стандардом; уочавање и отклањање беззначајних појединости и сувишних речи у тексту и говору. Техника израде писменог састава (тежиште теме, избор и распоред грађе, основни елементи композиције и некњижевном тексту – напамет говори одабране књижевне текстове или одломке.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Страни језик

Историја

Музичка култура

Ликовна култура

Верска настава

Грађанско васпитање

Информатика

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према окolini, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОДАЦИ:

Епика, лирика, драма, нарација, дијалог, монолог, дескрипција, експозиција, аргументација, реч, реченица, синтагма, аутор...

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4

ЦИЉ:

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

ИСХОДИ:

КЊИЖЕВНОСТ

Основни ниво: CJ.1.4.2. (разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)) CJ.1.4.3. (ученик разликује основне књижевне родове: лирику, епiku и драму) CJ.1.4.7. (учава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време, место радње, лик...) CJ.1.4.8. (има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе) CJ.1.4.9. (способан је за естетски доживљај уметничких дела)

Средњи ниво: CJ.2.4.2. (ученик повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела;...) CJ.2.4.5. (ученик препознаје и разликује одређене стилске фигуре у књижевноуметничком тексту: персонификацију, хиперболу, градацију, метафору, контраст) CJ.2.4.6.(одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност) CJ.2.4.7. (разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, (унутрашњи) монолог, дијалог) CJ.2.4.8. (учава разлику између препричавања и анализе дела

Напредни ниво: CJ.3.4.1. наводи наслов дела, аутора, род, врсту на основу одломака, ликова, карактеристичних тема и мотива) CJ.3.4.2. (ученик издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту) CJ.3.4.3. (ученик разликује аутора дела од лирског субјекта у делу) CJ.3.4.7. (изражава свој став о конкретном делу и аргументовано

га образлаже) CJ.3.4.8. (повезује књижевно уметничке текстове с другим текстовима који се обрађују у настави)

ГРАМАТИКА

Основни ниво: CJ.1.3.1. (ученик зна особине и врсте гласова; дели реч на слогове у једноставнијим примерима; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи) CJ.1.3.4. (препознаје врсте речи; зна основне граматичек категорије променљивих речи; примењује књижевно језичку норму у вези с облицима речи) CJ.1.3.5. (ученик разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; гради реч према задатом значењу на основу постојећих творбених модела) CJ.1.3.6. (ученик препознаје синтаксичке јединице – реч, синтагму, предикатску и комуникативну реченицу) CJ.1.3.8. (ученик одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним примерима) CJ.1.3.10. (ученик правилно употребљава глаголске облике, осим имперфекта) CJ.1.3.13 (препознаје различита значења вишезначних речи које се употребљавају у контексту свакодневне комуникације(у кући, школи и сл)) CJ. 1.3.14(зна значења речи и фразеологизама које се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл), као и они који се често јављају у школским текстовима, у уძбеницима, текстовима из лектире и сл) CJ.1.3.21 (разуме важност књижевног језика за живот заједнице и лични развој)

Средњи ниво: CJ.2.3.2. (ученик препознаје гласовне промене) CJ.2.3.4. (ученик познаје основне начине грађења речи) CJ.2.3.3. (ученик познаје врсте речи; препознаје подврсте речи – ово се тиче придевских заменица) CJ.2.3.6. (одређује реченичне и синтаксичке чланове у сложенијим примерима) CJ.2.3.8. (ученик препознаје главна значења и функције глаголских облика)

Напредни ниво: CJ.3.3.2. (ученик познаје гласовне промене – уме да их препозна, објасни, именује) CJ.3.3.4. (ученик познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама) CJ.3.3.8. (зна значења речи и фразеологизама у научнопопуларним текстовима анамењеним младима, и правилно их употребљава)

ПРАВОПИС

Основни ниво: CJ.1.2.9. (има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику дискриминације и говору мржње)

Средњи ниво: CJ.2.2.2.(саставља вест, реферат, извештај) CJ.2.2.5.(зна правописну норму и примењује је у већини случајева)

Напредни ниво: CJ.3.2.1. (организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслове деловима текста) CJ.3.2.2. саставља аргументован текст CJ.3.2.5. (пише резиме дужег и(ли) сложенијег текста, зна и доследно примењује правописну норму)

ЈЕЗИК

Основни ниво: CJ.1.1.8. (чита једноставне нелинеарне елементе текста, легенде, табеле, дијаграме и графиконе) CJ.1.1.5. (проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима) CJ.1.1.6. (разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног)

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Страни језик

Историја

Музичка култура

Ликовна култура

Верска настава

Грађанско васпитање

Информатика

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према

околини

естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Мотив, тема, фабула, књижевни родови и врсте, лирски субјекат, реченични и синтаксички чланови, гласовне промене.

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4

ЦИЉ:

Циљеви учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено пристуша делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, ако и о медиској писмености, дас тиче и развија најшире хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

ИСХОДИ:

ЈЕЗИК И ГРАМАТИКА

- Зна врсту наведене речи; повезује врсту речи са њеном подврстом; одређује падежни облик; степен поређења; глаголи као врста речи (основне граматичке категорије); одређује прилог и придев у реченици;; познаје компарацију прилога Повезује падеж и понуђено значење Разликује личне и неличне глаголске облике; зна категоријална обележја глагола Одређује самостално реченичне чланове у једноставним примерима; прпознаје врсте синтагме (у односу на главни члан); схвата напоредни однос независних реченица зна подврсте речи; разликује бројне именице од бројева; одређује род и број збирних именица и именица плуралита тантум; зна и именује глаголски вид и род ; разликује личне и безлиучне глаголе разликује придевске и именичке заменице у реченици

-Познаје значења падежа инионимија(кавалитативни г и и ; падежи за означавање места) Зна да одреди понуђени глаголски облик; разликује основу и настаке у простим глаголским облицима; делове сложеног облика; одређује прецизно реченичне чланове у сложенијим примерима Познаје и именује синтагму; напоредни однос пасив обележја; безлична обележја то ком године.

ПРАВОПИС

-Примењује правописну норму у једноставним примерима: правилно употребљава велико слово у писању властитих имена, географских појмова и назива улица; организација и вационских тела; присвојних придева; примењује правила управног говора (први); зна употребу одричне рече не ли , речцу нај у суперлативу; примењује правила интерпункције - зна и примењује правописну норму у већини случајева: употреба великог слова у писању назива уметничких дела, празника, историјских догађаја, вишечланих географских појмова ,називе разних организација и органа (сложенији примери); правилно употребљава слово Ј у писању присвојних придева ; интерпункција уз апозицију, вокатив, три тачке и интерпункцију после узвика, цртице у јеноставнијим примерима; интерпункција у сложеној реченици - зна и доследно примењује правописну норму: током године.

КЊИЖЕНОСТ

ЛИРИКА:

-Одређује место реченичног акцента у једноставним примерима- увежбавање правилног изговора гласова и речи - казивање напамет научених краћих текстова - слушање звучних записа

одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме увежбавање правилног изговора исказа, реченица, пословица, питалица, загонетака - казивање напамет научених лирских и епских текстова; интонација везана за узвик примењује акценатску норму увежбавање изговора брзалица и краћих текстова - изражайно казивање текстова Вежбе за изговор дугоузлазих и дугосилазних акцената .

ЕПИКА:

Зна ко је аутор песме; одређује књижевни род ; препознаје основни мотив; успева да одреди основно осећање; препознаје епитет , поређење, ономатопеју; препознаје римоване и неримоване стихове; осмерац и десетерац уочава мотиве и њихову повезаност; препознаје и разликује хиперболу градацију, контраст;; препознаје љубавну , елегичну и рефлексивну песму; Посленичке народне лирске песме препознаје песничку слику; разликује риму Упоређује лирски субјекатаи песника; сам одређује врсту песме; одређује горе наведене стилске фигуре; препознаје симбол, метафору, алегорију, словенску антitezу;на основу издвојених мотива организује песничке слике, открива основна осећања и идеју песме;; одређује врсту стиха, врсту риме и мушку, женску, средњу, парну и нагомilanу риму; примећује у песми ритам; познаје појам песме у прози; схвата функцију мотива.

ДРАМА:

Зна ко је писац дела; уочава тему, мотив, место, време, фабулу, лик; одређује књижевни род; препознаје нарацију , дескрипцију,дијалог одређује у тексту форме приповедања; повезује дело са понуђеном врстом; препознаје развијање радње у епском делу, одређује кључне мотиве; кратка анализа лика; друштвено- историјска условљеност текста; уочавање одлика композиције; одређује дело Упоређује епског приповедача и писца; разликује форме дескрипције и нарације;идејни слој књижевног дела; хумор, иронија и сатира у епском делу; одређује врсте епских дела у стиху и прози;

прави језичку и етичку социолошку, психолошку анализу лика; зна врсте карактеризације књижевног лика; наводи наслов дела, род и врсту на основу одломка, мотива, теме, ликове; издваја основне одлике књижевних родова и врста зна ко је писац дела; уочава тему, мотив, место, време, фабулу, лик; одређује књижевни род; препознаје чин, појаву, ликове; препознаје дијалог и монолог; познаје врст драме,одређује мотиве познаје врст драме(комедија); одређује мотиве, композицију; одређује дијалог и монолог; разликује етапе драмске радње (увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет); именује ремарке; издваја основне одлике комедије; упознаје се са иронијом и сатиром ; врши карактеризацију ликова повезује одлимак дела са књ. родом и врстом; прави језичку и етичку анализу лика(једноставног укратко); идеја; зна врсте драме(комедија, трагедија, драма у ужем смислу) током године.

Ј Е З И Ч К А К У Л Т У Р А

ПИСМЕНИ ДОМАЋИ ЗАДАТАК:

-Саставља једноставан наративни, дескриптивни и експозиторни текст организован у смишане целине користећи правилно латинично и ћирилично писмо; реченица је разумљива и граматички исправна; -зна да укратко исприча догађај корисрећи описивање, приповедање и дијалог; технички и сугестивни опис; опис лика из књижевног дела и унутрашње особине личности (на основу неколико особина и поступака); текст садржајнији, целовитији; распоред грађе лепо осмишљен(увод, ток радње - истицање најважнијих момената, врхунац и завршетак), уочава узрочно последичне везе, зна основне елементе композиције, уочава пасусе као уже тематске целине, исказује властита осећања и ставове, запажа више детаља) , добро одређено тежиште теме; већина пшравописних правилка испоштована; - пише јасно и симислено текст садржајнији, добар избор и распоред грађе; групише грађу према композиционим етапама; добро одређено тежиште теме; већина пшравописних правилка испоштована, јединствен, оригиналан и стилки добро бличен текст.

ОСТАЛО:

- Препричава текст са променом редоследа догађаја; проналази у тексту основне информације и изводи закључке; ; пише позивнице, захвалнице и-мејл поруке; разуме легенде, табеле; препознаје синониме, хомониме , антониме, полисемију; одређује значење непознате речи на

основу састава и контекста речи у једноставним примерима уз опомоћ; на примерима једноствних фраза примећује основно и пренесено значење речи ради налажења информација; упорђује информације из два краћа текста; препричавање сажето са променом граматичког лица; повезује примере синонимије, антонимије, хомонимије и полисемије са називима истих; препознаје некњижевне речи и туђице (зна турцизме); одређује значење непознате на основу састава и контекста речи у сложенијим примерима; служи се речником;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Страни језик

Историја

Музичка култура

Ликовна култура

Верска настава

Грађанско васпитање

Информатика

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према окolini, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОМЛОВИ:

Основне граматичке категорије, епика, лирика, драма, синоними, хомоними, антоними, туђице, полисемија.

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4

ЦИЉ:

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине. Задаци наставе српског језика: - развијање љубави према материјем језику и потребе да се он негује и унапређује; - основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоопских и ортографских стандарда српског књижевног језика; - поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика; - упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика; - оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца); - развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности; - развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза; - увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког); - оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова; - упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу; - поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста; - развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; - поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм); - усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности -

упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења; - развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује; - навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији; - подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво; - подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.); - васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинолубивости, солидарности и других моралних вредности; - развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

ИСХОДИ:

ЈЕЗИК, ГРАМАТИКА

Препознаје просту реч у једноставним примерима; препознаје корен речи; гради породицу речи; зна особине и врсте гласова; правилно употребљава гласове у наводи врсте речи; ; разликује променљиве (род, број) и непроменљиве речи; препознаје придевску заменицу; зна употребу предлога уз одричне заменице, и заменице Ваш; употребљава правилно глаголски облик у реченици ; препознаје реченичне чланове у типичним примерима; - препознаје комуникативну и предикатску реченицу Схвата слоготворно р и дели речи на слогове(једноставни примери); Схвата улогу префикса и суфиксa;; повезује дату реч са начином грађења; идентификује просту, изведену и сложену реч у сложенијим примерима; овезује реч са присутном гласовном променом; идентификује врсту наведене речи; повезује врсту речи са њеном подврстом; идентификује падежни облик; степен поређења; препознаје облик глагола;зна категоријална обележја глагола; Одређује самостално реченичне чланове у једноставним примерима; препознаје прецизно одређивање реч. чл. дели сложену реченицу на просте (предикатске реченице) у једноставнијим примерима, препознаје реченични члан исказан речју и скупом речи објашњава начин грађења речи; класификује гласове комбинујући две особине; преознаје, објашњава и именије гласовну промену; Разликује врсту и пдврсту речи и објашњава граматичке категорије; уочава употребу предлога уз падеже и везнике у реченицама;прецизно идентификује реченичне чланове у сложенијим примерима, Одређује субјекатски и објекатски скуп речи; испитује сложену реченицу делећи је на просте у сложенијим примерима; издваја зависну реченицу у једноставним примерима; разликује реченични члан исказан речју и скупом речи и реченицом

ПРАВОПИС

- зна да се служи Правописом (школским издањем)*
- примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима зна правописну норму и примењује је у већини случајева - зна и доследно примењује правописну норму.

ОРТООЕПИЈА

- именује дужину акцента у једносложним речима; схвата и одређује место и дужину акцента; увежбава правilan одређује место и дужину акцента и силазност и увежбање правилно понавља изговора гласова и речи; наводи напамет научене краће текстове изговор исказа, реченица, пословица, питалица, загонетака; наводи напамет научених лирских и епских текстова; интонација везана за узвик узлазност- примељује акценатску норму у изговору брзалица и краћих текстова - разликује изражајно казивање текстова од неизражајног.

ЛИРИКА, ЕПИКА, КЊИЖЕВНОСТ, ДРАМА

-повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмима од V до VIII разреда) са именима аутора тих дела разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)

- разликује основне књижевне родове: лирику, епiku и драму
- препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерац)
- препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог и монолог
- препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја)

- уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...
 - има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе* • способан је за естетски доживљај уметничких дела*
 - повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања
 - повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација
 - разликује лирско-епске врсте (баладу, поему)
 - разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове
 - препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)
 - одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност
 - разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог
 - уочава разлику између препричавања и анализе дела
 - уме да води дневник о прочитаним књигама*
 - наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова карактери- стичних тема и мотива
 - издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту
 - разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу
 - проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту
 - одређује и именује врсту стиха и строфе
 - тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело
 - изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
 - повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се обрађују Ј зна и користи оба писма
 - саставља експозиторни,
 - организује текст у логичне реченице (Ћирилицу и латиницу)
 - саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
 - саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан
 - саставља вест,
 - реферат и извештај правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслове деловима текста
 - саставља аргументативни текст К УЛ га организује у смишоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
 - пише приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.), репортажу и расправу Т
 - уме да преприча текст.
- ДОМАЋИ ЗАДАТAK, ОСТАЛО:**
- свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални)
 - влада основним жанровима писане комуникације: саставља писмо; попуњава различите обрасце и формулатаре с којима се сусреће у школи и свакодневном животу;
 - познаје основне лексичке појаве: једнозначност и вишезначност речи; основне лексичке односе: синонимију, антонимију, хомонимију; метафору* као лексички механизам
 - препознаје различита значења вишезначних речи које се употребљавају у контексту свакодневне • чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*

- познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички опис, техничко приповедање, расправа, реклами)
- препознаје и издваја језичка средства карактеристична за различите функционалне стилове
- разликује све делове текста и књиге, укључујући индекс, појмовник и библиографију и умешњима да се користи
- проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста
- проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима)
- издваја кључне речи и резимира текст
- издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту
- чита и тумачи сложеније нелинеарне елементе текста: вишеструке легенде, табеле, дијаграме и графиконе
- уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава, контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог порекла
- зна значења речи и фразеологизама у научнопопуларним комуникације (у кући, школи и сл.)
- зна значења речи и фразеологизама који се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.), као и оних који се често јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.)
- одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)
- служи се речницима, приручницима и енциклопедијама
- разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи
- разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху текста: експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарација (приповедање), аргументација, пропаганда *1
- препознаје различите функционалне стилове на једноставним примерима
- разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста
- проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
- разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
- повезује информације и идеје или више њих (према датим критеријумима)
- разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и пропаганде на једноставним примерима
- препознаје став аутора неуметничког текста и разликује га од другачијих ставова изнетих у таквом тексту
- пише резиме краћег и/или једноставнијег текста
- зна основне особине говорног и писаног језика*
- познаје метонимију* као лексички механизам
- зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава
- одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (сложенији примери) текстовима, намењеним младима, и правилно их употребљава изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту
- чита једноставне нелинеарне елементе текста: легенде, табеле, дијаграме.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Страни језик

Историја

Музичка култура

Ликовна култура

Верска настава ·
Грађанско васпитање
Информатика

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према околини, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

КЉУЧНИ ПОДАЦИ:

Стилске фигуре, експозиторни, наративни и дескриптивни текст, медијум изражавања, метонимија, лексички механизам, легенде, табеле, дијаграми, формални и неформални говор.

2. SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5

ЦИЉ:

Cieľom vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra je utvárať komunikatívnu kompetenciu žiakov zvyšovaním úrovne ich komunikatívnych schopností. Získavať schopnosť porozumieť a tvoriť z gramatickej, pravopisnej a štýlistickej stránky správne vety, dialógy a súvislé ústne a písomné prejavy. Samostatne pracovať s učebnicou a samostatne riešiť úlohy. Osvojovať si formy slušnej verbálnej i neverbálnej komunikácie. Prehlbovať pozitívny vzťah k osvojovaniu si slovenského jazyka, slovenskej reči, kultúre a literatúre.

ИСХОДИ:

Literatúra

Žiak bude schopný:

- rozlíšiť ľudovú a umelú tvorbu
- určiť literárny druh a žáner literárneho diela
- odlíšiť charakteristické vlastnosti ľudovej slovesnosti od vlastností umelej literatúry
- určiť básnické figúry a pochopiť ich úlohu v literárnom teste
- hodnotiť konanie postáv a odôvodniť svoj postoj
- rozlíšiť literárne postupy (monológ, dialóg)
- odlíšiť pojem básnika a pojem lyrického subjektu
- vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie
- nahlas, ticho a opakovane prečítať text
- poznať rým, verš a strofu v lyrickej básni
- určiť charakter a zovnajšok postáv ako aj ich konanie a vzťahy medzi postavami
- rozumieť prenesený význam slov v teste
- porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch
- prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti
- rozlíšiť formy literárnej tvorby
- odlíšiť pojem pojmom rozprávača a spisovateľa
- viest' žiakov od základnej gramotnosti k získaniu čitateľských návykov, vzbudit' záujem o čítanie, pozitívne prijímať literatúru a kultúru a vedieť veku primerane kriticky hodnotiť jednotlivé slohové útvary
- zoznámiť žiakov so súborom slovenskej, srbskej a základnej svetovej literatúry
- vedieť získať informácie z knižných a elektronických zdrojov

Jazyk

Žiak bude schopný:

- vedieť základné údaje o vývine a rozdeľovaní slovanských jazykov
- rozlíšiť kontaktové jazyky a ich uplatnenie
- rozlíšiť spisovný jazyk a nárečia vo Vojvodine
- určiť hlásky a hláskoslovné zmeny
- určiť v slovách spodobovanie spouhlások podľa znelosti
- uplatniť zákon o rytmickom krátení
- určiť stavbu a tvorenie slov
- rozlíšiť homonyma, synonymá a antonymá
- rozlíšiť ohybné a neohybné slovné druhy
- uplatniť skloňovacie vzory pri podstatných a prídavných menách, zámenách a číslovkách
- správne používať pádové koncovky pri podstatných a prídavných menách
- určiť vo vete slovesá, slovesné tvary a slovesný vid
- uplatniť pravopisnú normu pri písaní vybraných slov
- určiť základné a vedľajšie vettne členy vo vete
- používať Pravidlá slovenského pravopisu a iné pravopisné príručky

Jazyková kultúra

Žiak bude schopný:

- určiť časti textu (názov, odsek) a zaradiť ich do súvislých častí (úvodná, stredná a záverečná)
- zostaviť zrozumiteľnú gramaticky správnu vetu
- zostaviť základné žánre písomnej komunikácie: správu a oznámenie
- uplatniť pravopisné normy vo väčšine prípadov
- plynulo a zreteľne čítať nahlas literárne a vecné texty
- nájsť explicitne a implicitne vyjadrené informácie v jednoduchom literárnom a vednom teste
- osvojovať si formy slušnej verbálnej a neverbálnej komunikácie
- rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t. j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciach.
- skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu
- upraviť text na základe späťnej väzby od učiteľa a spolužiakov.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Práca s údajmi a informáciami

Riešenie problému

Spolupráca

Digitálna kompetencia

Kompetencia učenie

Estetická kompetencia

Komunikácia

Zodpovedný vzťah k prostrediu

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

literatúra, jazyk, jazyková kultúra.

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4

ЦИЉ:

Cieľom vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra je utvárať komunikatívnu kompetenciu žiakov zvyšovaním úrovne ich komunikatívnych schopností. Získavať schopnosť porozumieť a tvoriť z gramatickej, pravopisnej a štylistickej stránky správne vety, dialógy a súvislé ústne a písomné prejavy. Samostatne pracovať s učebnicou a samostatne riešiť úlohy. Osvojovať si formy slušnej verbálnej i neverbálnej komunikácie. Prehlbovať pozitívny vzťah k osvojovaniu si slovenského jazyka, slovenskej reči, kultúre a literatúre.

ИСХОДИ:

Žiak bude schopný:

- určiť literárny druh a žáner literárneho diela
- odlíšiť charakteristické vlastnosti ľudovej slovesnosti od vlastností umelej literatúry
- určiť básnické figúry a pochopiť ich úlohu v literárnom teste
- hodnotiť konanie postáv a odôvodniť svoj postoj
- rozlíšiť literárne postupy (monológ, dialóg)
- odlíšiť pojem básnika a pojem lyrického subjektu
- bude poznáť rým, verš a strofu v lyrickej básni
- určiť charakter a zovňajšok postáv ako aj ich konanie a vzťahy medzi postavami
- rozumieť prenesený význam slov v teste
- rozlíšiť formy literárnej tvorby
- vysvetliť pojem rozprávača v teste

Žiak bude schopný:

- rozlíšiť ohybné a neohybné slovné druhy
- správne používať pádové koncovky pri podstatných a prídavných menách
- uplatniť pravopisnú normu pri písaní vybraných slov
- určiť stavbu slov, slovotvorné postupy
- určiť v slovách spodobovanie spouhlások podľa znelosti
- používať Pravidlá slovenského pravopisu a iné pravopisné príručky
- Rozlíšiť homonyma, synonymá a antonymá
- vedieť základné údaje o jazykoch národnostných menších
- ovládať delenie slovných druhov podľa vecného významu
- určiť zhodu medzi podstatným menom a prídavným menom
- určiť gramatické kategórie slovies
- určiť vtné členy vo vete
- poznať a určovať vtné skladby vo vete
- rozlíšiť priradovacie súvety eod podradovacieho

Rozoznať druhy určitých a neurčitých slovesných tvarov

- používať predložkové spojenia
- ovládať písanie čiarky v súvete

Žiak bude schopný:

- určiť časti textu (názov, odsek) a zaradiť ich do súvislých častí (úvodná, stredná a záverečná)
- zostaviť zrozumiteľnú gramaticky správnu venu
- zostaviť základné žánre písomnej komunikácie: správu a oznamenie
- uplatniť pravopisné normy vo väčšine prípadov
- plynulo a zreteľne čítať nahlas literárne a vecné texty
- nájsť explicitne a implicitne vyjadrené informácie v jednoduchom literárnom a vednom teste
- odlišiť pojem pojmu rozprávača a spisovateľa

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Práca s údajmi a informáciami

Riešenie problému

Spolupráca

Digitálna kompetencia

Kompetencia učenie

Estetická kompetencia

Komunikácia

Zodpovedný vzťah k prostrediu

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

literatúra, jazyk, jazyková kultúra.

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4

ЦИЉ:

Cieľom vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra je utvárať komunikatívnu kompetenciu žiakov zvyšovaním úrovne ich komunikatívnych schopností. Získavať schopnosť porozumieť a tvoriť z gramatickej, pravopisnej a štýlistickej stránky správne vety, dialógy a súvislé ústne a písomné prejavy. Nadobúdať zručnosť pracovať s rozličnými príručkami a informatívnymi textami. Osvojovať si formy slušnej verbálnej i neverbálnej komunikácie. Prehľbovať pozitívny vzťah k osvojovaniu si slovenského jazyka, slovenskej reči, kultúre a literatúre.

ИСХОДИ:

- používať literárne termíny a pojmy spracované v predošlých ročníkoch a spájať ich s novými dielami, ktoré číta;
- zdôrazniť všeobecné hodnoty literárneho diela a prepojiť ich s vlastnými skúsenosťami a okolnosťami, v ktorých žije;
- čítať s porozumením rôzne druhy textov a komentovať ich podľa vlastného veku;
- odlišiť ľudovú od autorskej literatúry a charakteristiky literárnych druhov a základných literárnych žánrov;
- poznáť základné vlastnosti verša a strofy – striedavý, obkročný a združený rým; voľný a viazaný verš; refrén;
- interpretovať motívy (podľa ich interakcie alebo kontrastu) a básnické obrazy vo vybranom lyričkom teste;
- lokalizovať literárne diela z povinného školského programu;
- odlišovať fázy dramatického deju;
- odlišovať autora literárnouumeleckého textu od rozprávača, dramatického hrdinu alebo lyričkého subjektu;
- rozlísiť formy rozprávania (príbehové formy);
- identifikovať jazykové a štýlistické vyjadrovacie prostriedky a chápať ich funkciu;
- analyzovať koncepciu literárneho diela pomocou argumentov z textu;
- všímať si rozdiely v charakterizácii osôb podľa vlastností: fyzických, rečových, psychologických, sociálnych a etických;
- odlišiť humoristický od ironického a satirického tónu literárneho diela;
- kriticky sa zmieniť o význame literárneho textu a prostredníctvom argumentov odôvodniť svoj postoj;
- prepojiť význam frazeologizmov s koncepným významom textu;
- rozpoznať národné hodnoty a pestovať kultúrne a historické dedičstvo;
- zvážiť aspekty rodovej rovnosti vo vŕahu k literárnym postavám v literárnouumeleckých textoch;
- odporučiť literárne dielo s krátkym odôvodnením;
- porovnať literárne a filmové dielo vytvorené podľa tej istej predlohy, divadelné predstavenie a dramatický text;
- rozlišovať slovesné tvary;
- určiť druhy neohybných slov v typických príkladoch;
- poznáť a určiť druhy skladov (syntagiem) a ich časti;
- určiť a utvoriť vtný člen slovom, predložkovým pádom slovného druhu, skladom (syntagmou) a vetou;
- rozlísiť jednočlenné a dvojčlenné vety;
- rozlísiť druhy priradovacieho súvetia;
- rozlísiť a určiť druhy vedľajších viet;
- uplatniť základné pravidlá zhody medzi vtnými členmi vo vete;
- dôsledne uplatniť pravopisnú normu;

- Správne vyslovovať d, t, l, n v cudzích slovách
 hovoriť o danej téme rešpektujúc normu spisovného jazyka;
 – rozlíšiť umelecký od publicistického štýlu;
 – zložiť súvislý písaný text podľa danej témy rozprávačským a opisným slohovým postupom;
 – napísať jednoduchší argumentačný text podľa faktov;
 – používať technický a sugestívny opis vo vyjadrovaní;
 – poznáť citát a poznámky pod čiarou a rozumieť ich funkciu;
 – nájsť potrebné informácie v nelineárnom teste;
 – napísať elektronickú správu (e-mail, SMS) v súlade s normatívnymi pravidlami;
 – uplatňovať rôzne stratégie čítania (informačné, zážitkové, výskumné atď.);
 – zostaviť text vo forme reportáže (zážitková alebo fiktívna).

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Práca s údajmi a informáciami

Riešenie problému

Spolupráca

Digitálna kompetencia

Kompetencia učenie

Estetická kompetencia

Komunikácia

Zodpovedný vzťah k prostrediu

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

literatúra, jazyk, jazyková kultúra.

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4

ЦИЉ:

Rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciach.

Pestovať u žiakov lásku k materinskému jazyku a vedomie jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocit jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami. Prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych prejavov, ústnych i písaných.

Prostredníctvom jazyka viesť žiakov k spoznávaniu história vlastného národa, vážiť si ľudí, ktorí sa zaslúžili o rozvoj a poznanie slovenského jazyka.

Rozvíjať estetické čítanie žiakov, umožniť im vnímať krásu umeleckého slova.

ИСХОДИ:

- čítať literárne texty a iné druhy textov s porozumením, uplatňujúc rôzne stratégie čítania;
- interpretovať význam, jazykové, estetické a štrukturálne vlastnosti umeleckých textov, s použitím literárnych pojmov a termínov;
- kriticky premýšľať o realite na základe prečítaných diel;
- zdôrazniť univerzálne hodnoty literárneho diela a spájať ich so svojimi vlastnými skúsenosťami a okolnostami, v ktorých žije;
- spojiť autorov a diela z povinnej časti programu od 5. po 8. ročník;
- rozlíšiť základné vlastnosti literárneho druhu a žánru v konkrétnom teste, ako aj jazykovo-štylistické charakteristiky textu v rámci interpretácie;
- rozlíšiť druh literárneho diela a prepojenie medzi žánrami;
- spájať literárne diela s historickými alebo inými súvisiacimi kontextami;
- určiť časový rámec, v ktorom spisovateľ tvoril;
- odlíšiť autora literárneho textu od rozprávača, dramatickej postavy a lyrického subjektu;
- rozlíšiť národné hodnoty a pestovať kultúrno-historické dedičstvo, rešpektujúc charakteristiky

- vlastného národa a iných národov;
- podieľať sa na výbere literárnych diel a spôsobe ich spracovania a prezentácie;
 - vysvetliť vznik a vývoj slovenského spisovného jazyka;
 - chápať význam spisovného jazyka pre kultúru a dejiny slovenského národa;
 - zaradiť slovenčinu do príslušnej európskej jazykovej skupiny;
 - uviesť nárečia slovenského jazyka;
 - chápať existujúcu jazykovú situáciu v Srbsku;
 - rozlíšiť novotvary a identifikovať spôsob ich tvorenia;
 - využívať učivo z gramatiky spracované v predchádzajúcich ročníkoch a spájať ich s novým učivom;
 - dôsledne uplatňovať pravidlá slovenského pravopisu;
 - uplatňovať pravidlá o rytmickom krátení;
 - rozlíšiť vlastnosti náučného, administratívneho a hovorového funkčného štýlu;
 - písat a hovoriť rešpektujúc vlastnosti funkčných štýlov;
 - všímať si rozdiel medzi slovom a lexémou;
 - rozlíšiť metaforu a metonymiu ako lexikálne prostriedky a chápať význam viacvýznamových slov, ktoré sú charakteristické pre každodennú komunikáciu;
 - chápať význam zastaraných slov a neologizmov;
 - používať slovníky, encyklopédie a lexikóny;
 - všimnúť si manipuláciu v propagačných textoch;
 - zostaviť prezentáciu a napísat úvahu a krátku esej;
 - rozlíšiť časti textu a knihy – vrátane indexu, slovníka, bibliografie – a vedieť ich používať;
 - spojiť informácie a idey uvedené v texte, všímať si zreteľne vyjadrené vzťahy a dávať svoju mienku na základe textu.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Práca s údajmi a informáciami

Riešenie problému

Spolupráca

Digitálna kompetencia

Kompetencia učenie

Estetická kompetencia

Komunikácia

Zodpovedný vzťah k prostrediu

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

literatúra, jazyk, jazyková kultúra.

3. СРПСКИ ЈЕЗИК КАО НЕМАТЕРЊИ

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења српског као нематерњег језика јесте оспособљавање ученика да се служи српским језиком на основном нивоу у усменој и писаној комуникацији ради каснијег успешног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и уважавање српске културе и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.

ИСХОДИ:

ЈЕЗИК - Ученик ће бити у стању да:

- разликује род и број именица и придева;

- препознаје облик именице и атрибута у генитиву и инструменталу;
- правилно примењује конгруенцију именице и атрибута у генитиву и инструменталу; уочава разлику између именице и атрибута у падежима;
- правилно употребљава атрибут уз именицу у падежима и примењује правила конгруенције;
- уочава разлику у употреби заменице и њеног енклитичког облика;
- разликује прави и неправи објекат;
- правилно примењује заменице у функцији правог и неправог објекта при изражавању;
- разликује придеве од прилога;
- примењује правила компарације придева и прилога у говору и писању;
- процени сопствени напредак;
- активно користи усвојени лексички фонд;
- разуме творбу присвојних придева;
- изводи присвојни придев у процесу творбе речи;
- правилно примењује присвојне придеве у писаном и усменом облику;
- разликује прилошку одредбу за место од других одредаба;
- правилно употребљава у основним реченичним структурама прилошку одредбу за место;
- примењује правила слагања реченичних делова;
- процени сопствени напредак;
- познаје правила творбе именица којима се означавају називи спортиста и покушава да их примени у писању и говору;
- разликује појам друштва од појма средства,
- правилно употребљава предлог *са* уз облик речи у инструменталу за исказивање друштва и средства,
- правилно употребљава облик инструментала;
- систематизује стечено знање,
- примени стечено знање током школске године у изради годишњег теста.

КЊИЖЕВНОСТ - Ученик ће бити у стању да:

- одреди карактеристичне особине, изглед и поступке ликове;
- уочи основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње, строфа, стих, рима;
- преприча књижевноуметнички текст/песму;
- разуме пренесени смисао у односу на дословно значење песме;
- препознаје карактеристике књижевних јунака на основу дијалога, понашања и описа;
- разуме односе међу ликовима;
- уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела и посебно елементе драме;
- разликује аутора књижевноуметничког дела од наратора и драмског лица;
- изводи сложеније закључке на основу прочитаног текста (начин, узрок, последица);
- разуме књижевноуметнички текст;
- формулише једноставне одговоре на питања у вези са текстом;
- преприча књижевноуметнички текст;
- одреди карактеристике и објасни поступке ликове;
- чита и разуме шаљиву народну причу;
- преприча према задатом плану народну причу уз истицање битних појединости,
- разуме везе међу догађајима у обрађеном тексту и уме да га преприча;
- разуме значај дела Николе Тесле за српски народ и културу;
- одређује тему, главни догађај, време и место дешавања радње, као и носиоце радње;
- препричава текст и истиче битне појединости;

- разуме везу између догађаја и ликова у песми;
- уочава структуру и елементе књижевноуметничког дела;
- изражајно изрецитује песму; уз помоћ речника чита и разуме Програмом предвиђена дела из народне књижевности,
- разликује дело народне од ауторске књижевности,
- тумачи народну песму користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика,
- уме да одреди тему, главни догађај и да издвоји ликове, главне носиоце радње;
- разуме књижевноуметнички текст,
- изражајно чита претходно обрађени текст,
- уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела (тема, мотив, радња, време, место радње, идеја),
- одреди карактеристике и објасни поступке ликова;
- објасни појам хајдука у правом и пренесеном значењу,
- преприча обрађени текст износећи више значајних појединости,
- разуме везе између догађаја и ликова у одабраном књижевноуметничком тексту,
- разликује аутора књижевноуметничког дела од наратора;
- уочи основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње, строфа, стих, рима;
- преприча књижевноуметнички текст/песму;
- разуме пренесени смисао у односу на дословно значење песме;
- изражајно интерпретира песму.

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА - Ученик ће бити у стању да:

- се представи поштујући језичка правила која су предвиђена ОС за крај првог циклуса образовања;
- говори о теми у вези са школом уз подстицај саговорника;
- самостално излаже кратак текст на тему из школског живота уз претходну припрему.
- правилно употребљава основне језичке структуре у свакодневној комуникацији приликом куповине;
- користи познату лексику и увежбане граматичке структуре поштујући правописну нормуправилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији казивања молбе, давања и тражења информација и исказивања жеље;
- говори о познатим темама уз потпитања;
- разуме текст рецепта за припремање хране;
- уочи и исправи недостатке у писменом задатку;
- самостално представи своју ужу и ширу породицу;
- разговара о различитим познатим темама (време, насеља, саобраћај) користећи једноставне језичке изразе и проналазећи алтернативна решења;
- уме да пренесе информације добијене од других лица;
- искаже своје допадање или недопадање;
- именује делове и врсту одеће и обуће,
- примењује стечено знање из области граматике, књижевности и језичке културе,
- учествује у креирању садржине часа;
- разуме појам узрока и повезује га са матерњим језиком,
- одреди прилошку одредбу за узрок унутар реченице,
- правилно употребљава прилошку одредбу за узрок у говору и писању;
- говори о природи и географским појмовима једноставним језичким изразима,
- именује континенте и државе у окружењу,
- разуме временску прогнозу дату усменим или писменим путем,

- правилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији прихватања и неприхватања позива;
- самостално напише кратак текст поштујући језичка и правописна правила, познату лексику и увежбане граматичке структуре на тему спорта,
- интерпретира текстове различите форме на тему здравља, драгарства и спортских активности,
- процени сопствени напредак;
- активно учествује у разговору на задату тему.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- материјни језик
- географија
- ликовна култура
- страни језици
- информатика
- биологија
- техника и технологија
- музичка култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за учење, естетичка компетенција, комуникација, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

школа, породица, живот у кући, здравље, одећа и обућа, спорт, куповина, саобраћај и живот у граду, људи и њихове активности, природа, време; народна и ауторска књижевност, књижевни родови, структура књижевноуметничког текста, значење текста, приповедач, лирски субјект, драмска лица, споредни и главни ликови; именице, придеви, прилози, заменице и глаголи, облици инструментала.

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења српског као нематерњег језика јесте оспособљавање ученика да се служи српским језиком на основном нивоу у усменој и писаној комуникацији ради каснијег успешног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и уважавање српске културе и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.

ИСХОДИ:

ЈЕЗИК - Ученик ће бити у стању да:

- разуме и користи предвиђени лексички фонд; разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима;
- користи конструкције са значењем количине;
- исказе жељу, намеру и могућност;
- разликује род и број именица и придева;
- препознаје облик именице и атрибута у генитиву и инструменталу;
- правилно примењује конгруенцију именице и атрибута у генитиву и инструменталу;
- уочава разлику између именице и атрибута у падежима;
- правилно употребљава атрибут уз именицу у падежима и примењује правила конгруенције;
- уочава разлику у употреби заменице и њеног енклитичког облика;
- разликује прави и неправи објекат;

- правилно примењује заменице у функцији правог и неправог објекта при изражавању;
- разликује придеве од прилога;
- примењује правила компарације придева и прилога у говору и писању;
- процени сопствени напредак;
- активно користи усвојени лексички фонд;
- разуме творбу присвојних придева;
- изводи присвојни придев у процесу творбе речи;
- правилно примењује присвојне придеве у писаном и усменом облику;
- разликује прилошку одредбу за место од других одредаба;
- правилно употребљава у основним реченичним структурама прилошку одредбу за место;
- примењује правила слагања реченичних делова;
- процени сопствени напредак;
- разликује појам друштва од појма средства,
- правилно употребљава предлог *са* уз облик речи у инструменталу за исказивање друштва и средства,
- правилно употребљава облик инструментала;
- систематизује стечено знање,
- примени стечено знање током школске године у изради годишњег теста.

КЊИЖЕВНОСТ - Ученик ће бити у стању да:

- објасни/каже зашто му се неко књижевно дело свиђа или не;
- савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим
- књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
- објасни/каже зашто му се неко књижевно дело свиђа или не;
- одреди тему, главни мотив и ликове;
- разуме односе међу ликовима у тексту;
- препозна и именује осећања и расположења лирског јунака;
- препозна сличне мотиве у књижевним делима на матерњем језику;
- драматизује (уз помоћ наставника) одломак прозног текста у кратким дијалозима;
- препозна и именује осећања и расположења епског јунака;
- савладане садржаје из књижевности повезује са новим
- књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
- уочи основне песничке слике;
- одреди карактеристичне особине, изглед и поступке ликова;
- уочи основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње, строфа, стих, рима;
- преприча књижевноуметнички текст/песму;
- разуме пренесени смисао у односу на дословно значење песме;
- препознаје карактеристике књижевних јунака на основу дијалога, понашања и описа;
- уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела и посебно елементе драме;
- разликује аутора књижевноуметничког дела од наратора, лирског субјекта и драмског лица;
- изводи сложеније закључке на основу прочитаног текста (начин, узорак, последица);
- разуме књижевноуметнички текст;
- формулише једноставне одговоре на питања у вези са текстом;
- одреди карактеристике и објасни поступке ликова;
- преприча према задатом плану одређени текст, уз истицање битних појединости,
- разуме везе међу догађајима у обрађеном тексту и уме да га преприча;
- одређује тему, главни догађај, време и место дешавања радње, као и носиоце радње;
- разуме везу између догађаја и ликова у књижевном делу;

- уочава структуру и елементе књижевноуметничког дела;
- изражајно изрецитује песму; уз помоћ речника чита и разуме Програмом предвиђена дела из народне књижевности,
- разликује дело народне од ауторске књижевности, тумачи народну песму користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика,
- уме да одреди тему, главни догађај и да издвоји ликове, главне носиоце радње;
- изражајно чита претходно обрађени текст,
- уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела (тема, мотив, радња, време, место радње, идеја),
- одреди карактеристике и објасни поступке ликова;
- разуме везе између догађаја и ликова у одабраном књижевноуметничком тексту;
- уочи основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње, строфа, стих, рима;
- разуме пренесени смисао у односу на дословно значење песме;
- изражајно интерпретира песму.

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА - Ученик ће бити у стању да:

- разуме питања, налоге и информације у вези са свакодневним активностима, људским особинама и поступцима;
- преприча кратак текст;
- чита краће текстове, а значење непознатих речи одређује на основу контекста;
- разуме питања, налоге и информације у вези са свакодневним активностима, људским особинама и поступцима;
- исприча догађај у којем је учествовао;
- разуме питања, налоге и информације у вези са свакодневним активностима, људским особинама и поступцима;
- исприча догађај у којем је учествовао;
- преприча кратак текст.
- чита краће текстове, а значење непознатих речи одређује на основу контекста;
- пише кратак једноставан наративан и експозиторни текст.
- исказаје молбу, извиђање, честитање, захвалност, користећи форме учтивог обраћања;
- пише кратку поруку, честитку, позивницу, обавештење, поштујући језичку и ортографску норму.
- самостално излаже кратак текст на тему из школског живота уз претходну припрему.
- правилно употребљава основне језичке структуре у свакодневној комуникацији;
- користи познату лексику и увежбане граматичке структуре поштујући правописну нормуправилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији казивања молбе, давања и тражења информација и исказивања жеље;
- говори о познатим темама уз потпитања;
- уочи и исправи недостатке у писменом задатку;
- разговара о различитим познатим темама (време, насеља, саобраћај) користећи једноставне језичке изразе и проналазећи алтернативна решења;
- уме да пренесе информације добијене од других лица;
- исказаје своје допадање или недопадање;
- примењује стечено знање из области граматике, књижевности и језичке културе,
- учествује у креирању садржине часа;
- говори о природи и географским појмовима једноставним језичким изразима,
- именује континенте и државе у окружењу,
- интерпретира текстове различите форме на тему здравља, друштва и спортских

- активности;
- процени сопствени напредак;
 - активно учествује у разговору на задату тему.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- матерњи језик
- географија
- ликовна култура
- страни језици
- информатика
- биологија
- техника и технологија
- музичка култура
- грађанско васпитање

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за учење, естетичка компетенција, комуникација, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

школа, породица, живот у кући, здравље, одећа и обућа, спорт, куповина, саобраћај и живот у граду, људи и њихове активности, природа, време; народна и ауторска књижевност, књижевни родови, структура књижевноуметничког текста, значење текста, приповедач, лирски субјект, драмска лица, споредни и главни ликови; потенцијал, прилози, компарација прилога, називи држава и народа, разликовање прилога и придева, инструментал са и без предлога, прави и неправи објекат.

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења српског као нематерњег језика јесте оспособљавање ученика да се служи српским језиком на основном нивоу у усменој и писаној комуникацији ради каснијег успешног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и уважавање српске културе и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.

ИСХОДИ:

ЈЕЗИК - Ученик ће бити у стању да:

- разуме и користи предвиђени лексички фонд;
- користи нове граматичке моделе и лексичке јединице у функцији одредби и допуна;
- саставља синтагме с конгруентним атрибутом у новим граматичким моделима; разуме и користи предвиђени лексички фонд;
- разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима;
- препознаје облик именице и атрибута у генитиву и инструменталу;
- правилно примењује конгруенцију именице и атрибута у генитиву и инструменталу;
- примењује правила конгруенције;
- разликује прави и неправи објекат;
- правилно примењује заменице у функцији правог и неправог објекта при изражавању;
- разликује придеве од прилога;
- примењује правила компарације придева и прилога у говору и писању;
- процени сопствени напредак;
- активно користи усвојени лексички фонд;

- изводи одређену врсту именица (са значењем места) у процесу творбе речи;
- правилно примењује присвојне придеве у писаном и усменом облику;
- разликује прилошке одредбе;
- примењује правила слагања реченичних делова;
- процени сопствени напредак;
- разликује појам глаголског вида;
- правилно употребљава збирне именице;
- правилно употребљава облике деминутива и аугментатива;
- примењује правилну конгруенцију реченичних чланова;
- систематизује стечено знање,
- примени стечено знање током школске године у изради годишњег теста.

КЊИЖЕВНОСТ - Ученик ће бити у стању да:

- објасни/каже зашто му се неко књижевно дело свиђа или не;
- савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
- објасни/каже зашто му се неко књижевно дело свиђа или не;
- одреди тему, главни мотив и ликове;
- разуме односе међу ликовима у тексту;
- препозна и именује осећања и расположења лирског јунака;
- препозна сличне мотиве у књижевним делима на матерњем језику;
- драматизује (уз помоћ наставника) одломак прозног текста у кратким дијалозима;
- препозна и именује осећања и расположења епског јунака;
- савладане садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
- уочи основне песничке слике;
- одреди карактеристичне особине, изглед и поступке ликова;
- уочи основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње, строфа, стих, рима;
- преприча књижевноуметнички текст/песму;
- разуме пренесени смисао у односу на дословно значење песме;
- препознаје карактеристике књижевних јунака на основу дијалога, понашања и описа;
- уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела и посебно елементе драме;
- разликује аутора књижевноуметничког дела од наратора, лирског субјекта и драмског лица;
- изводи сложеније закључке на основу прочитаног текста (начин, узрок, последица);
- разуме књижевноуметнички текст;
- формулише једноставне одговоре на питања у вези са текстом;
- одреди карактеристике и објасни поступке ликова;
- преприча према задатом плану одређени текст, уз истицање битних појединости,
- разуме везе међу догађајима у обрађеном тексту и уме да га преприча;
- одређује тему, главни догађај, време и место дешавања радње, као и носиоце радње;
- разуме везу између догађаја и ликова у књижевном делу;
- уочава структуру и елементе књижевноуметничког дела;
- изражајно изрецитује песму; уз помоћ речника чита и разуме Програмом предвиђена дела из народне књижевности,
- разликује дело народне од ауторске књижевности,
- тумачи народну песму користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика,
- уме да одреди тему, главни догађај и да издвоји ликове, главне носиоце радње;

- изражајно чита претходно обрађени текст;
- уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела (тема, мотив, радња, време, место радње, идеја);
- одреди карактеристике и објасни поступке ликова;
- разуме везе између догађаја и ликова у одабраном књижевноуметничком тексту;
- уочи основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње, строфа, стих, рима;
- разуме пренесени смисао у односу на дословно значење песме;
- изражајно интерпретира песму.

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА - Ученик ће бити у стању да:

- разуме уобичајене информације у вези са свакодневним животним потребама и активностима;
- разуме суштину кратког континуираног говореног и писаног текста (до 10 реченица) са познатом лексичком и граматичком структуром изговореног разговетно спорим темпом;
- усмено или писмено продукује краћи текст (око 5 реченица), исприча догађај, дâ налоге или саопшти своје намере, жеље и потребе;
- чита споријим темпом краће текстове, писане ћирилицом или латиницом који садрже познату граматичку структуру и лексику;
- на основу познатог текста изводи једноставне закључке;
- пише кратке и једноставне текстове у вези са предвиђеним темама и садржајима.
- преприча кратак текст;
- чита краће текстове, а значење непознатих речи одређује на основу контекста;
- исприча догађај у којем је учествовао;
- исприча догађај у којем је учествовао;
- пише кратак једноставан наративан и експозиторни текст.
- исказје молбу, извиђање, честитање, захвалност, користећи форме учтивог обраћања;
- пише кратку поруку, честитку, позивницу, обавештење, поштујући језичку и ортографску норму.
- самостално излаже кратак текст на тему из школског живота уз претходну припрему;
- правилно употребљава основне језичке структуре у свакодневној комуникацији;
- користи познату лексику и увежбане граматичке структуре поштујући правописну норму, правилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији казивања молбе, давања и тражења информација и исказивања жеље;
- уочи и исправи недостатке у писменом задатку;
- уме да пренесе информације добијене од других лица;
- исказје своје допадање или недопадање;
- примењује стечено знање из области граматике, књижевности и језичке културе,
- учествује у креирању садржине часа;
- процени сопствени напредак;
- активно учествује у разговору на задату тему.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- материјни језик
- географија
- ликовна култура
- страни језици
- информатика
- биологија
- техника и технологија
- музичка култура
- грађанско васпитање

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ:

Естетичка компетенција, комуникација, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, дигитална компетенција, компетенција за целоживотно учење, вештина комуникација, вештина за живот у демократском друштву, брига за здравље, еколошка компетенција.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

школа, породица, живот у кући, здравље, одећа и обућа, спорт, куповина, саобраћај и живот у граду, људи и њихове активности, природа, време; народна и ауторска књижевност, књижевни родови, структура књижевноуметничког текста, значење текста, приповедач, лирски субјект, драмска лица, споредни и главни ликови; прилози, компарација прилога, називи држава и народа, разликовање прилога и придева, инструментал са и без предлога, прави и неправи објекат, глаголски вид, деминутиви, творба речи, конгруенција реченичних чланова.

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 64

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења српског као нематерњег језика јесте оспособљавање ученика да се служи српским језиком на основном нивоу у усменој и писаној комуникацији ради каснијег успешног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и уважавање српске културе и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.

ИСХОДИ:

ЈЕЗИК - Ученик ће бити у стању да:

- разликује род и број именица;
- одреди род и број именица;
- разуме и користи усвојени лексички фонд; разликује род и број именица;
- одреди род и број именица;
- разуме и користи усвојени лексички фонд;
- уочи нове моделе творбе придева;
- разликује именицу и придев;
- повеже облик атрибута уз именицу у Н, А и И;
- разуме значење новонасталих придева;
- употреби обрађене придеве у реченици;
- усвоји непознате речи из обрађених текстова;
- уочи нове моделе употребе презентом;
- разликује прошло, садашње и будуће време исказано презентом;
- употребљава у реченици презент за означавање прошле и будуће радње;
- усвоји непознате речи из обрађених текстова;
- уочава разлику између главне и зависне реченице;
- одреди главну и зависну реченицу;
- препозна временску зависну реченицу;
- разуме и користи усвојени лексички фонд;
- уочава разлику између главне и зависне реченице;
- одреди главну и зависну реченицу;
- препозна временску и изричну зависну реченицу;
- провери свој напредак;
- препозна допусну зависну реченицу;
- конструише допусну зависну реченицу у оквиру комуникативне;
- препозна допусну и намерну зависну реченицу;
- разуме и користи усвојени лексички фонд;

- препозна намерну зависну реченицу;
- разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима;
- примењује правила конгруенције;
- активно користи усвојени лексички фонд;
- примењује правила слагања реченичних делова;
- разликује појам глаголског вида;
- примењује правилну конгруенцију реченичних чланова;

КЊИЖЕВНОСТ - Ученик ће бити у стању да:

- разуме садржај обрађених лирских песама;
- се присети традиционално-историјског контекста у којем су оне настале;
- уочи разлику између народне и ауторске лирске песме;
- чита течно с разумевањем обрађена дела;
- именује главне јунаке и њихове особине у обрађеним књижевним делима;
- одреди тему и идеју обрађених књижевних дела;
- састави план препричавања;
- изводи закључке на основу прочитаног текста;
- уме да репродукује својим речима информације из текста;
- разуме садржај обрађених књижевних текстова;
- изводи закључке на основу обрађених текстова;
- уме да преприча прочитане текстове;
- разуме односе међу ликовима;
- саставља текст на познату тему;
- прати временски след догађаја у тексту;
- уме да одреди место догађаја/збивања у обрађеним књижевним делима;
- издвоји главни и споредне мотиве у поеми;
- исказје сопствени доживљај обрађеног дела;
- разуме односе међу јунацима;
- уме да репродукује својим речима информације из текста и видео-прилога;
- процени сопствени напредак;
- савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
- објасни/каже зашто му се неко књижевно дело свиђа или не;
- препозна и именује осећања и расположења лирског јунака;
- препозна и именује осећања и расположења епског јунака;
- уочи основне песничке слике;
- одреди карактеристичне особине, изглед и поступке ликова;
- уочи основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње, строфа, стих, рима;
- преприча књижевноуметнички текст/песму;
- разуме пренесени смисао у односу на дословно значење песме;
- препознаје карактеристике књижевних јунака на основу дијалога, понашања и описа;
- уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела и посебно елементе драме;
- разликује аутора књижевноуметничког дела од наратора, лирског субјекта и драмског лица;
- изводи сложеније закључке на основу прочитаног текста (начин, узрок, последица);
- одреди карактеристике и објасни поступке ликова;
- разуме везу између догађаја и ликова у књижевном делу;
- уочава структуру и елементе књижевноуметничког дела;

- изражајно интерпретира песму.

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА - Ученик ће бити у стању да:

- разуме једноставна питања у вези са организацијом сопственог времена;
- одговара на питања у вези са у вези са организацијом сопственог времена ;
- извршава кратке и јасне налоге;
- разуме информације битне за задовољење свакодневних животних потреба;
- чита наглас, с разумевањем, обрађене текстове писане ћирилицом;
- разуме и одговара на питања у вези са припремањем хране;
- именује најфреkvентније намирнице;
- објасни поступак припремања неких јела;
- издвоји здраве начине припремања хране;
- чита наглас, с разумевањем, текстове у вези са храном и рецепте;
- разуме и одговара на питања у вези са болестима зависности;
- одговара на питања у вези са спортом и спортским догађајима;
- излаже на тему свог омиљеног спорта;
- укратко објасни правила понашања на спортским манифестацијама;
- разуме и одговара на питања у вези са куповином;
- самостално конструише дијалог у продавници;
- примени стечено знање на писменом задатку;
- разуме информације битне за задовољење свакодневних животних потреба;
- чита наглас, с разумевањем, обрађене текстове писане ћирилицом;
- разликује и именује врсте средњих школа;
- одговори на питања у вези са образовањем;
- представи модни стил;
- конструише импровизоване дијалоге који се остварују у јавном превозу и на улици;
- одговори на питања у вези са саобраћајем;
- именује важне институције;
- увиди значај очувања културноисторијских споменика;
- одговори на питања у вези са информацијама о обрађеним културноисторијским споменицима у Србији;
- представи један културноисторијски споменик по избору;
- именује породичне односе;
- представи чланове своје шире породице;
- одговори на питања у вези са породицом и људима у окружењу;
- састави или одговори на позивницу на неку прославу;
- саставља кратке реченице о важности екологије;
- примењује стечено знање током школске године;
- процени сопствени напредак;
- разуме уобичајене информације у вези са свакодневним животним потребама и активностима;
- пише текстове у вези са предвиђеним темама и садржајима;
- чита текстове, а значење непознатих речи одређује на основу контекста;
- исприча догађај у којем је учествовао; исказе молбу, извиђење, честитање, захвалност, користећи форме учтивог обраћања;
- пише кратку поруку, честитку, позивницу, обавештење, поштујући језичку и ортографску норму;
- правилно употребљава основне језичке структуре у свакодневној комуникацији;
- користи познату лексику и увежбане граматичке структуре поштујући правописну норму, правилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији

казивања молбе, давања и тражења информација и исказивања жеље;

- уочи и исправи недостатке у писменом задатку;
- уме да пренесе информације добијене од других лица;
- примењује стечено знање из области граматике, књижевности и језичке културе,
- учествује у креирању садржине часа;
- процени сопствени напредак;
- активно учествује у разговору на задату тему.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- материјни језик
- географија
- ликовна култура
- страни језици
- информатика
- биологија
- техника и технологија
- музичка култура
- грађанско васпитање

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Естетичка компетенција, комуникација, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, дигитална компетенција, компетенција за целоживотно учење, вештина комуникација, вештина за живот у демократском друштву, брига за здравље, еколошка компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Лично представљање, празници, куповина, образовање, породица, живот у кући, здравље и болести зависности, одећа и обућа, спорт, култура и друштвене мреже, живот у граду, исказивање расположења, природа, екологија; народна и ауторска књижевност, књижевни родови, структура књижевноуметничког текста, значење текста, приповедач, лирски субјект, драмска лица, споредни и главни ликови, поема; независне и зависне реченице (временске, односне, допусне, намерне, изричне), глаголски облици (презент, перфекат, футур први), присвојни придеви, неконгруентни атрибути.

4. СТРАНИ ЈЕЗИК – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ учења страног језика је да се усвајајем функционалних знања о језичком систему и култури и развијајем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ:

По завршеној теми/области ученици ће бити у стању да у усменој и писменој комуникацији:

- Разумеју и реагују наједноставније исказе који се односе на описивање интересовања и хобије, допадање и недопадање;
- опишусвоја и туђа интересовања и хобије, допадање и недопадање;
- разумеју и формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност;
- питају и кажу шта неко има / нема и чије је нешто;
- разумеју једноставнија питања која се односе на просторне односе и одговоре на њих; опишу просторне односе једноставним, везацим исказима;

- разумеју једноставнији опис предмета и опишу њихове карактериситке користећи једноставна језичка средства;

- разумеју сличности и разлике у интересовањима и школском животу деце у земљама циљне културе и код нас.

-Разумеју једноставне описеместа;

- опишу места користећи једноставна језичка средства;

- упореде и опишу карактериситке места;

- разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; питају и кажу колико нечега има/нема користећи једноставнија језичка средства;

- разумеју једноставнија питања која се односе на просторне односе и оријентацију у простору и одговоре на њих; опишу просторне односе једноставним, везаним исказима;

- разумеју и поштују правила учтиве комуникације;

- познају веће градове (Лондон, Единбург) у земљама циљне културе (ВБ).разумеју и описују сличности и разлике у начину разоноде у земљама циљне културе и код нас.

-Разумеју једноставне текстове којима се описују сталне, уобичајене радње у садашњости; размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; опишу сталне и уобичајене активности у неколико везаних исказа;

- разумеју једноставне исказе који се односе на интересовања, планове и предлоге и реагују на њих; размене једноставне исказе у вези са туђим интересовањима, плановима и предлозима; саопште шта њих или неког другог занима, односно шта они или неко други планирају или предлажу;

- разумеју и описују сличности и разлике у начину живота у земљама циљне културе и код нас;

- разумевање разлика у часовним зонама;

- разумеју и описују важније догађаје у земљама циљне културе.

- Разумеју једноставан опис места;

- описују места и њихове знаменитости у неколико везаних исказа користећи позната језичка средства;

- познаје веће градове земаља циљне културе (град Честер и његове знаменитости).

Разумеју једноставнији опис животиња и појава;

- упореде и опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства; опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства;

-разумеју једноставније текстове у којима се описују способности;размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; изразе способности користећи неколико везаних исказа;

-разумеју и реагују на једноставније дозволе и забране; размене једноставније информације које се односе на дозволе и забране;

- разумеју и поштују правила учтиве комуникације;

- познају значајнија места и животињски свет једне од земаља циљне културе (Канаде).

- Пишу сталне, уобичајене догађаје / активности користећи неколико везаних исказа;

- разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на интересовања и изражавање допадања и недопадања;

- опишују и туђа интересовања и изразедопадање и недопадање уз једноставно образложение;

- разумеју једноставнији опис животиња и појава;

- упореде и опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства; опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства.

Разумеју једноставнији опис бића, предмета и места;

- упореде и опишу предмете и места користећи једноставнија језичка средства; опишу бића, предмете и места користећи једноставнија језичка средства;

- разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање мишљења/интересовања/допадања/ недопадања; размењују и формулишу једноставне исказе којима се изражавају мишљења/интересовања/допадања/недопадања;

-разумеју једноставне текстове којима се описују сталне/уобичајене и тренутне радње, размене

информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; опишу сталне/убичајене и тренутне активности у неколико везаних исказа;

- упоређују и уочавају сличности и разлике у школском животу циљне културе и код нас.
- Разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање допадања/ недопадања; размењују и формулишу једноставне исказе који се односе на изражавање допадања /недопадања;
- разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; питају и кажу колико нечега има/ нема, користећи једноставнија језичка средства;на једноставан начин наручи јело и/или пиће у ресторану и пита/каже/ израчуна колико нешто кошта;
- разумеју једноставне савете и реагује на њих;упуте једноставне савете;
- уочавају сличности и разлике у начини исхране у земљама циљне културе и код нас.

Разумеју једноставнији опис бића, појава и места;

- упореде и опишу бића, појаве и места користећи једноставнија језичка средства; опишу бића, појаве и места користећи једноставнија језичка средства; разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа;
- упоређују и уочавају сличности и разлике у интересовањима и начину разоноде у земљама циљне културе и код нас.

Исходи из тема 8, 10 и 11 – комбиновано

Разумеју једноставнији опис људи;упореде и опишу људе користећи једноставнија језичка средства;

- разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање мишљења; размењују и формулишу једноставне исказе којима се изражава мишљење;
- разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа;

- описују познату личност из земље циљне културе (Аустралије).

Разумеју и реагују на једноставније забране, своје и туђе обавезе;размене једноставније информације које се односе на забране и правила понашања, као и на своје и туђе обавезе;представе правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства;

- разумеју једноставне текстове којима се описују способности у прошлости; размене информације које се

односе на дату комуникативну ситуацију; опишу способности из прошлости у неколико везаних исказа.

Опишу догађаје и способности у прошлости користећи неколико везаних исказа;

- опишу људе користећи једноставнија језичка средства

Разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; изразе количине, користећи једноставнија језичка средства;

- разумеју планове и намере и реагују на њих;
- размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама;саопште шта они или неко други планира или намерава;
- разумеју, траже и дају једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном контексту;
- опишу метеоролошке прилике и климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима.

Разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа;

- размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама;саопште шта они или неко други планира или намерава.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- словачки језик
- српски језик
- ликовна култура
- математика
- биологија
- музичка култура
- грађанско васпитање
- физичко и здравствено васпитање
- географија
- историја
- други страни језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Комуникација, естетичка компетенција, компетенција за учење, сарадња, дигитална компетенција одговоран однос према окolini, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, решавање проблема, предузимљивост и оријентација према предузетништву, рад са подацима и информацијама

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ

Towns and cities, days, wildlife, learning world, food and health, sport, growing up, going away

РАЗРЕД: ШЕСТИ**ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2****ЦИЉ:**

Циљ наставе енглеског језика је развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.

ИСХОДИ:

Ученик уме да

- поздрави, представи себе и друге и тражи/ даје информације о себи и другима
- опише догађаје у садашњости и прошлости
- изрази будуће планове/договоре, своја и туђа предвиђања, одлуке и намере
- опише места, исказе просторне односе и смер кретања
- реагује на предлоге и сугестије уз образложение, саопшти предлоге и сугестије
- изрази своје и туђе жеље и амбиције
- саопшти упозорења
- изрази допадање/ недопадање
- изрази мишљење (слагање /неслагање)
- примени правила утиве комуникације

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- матерњи језик, историја, географија, музичка култура, техника и технологија и информатика, биологија, грађанско васпитање

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Комуникација; Сарадња; Дигитална компетенција; Рад са подацима и информацијама; Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Одговоран однос према средини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Одговоран однос према здрављу; Решавање проблема

КЉУЧНИ ПОЖАРСКИ СИГУРНОСТНИ ПРОДУКТИ: life stages, families, future, natural disasters, UK, places in a city, New York, ambitions, health

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе енглеског језика је развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.

ИСХОДИ:

Ученик уме да

- размени информације које се односе на радње у садашњости, прошлости и будућности
- опише и упореди радње, стања и збивања
- изрази мишљење, слагање/неслагање и да кратко образложење
- размени исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима
- саопшти информације о себи и другима
- опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања
- упути уобичајене молбе и захтеве, да се захвали и извини, изрази осећања
- затражи обавештења о положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања
- опише правац кретања и просторне односе
- пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота
- примени правила утиве комуникације

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- матерњи језик, историја, географија, музичка култура, техника и технологија и информатика, биологија, грађанско васпитање

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Комуникација; Сарадња; Дигитална компетенција; Рад са подацима и информацијама; Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Одговоран однос према средини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Одговоран однос према здрављу; Решавање проблема

КЉУЧНИ ПОЖАРСКИ СИГУРНОСТНИ ПРОДУКТИ: hobbies, work, materials, experiences, health and safety, legends, environment, Australia, friends

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе енглеског језика је развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.

ИСХОДИ:

Ученик уме да

- поздрави и отпоздрави, представи себе и друге, тражи и даје информације личне природе
- размени информације које се односе на радње у садашњости, прошлости и будућности

- опише и упореди радње, стања и збивања
- опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања
- размени исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима
- размени информације о могућностима и хипотетичким ситуацијама
- размени информације у вези са количинама и ценама
- изрази мишљење, слагање/неслагање и да кратко образложење
- упути уобичајене молбе и захтеве, изрази и образложи осећања
- размени неколико информација које се односе на способности, обавезе, предлоге и савете
- разуме исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту
- примени правила учтиве комуникације

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- материјни језик, историја, географија, музичка култура, техника и технологија и информатика, биологија, грађанско васпитање

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ

Комуникација; Сарадња; Дигитална компетенција; Рад са подацима и информацијама; Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Одговоран однос према средини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Одговоран однос према здрављу; Решавање проблема

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: likes and dislikes, bullying, ambitions, education, arrangements, warnings and advice, personality, jobs, buying and selling, USA

5. ИСТОРИЈА

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

наставе и учења историје је да ученик изучавањем историјских појмова, појава и процеса у друштвеном окружењу и међусобној повезаности са њима развије одговоран однос према себи, природи и будућности друштва.

ИСХОДИ:

- разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру);
- лоцира одређену временску одредницу на временској ленти;
- разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости;
- именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје;
- разврста историјске изворе према њиховој основној подели;
- повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека);
- именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје;
- користи основне историјске појмове;
- наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији;
- разликује основне одлике каменог и металног доба;
- илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет;
- користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век;
- изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом;
- прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему;

- визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом;
- опише особености природних услова и географског положаја античке Грчке;
- лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке;
- приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине;
- пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој;
- идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата;
- истражи основна обележја и значај религије старих Грка;
- разликује легенде и митове од историјских чињеница;
- наведе значај и последице освајања Александра Великог;
- илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет;
- користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију;
- израчуна временску удаљеност између поједињих догађаја;
- користи основне историјске појмове;
- лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе;
- наведе основне разлике између античке римске републике и царства;
- разликује узроке од последице најзначајнијих догађаја у историји античког Рима;
- истражи основна обележја и значај религије античког Рима;
- илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет;
- пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму;
- наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства;
- лоцира на карти најважније римске локалитетете на територији Србије;
- користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Учење
- Комуникација
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Рад са подацима и информацијама
- Дигитална
- Естетичка
- Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- Одговоран однос према окolini
 - Свет око нас
 - Природа и друштво
 - Биологија
 - Ликовно
 - Информатика
 - Географија

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

- Историјски извори
- Време и простор
- Прве људске заједнице
- Стари исток
- Култура народа Старог истока
- Грчка култура – религија и филозофија
- Хеленистичко доба
- Римска држава

- Држава и друштво Рима

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Схватање појмова из историје, повезивање европских и националних историја. Сналази се на историјским и географским картама. Препознавање процеса и догађаја у историји, услова и последица.

ИСХОДИ:

- образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима;
- пореди историјске појаве;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена;
- пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку;
- идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку;
- разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини;
- илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву;
- користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе;
 - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни)
- пореди историјске појаве;
- наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку;
- на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава);
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена;
- на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку;
- идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века;
- изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице;
- пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку;
- разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку;
- на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности;
- образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века;
- идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку;
- илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација;
- разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини;

- илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву;
- користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе;
- повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни);
- учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- компетенција за учење;
 - комуникација;
 - дигитална компетенција;
 - одговоран однос према окolini;
 - одговоран однос према здрављу;
 - одговорно учешће у демократском друштву;
 - предузимљивости орјентација ка предузетништву;
 - рад са подацима и информацијама;
 - решавање проблема;
 - сарадња;
 - естетичка компетенција.
- Свет око нас
 - Природа и друштво
 - Биологија
 - Географија
 - Информатика
 - Ликовно

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

- Основне одлике средњег века
- Велика сеоба народа
- Државе раног средњег века
- Религија и средњовековно друштво
- Крсташки ратови
- Српско краљевство
- Нови век
- Велика географска открића

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Схватање односа међу народима и историјске последице одлука које су доносили владари. Интеграционим и глобалним појавама и процесима у свету.

ИСХОДИ:

- доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединача и група насталих у новом веку;
- препознаје основне карактеристике различитих идеологија;
- анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике;

- уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости;
- уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву;
- препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност);
- анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустриско доба;
- приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку;

уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха;

- пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности;
- анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја;
- уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла;
- уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора;
- презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустриско доба;
- приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку;
- уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха;
- пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима;
- повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни);
- пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности;
- анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја;
- уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- компетенција за учење;
- комуникација;
- дигитална компетенција;
- одговоран однос према окolini;
- одговоран однос према здрављу;
- одговорно учешће у демократском друштву;
- предузимљивости орјентација ка предузетништву;
- рад са подацима и информацијама;
- решавање проблема;
- сарадња;
- естетичка компетенција.
 - Свет око нас
 - Природа и друштво
 - Биологија
 - Географија

- Информатика
- Ликовно

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

- Америчка револуција
- Француска револуција
- Наполеонова епоха
- Османско царство
- Индустриска револуција
- Српска револуција
- Аутономија
- Револуција 1848/49. године

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Учења историје је да ученик структурно овлада појмовима, процесима, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

ИСХОДИ:

- смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти;
 - уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти;
 - пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихове сазнајне вредности;
 - анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја;
 - доведе у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима;
 - наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединача и група у историјском периоду савременог доба;
 - образложи значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
 - образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво.
- образложи значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности;
 - изведе закључак о повезаности националне историје са регионалном и светском, на основу датих примера;
 - образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;
 - идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
 - препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Учење
- Комуникација
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Рад са подацима и информацијама
- Дигитална
- Естетичка
- Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- Одговоран однос према окolini
 - Свет око нас
 - Природа и друштво

- Биологија
- Географија

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

- Савремено доба
- Револуције у Русији
- Стварање југословенске државе
- Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца
- Холокауст
- Други светски рат
- Хладни рат
- Социјалистичка Југославија
- Савремени свет

6. ГЕОГРАФИЈА

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

наставе и учења географије је да ученик изучавањем географских објеката, појава и процеса у природном и друштвеном окружењу и међусобној повезаности са њима развије одговоран однос према себи, природи и будућности планете Земље

ИСХОДИ:

1. Повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком;
2. Повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом;
3. На примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека;
4. Разликује одговорно од неоговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на Земљи;
5. Разликује појмове васиона галаксија, Сунчев систем, Млечни пут, Земља;
6. Објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему;
7. Разликује небеска тела и наводи њихове одлике;
8. Одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене;
9. Помоћу глобуса описише облик Земље и наведе доказе за ту тврдњу;
10. Помоћу карте описише распоред копна и воде на Земљи и наведе континенте и океане;
11. Примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач;
12. Разликује и објасни Земљи на кретања и њихове последице;
13. Повеже смер ротације са сменом дана и ноћи;
14. Повеже нагнутост Земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље;
15. Повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба и топлотним појасевима;
16. Разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже и унутрашња топлота);
17. Разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље;
18. Наведе спољашње силе (ветар, вода) Земље;
19. Помоћу карте и цртежа описише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање);
20. Разликује хипоцентар и епицентар и наводи трусне зоне у свету и у Србији;
21. Наведе поступке које ће предузети за време земљотреса;
22. Описише процес вулканске ерупције и њене последице;
23. Помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење;

24. Помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину;
25. Разликује ерозивне и акумулативне процесе;
26. Наведе примере деловања човека на промене у рељефу (бране, насипи, копови);
27. Опише структуру атмосфере;
28. Наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, облаци ,падавине, загревање ваздуха...);
29. Разликује појмове време и клима;
30. Наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе;
31. Графички представи и чита климатске елементе (климатдијаграм) користећи ИКТ;
32. Користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима;
33. Наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања;
34. Наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја);
35. Уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе;
36. Наведе и опише својства морске воде;
37. Помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива;
38. Наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току);
39. Разликује типове језерских басена према начину постанка;
40. Наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства;
41. Наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње;
42. Наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања;
43. Помоћу карте повеже климатске услове са рас прострањеношћу живог света на Земљи;
44. Помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима;
45. Опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста;
46. Наведе примере за заштиту живог света на Земљи;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Учење
- Комуникација
- Сарадња
- Одговоран однос према околини
- Рад са подацима и информацијама
- Дигитална
- Естетичка
- Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- Одговоран однос према околини
 - Свет око нас
 - Природа и друштво
 - Природа и друштво
 - Биологија
 - Ликовно
 - Информатика
 - Математика

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

- географија
- васиона, Млачни пут, сазвежђа, звезде
- ротација, револуција
- унутрашња грађа Земље
- Литосфера
- Атмосфера

- Хидросфера
- Биосфера

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, интеграционим и глобалним појавама.

ИСХОДИ:

1. Успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса;
2. Одређује математичко географски положај на Земљи;
3. Анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте;
4. Оријентише се користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе;
5. Доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора;
6. Анализира компоненете популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света;
7. Анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група;
8. Анализира географски положај насеља;
9. Објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету;
10. Доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима;
11. Уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности;
12. Доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине;
13. Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету;
14. Објасни политичко – географску структуру државе;
15. Представи процесе који су довели до формирања савремене политичко – географске карте Европе и света;
16. Објасни како се издвајају географске регије;
17. Илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- компетенција за учење;
- комуникација;
- дигитална компетенција;
- одговоран однос према околини;
- одговоран однос према здрављу;
- одговорно учешће у демократском друштву;
- предузимљивости орентација ка предузетништву;
- рад са подацима и информацијама;
- решавање проблема;
- сарадња;
- естетичка компетенција.

- Свет око нас
- Природа и друштво
- Природа и друштво
- Биологија
- Историја
- Математика
- Информатика
- Ликовно

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

- Картографија
- Становништво
- Насеља
- Привреда
- Државе
- Европа

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

учења географије је да ученик појмовно, структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у свету.

ИСХОДИ:

1. Дефинише границе континентата и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе;
2. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их;
3. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике;
4. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију;
5. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу;
6. Објашњава настанак пустинја на територији проучаваног континента;
7. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету;
8. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама;
9. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама;
10. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама;
11. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености поједињих регија и одабраних држава;
12. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности поједињих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија;
13. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност;
14. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-

географским одликама простора;

15. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама;

16. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи;

17. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља;

18. Истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету;

19. Вреднује улогу међународних организација у свету;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- компетенција за учење;
- комуникација;
- дигитална компетенција;
- одговоран однос према окolini;
- одговоран однос према здрављу;
- одговорно учешће у демократском друштву;
- предузимљивости орјентација ка предузетништву;
- рад са подацима и информацијама;
- решавање проблема;
- сарадња;
- естетичка компетенција.
 - Свет око нас
 - Природа и друштво
 - Природа и друштво
 - Биологија
 - Историја
 - Математика
 - Информатика
 - Ликовно

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

- Европа
- Азија
- Африка
- Америка
- Австралија
- Океанија

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

учења географије је да ученик структурно овлада природно-географским, демографским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

ИСХОДИ:

1. Учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини;
2. Анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује;
3. Одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем;

4. Анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије;
5. Опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије;
6. Класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне;
7. Анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије;
8. Класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије;
9. Наводи начине коришћења вода Србије;
10. Препозна ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода;
11. Доведе у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора;
12. Објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај и миграције;
13. Изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи;
14. Изводи закључке о важности предузимања мера популационе политike;
15. Израђује и анализира графике приказе структура становништва;
16. Објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи;
17. Уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи;
18. Доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи;
19. Препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине;
20. Описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти;
21. Процењује важност очувања природне и културне баштине Србије;
22. Објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Учење
- Комуникација
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Рад са подацима и информацијама
- Дигитална
- Естетичка
- Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- Одговоран однос према окolini
 - Свет око нас
 - Природа и друштво
 - Биологија
 - Историја

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

- Границе Србије
- Планине Србије
- Реке Србије
- Језера Србије
- Биљни и животињски свет Србије
- Насеља Србије
- Привреда Србије
- Национални паркови Србије

7. ФИЗИКА

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ учења Физике јесте упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе, стицање основе научне писмености, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину;
- објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (промена брзине, правца и смера кретања, деформације тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно деловање);
- разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела;
- повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневом животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације);
- демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу;
- демонстрира појаву инерције тела, деформације тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета, притисак чврстих тела и течности;
- разликује преношење силе потиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене (хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање по снегу...);
- познаје примену хидростатичког притиска (принцип рада водовода, фонтане);
- изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и и обратну (користи префикс макро, мили, кило, мега);
- процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно, тачност мерења);
- мери тежину, дужину, време, запремину и масу и на основу мерених вредности одређује густину и притисак;
- одређује средњу вредност мерења величине и грешку мерења;
- решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- компетенција за учење;
- рад са подацима и информацијама;
- дигитална компетенција;
- решавање проблема;
- комуникација;
- сарадња;
- предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
- одговорно учешће у демократском друштву;
- естетичка компетенција;
- одговоран однос према окolini;
- одговоран однос према здрављу.
- Биологија;

- Географија;
- Математика;
- Техника и технологија;
- Историја;
- Ликовна култура.

КЉУЧНИ ПОМНОВИ:

кретање, мерење, сила, маса, густина, притисак.

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ учења Физике јесте да ученици стекну базичну језичку и научну писменост, оспособе се да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, образложе своје мишљење у оквиру дискусије, упознају природне појаве и основне природне законе и њихову примену у свакодневном животу, развију мотивисаност за учење и напредују ка достицању одговарајућих образовних стандарда.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- разликује скаларне и векторске физичке величине;
- користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички;
- анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем;
- примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења;
- покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено деловање;
- демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, кретањетела под дејством сталне силе, силе трења и сила акције и реакције на примерима из окружења;
- самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента;
- покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примеру из окружења;
- наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу;
- прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела на води;
- повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења;
- разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повежењихове промене са извршеним радом;
- демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења;
- решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...);
- разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго;
- анализира промене стања тела (димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења;
- наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примерењеног рационалног коришћења.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Компетенција за учење
- Рад са подацима и информацијама
- Дигитална компетенција

- Решавање проблема
- Комуникација
- Сарадња
- Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- Одговорно учешће у демократском друштву
- Естетичка компетенција
- Одговоран однос према окolini
- Одговоран однос према здрављу
- Биологија
- Математика
- Техника и технологија
- Информатика

КЉУЧНИ ПОМЛОВИ:

кретање, сила, убрзање, Њутнови закони, сила теже, трење, равнотежа тела, механички рад, енергија, снага, топлотне појаве, температура.

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ учења Физике јесте упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе, стицање основе научне писмености, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

ИСХОДИ:

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- повезује физичке величине које описују осцилације и таласе;
- описује карактеристике звука, ултразвука и инфразвука и наводи примере примене ултразвука;
- демонстрира и објасни осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу, осциловање жица и ваздушних стубова;
- анализира примере одбијања и преламања светlostи, тоталне рефлексије (огледала и сочива) и користи лупу и микроскоп;
- демонстрира и објасни појаву сенке, функционисање ока и корекцију вида;
- примењује превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу;
- демонстрира узајамно деловање наелектрисаних тела и објасни од чега оно зависи;
- прикаже и опише електрично поље, израчуна силу којом поље делује на наелектрисање и повеже електрични напон и јачину електричног поља;
- објасни провођење струје кроз метале, течности и гасове и упореди отпорности металних проводника на основу њихових карактеристика;
- наводи и користи различите изворе електричне струје (EMS) и зна да их разврстава ради рециклаже;
- познаје основне елементе електричног кола и уме да их повеже, изабере одговарајући опсег мерног инструмента и мери јачину електричне струје и напон, одређује вредност редно и паралелно везаних отпорника и резултате прикаже табеларно и графички;
- описује ефекте који се испољавају при протицању електричне струје;
- препозна основна својства наизменичне струје, израчуна потрошњу електричне енергије у домаћинству и да се придржава основних правила безбедности при коришћењу електричних уређаја у животу;
- описује узајамно деловање два паралелна проводника са струјом, деловање магнетног поља на

- струјни проводник, принцип рада електромагнета и електромотора;
- објасни принцип рада компаса и природу Земљиног магнетног поља;
 - користи компас и апликације за паметне телефоне за оријентацију у природи;
 - решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из сваке наведене области;
 - објасни структуру атомског језгра и нуклеарне сile;
 - опише радиоактивност, врсте зрачења, радиоактивне изотопе, препознаје њихово дејство, примену и мере заштите;
 - разликује физију и фузију и наводи могућности њихове примене.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- компетенција за учење;
- рад са подацима и информацијама;
- дигитална компетенција;
- решавање проблема;
- комуникација;
- сарадња;
- предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
- одговорно учешће у демократском друштву;
- естетичка компетенција;
- одговоран однос према окolini;
- одговоран однос према здрављу.
- Биологија;
- Географија;
- Математика;
- Техника и технологија;
- Историја;
- Ликовна култура;
- Музичка култура;
- Физичко и здравствено васпитање;
- Хемија.

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

осцилације, таласи, звук, светлост, електрично поље, магнетно поље, електрична струја, атом, атомско језгро, радиоактивност.

8. МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ:

1. ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- ❖ израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева);

- ❖ реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева);
- ❖ примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама;
- ❖ разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце;
- ❖ одреди и примени НЗС и НЗД;
- ❖ изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке;
- ❖ правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу;

2. ОСНОВНИ ПОЛМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- ❖ анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом;
- ❖ опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг;
- ❖ нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор;
- ❖ упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски;
- ❖ преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслатацијом,
- ❖ правилно користи геометријски прибор;

3. УГАО

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- ❖ идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни,
- ❖ углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе;
- ❖ нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор;
- ❖ измери дати угао и нацрта угао задате мере;
- ❖ упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно,
- ❖ реши једноставан задатак применом основних својства паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова);

4. РАЗЛОМЦИ

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- ❖ прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други;
- ❖ одреди месну вредност цифре у запису децималног броја,
- ❖ заокругли број и процени грешку заокругљивања;
- ❖ израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину;
- ❖ реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину;
- ❖ одреди проценат дате величине;
- ❖ примени размеру у једноставним реалним ситуацијама;
- ❖ примени аритметичку средину датих бројева;
- ❖ сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер;

5. ОСНА СИМЕТРИЈА

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- ❖ идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије;
- ❖ симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор;
- ❖ конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства;
- ❖ конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој прави.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- ❖ Географија: Повезати појам географске ширине и дужине са појмом угла, користити примере за размеру карте
- ❖ Физичко васпитање: Прилоком учења децималних записа бројева давати примере из

физичког васпитања, рецимо трчање на 100 метара, скок у даљ...

❖ Ликовна култура: Коришћење геометријских објеката у сликарству...

❖ Информатиком и рачунарством, техником и технологијом, српским језиком

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

❖ Компетенције за учење

❖ Рад са подацима и информацијама

❖ Решавање проблема

❖ Сарадња

❖ Комуникација

❖ Дигитална компетенција

❖ Естетичка компетенција

❖ Одговоран однос према окolini

❖ Одговоран однос према здрављу

❖ Одговорно учешће у демократском друштву

❖ Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

❖ Природни бројеви, скуповне операције (унија, пресек, разлика), НЗС и НЗД, прост и сложен број

❖ Тачка, права, паралела, симетрија, трансляција, вектор

❖ Угао (врсте углова)

❖ Разломак, мешовит број, децимални број, проценат, размера, аритметичка средина

❖ Симетрија, симетрала дужи, симетрала угла

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4

ЦИЉ:

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ:

- прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе бројеве;
- одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја;
- израчуна вредност једноставнијег бројевног израза;
- класификује троуглове на основу њихових својстава;
- конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других угловा;
- прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису);
- одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја;
- израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева;
- реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину;
- уочи одговарајуће елементе подударних троуглова;
- утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности;
- конструише троугао на основу задатих елемената (странице и углови троуглова);
- примени својства троуглова у једноставнијим проблемским задацима;
- одреди центар описане и уписане кружнице троугла;
- примењује особине централне и осне симетрије и трансляције у једноставнијим задацима;

- примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама;
- прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм);
- тумачи податке приказане табелом и графички;
- класификује четвороуглове на основу њихових својстава;
- конструише паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице и углови троуглова и четвороуглова и дијагонала четвороугла);
- примени својства троуглова и четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима;
- сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама;
- изачуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА: У савладавању ових садржаја и остваривању постављених исхода неопходно је међупредметна корелација са техником и технологијом, историјом, физиком, географијом, ликовном културом, финансијском писменошћу, музичком културом, медицином, биологијом.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

1. комуникативна компетенција,
2. компетенција за учење,
3. дигитална компетенција,
4. компетенција за сарадњу,
5. одговорно учешће у демократском друштву,
6. одговоран однос према окolini,
7. компетенција за решавање проблема,
8. компетенција за сарадњу,
9. естетичка компетенција,
10. компетенција за одговоран однос према здрављу,
11. компетенција за рад са подацима.

КЉУЧНИ ПОДАЦИ:

цели бројеви, троугао, подударност троуглова, рационални бројеви, бројевни израз, линеарна једначина и неједначина, четвороугао, вектори, пропорција и проценат, координатни систем, површина троугла и четвороугла

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4

ЦИЉ:

Учење и савладавање градива из математике по плану и програму за седми разред основне школе.

Упознавање са новим појмовима и начином њиховог израчунавања.

Развијање логичког размишљања и закључивања, сналажења у реалном времену. Развијање сарадње и прецизности у израчунавању.

Развијање дигиталне писмености и способности.

Развијање функционалних знања и вештина.

Ефикасна сарадња са другима, као члан тима, групе и заједнице;

Подстицање вршићачког учења.

Развијање међупредметних компетенција ученика ,пре свега компетенције за учење, сарадњу, решавање проблема, комуникације, предузимљивости, одговорног односа према окolini и естетичке компетенције.

Развијање жеље за напредовањем и стицањем нових знања

ИСХОДИ:

- израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција;
- одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима;
- на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима;
- одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку;
- нацрта график функције
 $y = kx, k \in R \{0\}$;

примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама

- примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима;
- правилно користи геометријски прибор.
- трансформише збир, разлику и производ полинома;
- примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома;
- расстави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата);
- примени трансформације полинома на решавање једначина.
- примени својства страница, углова и дијагонала многоугла;
- израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост;
- конструише ортоцентар и тежиште троугла;
- примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима.
- примени својства централног и периферијског угла у кругу;
- израчуна обим и површину круга и његових делова;
- преслика дати геометријски објекат ротацијом.
- одређује средњу вредност, медијану и мод.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

-физика
-хемија
-биологија
-информатика
-техника и технологија

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење

Комуникација

Рад са подацима и информацијама

Дигитална компетенција

Решавање проблема

Сарадња

Естетичка компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Квадрат и корен реалног броја, ирационални бројеви и појам „свуда густ“, пропорционалност, правоугли троугао и Питагорина теорема, степен, алгебарски изрази – полиноми, многоуглови, теорема и доказ, ротација, круг, број π – вредност, тетива, лук, тангента, исечак, сложене фигуре, средња вредност, медијана, модус, графици.

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 136

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4

ЦИЉ:

Учење и савладавање градива из математике по плану и програму за осми разред основне школе.

Упознавање са новим појмовима и начином њиховог израчунавања.

Развијање логичког размишљања и закључивања, повезивања наученог и сналажења у реалном простору.

Развијање сарадње и прецизности у израчунавању.

Развијање дигиталне писмености и способности.

Развијање функционалних знања и вештина.

Ефикасна сарадња са другима, као члан тима, групе и заједнице.

Подстицање вршњачког учења.

Развијање међупредметних компетенција ученика, пре свега компетенције за учење, сарадњу, решавање проблема, комуникације, предузимљивости, одговорног односа према окolini и естетичке компетенције.

Развијање жеље за напредовањем и стицањем нових знања.

ИСХОДИ:

- примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту;
- примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту.
- анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом;
- представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака;
- уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту.
- реши линеарну једначину и неједначину;
- реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, или неједначину.
- израчуна површину и запремину праве призме;
- примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.
- израчуна површину и запремину четворострране пирамиде(основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде;
- примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.
- нацрта и анализира график линеарне функције.
- реши систем линеарних једначина са две непознате;
- реши реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате.
- израчуна површину и запремину валька, купе и лопте;
- примени обрасце за површину

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

-физика

-хемија

-географија

-техника и технологија

- информатика

- ликовна култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целожivotно учење

Комуникација

Рад са подацима и информацијама

Дигитална компетенција

Решавање проблема

Сарадња

Естетичка компетенција

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Појам сличности у математици, подела дужи, „мисаоно“ сналажење у простору, ортогонална пројекција, односи у простору, једнакост и линеарна једначина, неједначина и примене, еквивалентност, површине и запремине: призме, пирамиде, купа, ваљак, лопта. Повезивање формулa и већ наученог, линеарне функције и системи – решавање проблема.

9. БИОЛОГИЈА

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем

ИСХОДИ:

Ученик ће бити у стању да:

1. Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада;
2. Групише жива бића према њиховим заједничким особинама;
3. Одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића;
4. Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распострањење.
5. Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље
6. Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке;
7. Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота;
8. Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате;
9. Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказује резултата;
10. Доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи;
11. Направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу;
12. Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасилен начин;
13. Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава;
14. Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Математика

Физичко и здравствено васпитање

Информатика и рачунарство

Географија

Историја

Техника и технологија

Ликовна култура
Српски језик и књижевност
Матерњи језик
Страни језик
МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ:
Компетенција за целоживотно учење
Комуникација
Рад са подацима и информацијама
Дигитална компетенција
Решавање проблема
Сарадња
Одговорно учешће у демократском друштву
Одговоран однос према здрављу
Одговоран однос према окolini
Естетичка компетенција
Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Биологија, жива и нежива природа, особине живих бића, ћелија, једноћелијски и вишћелијски организми, биодиверзитет, груписање живих бића, порекло живота, услови за живот, прилагођености живих бића, размножавање, разноликост јединки, варијабилност, наслеђивање, еволуција, загађивање природе, заштита живих бића и природе, утицај човека на природу, здравље, здрава исхрана, штетност дувансог дима, физичка активност, пубертет.

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

ИСХОДИ:

Ученик ће бити у стању да:

1. Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада;
2. Групише живе бића према њиховим заједничким особинама;
3. Одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића;
4. Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и рас прострањење.
5. Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље
6. Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке;
7. Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота;
8. Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате;
9. Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;
10. Доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљу;
11. Направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у

непосредном окружењу;

12. Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасилан начин;

13. Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава;

14. Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Математика

Физика

Физичко и здравствено васпитање

Информатика и рачунарство

Географија

Историја

Техника и технологија

Ликовна култура

Српски језик и књижевност

Матерњи језик

Страни језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење

Комуникација

Рад са подацима и информацијама

Дигитална компетенција

Решавање проблема

Сарадња

Одговорно учешће у демократском друштву

Одговоран однос према здрављу

Одговоран однос према околини

Естетичка компетенција

Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Микроскоп, биљна ћелија, животињска ћелија, колонијални организми, вишећелијски организми, исхрана, фотосинтеза, дисање, ћелијско дисање, транспорт супстанци, излучивање, размножавање, биосфера, екосистем, биоценоза, биотоп, популација, еколошка ниша, абиотички и биотички фактори, адаптација, животна форма, трофички односи, антропогени фактор, хромозоми, ДНК, гени, индивидуална варијабилност, природна и вештачка селекција, биолошка еволуција, царства организама, оболења и бактрије, антибиотици, прва помоћ, алкохолизам

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

ИСХОДИ:

Ученик ће бити у стању да:

- Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада;

2. Групише живе бића према њиховим заједничким особинама;
3. Одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића;
4. Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распострањење.
5. Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље
6. Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке;
7. Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота;
8. Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате;
9. Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;
10. Доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљу;
11. Направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу;
12. Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасилен начин;
13. Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава;
14. Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Математика

Физика

Хемија

Физичко и здравствено васпитање

Информатика и рачунарство

Географија

Историја

Техника и технологија

Ликовна култура

Српски језик и књижевност

Матерњи језик

Страни језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целожivotно учење

Комуникација

Рад са подацима и информацијама

Дигитална компетенција

Решавање проблема

Сарадња

Одговорно учешће у демократском друштву

Одговоран однос према здрављу

Одговоран однос према околини

Естетичка компетенција

Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОЖАРСКИ ПОДАЦИ:

Хромозоми, деоба ћелија, митоза, мејоза, наслеђивање, симетрија, цефализација, сегментација, једноћелијски еукариотски организми, размножавање алги и биљака, животни процеси код

биљака, дихотоми кључеви, гљиве, лишајеви, грађа тела животиња (тесни покривач, скелет, мишићни систем, нервни систем, исхрана и варење, транспортни систем, излучивање, размножавање), биноминална номенклатура, разноврсност живог света, еволуција и фосили, дрво живота и групе организама, порекло и разноврсност живота, биоми, конвергенција и дивергенција, популација, еколошки фактори, мреже ланаца исхране, заштита природе и биодиверзитета, вируси, имунитет и вакцинација, крвне групе човека, храна и правилна исхрана, здрави стилови живота, адолесценција, наркоманија

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем

ИСХОДИ:

Ученик ће бити у стању да:

1. Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада;
2. Групише жива бића према њиховим заједничким особинама;
3. Одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића;
4. Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и рас прострањење;
5. Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље
6. Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке;
7. Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота;
8. Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате;
9. Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказује резултата;
10. Доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи;
11. Направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу;
12. Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасилен начин;
13. Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава;
14. Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понапања.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Математика

Физика

Хемија

Физичко и здравствено васпитање

Информатика и рачунарство

Историја

Географија

Техника и технологија
Ликовна култура
Српски језик и књижевност
Матерњи језик
Страни језик
МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ:
Компетенција за целоживотно учење
Комуникација
Рад са подацима и информацијама
Дигитална компетенција
Решавање проблема
Сарадња
Одговорно учешће у демократском друштву
Одговоран однос према здрављу
Одговоран однос према околини
Естетичка компетенција
Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Грађа ћелије, ензими, матичне ћелије, драж, надражaj, осећај, нервни систем, рефлекс и рфлексни лук, ендокрини систем, хомеостаза, чула, терморегулација, ћелијско дисање, фотосинтеза, транспирација, адолосценција, репродуктивно здравље, контрацепција, еволуција и календар живота, фосили, настанак нових врста, теорија еволуције, наслеђивање и еволуција, аволуција човека, еволуција и развој екосистема, односи живих бића у екосистему, ограниченост ресурса, нестанак и угрожавање врста, разноврсност природних екосистема, климатска промене, последице глобалних климатских промена,

10. ХЕМИЈА

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Да ученик научи и савлада основне хемијске појмове, хемијске симbole, атом као најмању ћестицу, периодни систем елемената, хемијска једињења и хемијску везу, смеше хомогене и хетерогене и њихово раздвајање, растворе, хемијске реакције и хемијске законе.

ИСХОДИ:

- разуме историјски развој хемије;
- зна шта је хемија;
- зна како хемичари долазе до сазнања о супстанцима;
- зна где хемичари изводе експерименте;
- идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама и принципима:
- разуме значај хемије за развој технологије и друштва уопште;
- зна шта је материја и наведе пример;
- зна основне видове материје;
- разликује супстанце, физичка тела и физичко поље, наведе примере;
- зна и разуме Закон одржања материје;
- разликује елементе од једињења на примерима супстанци из окружења;
- зна да постоји 118 елемената и да постоји могућност откривања нових;

- закључује на основу огледа да елементи у једињењима не задржавају своја својства;
- разликује једињења од смеша;
- препознају примере смеша у свакодневном окружењу;
- разликује врсте смеше на примерима;
- разуме фазе научног метода;
- зна шта је хемијски експеримент и где се изводи;
- зна и разуме шта је демонстрациони оглед и ко га изводи;
- разуме и зна физичке величине и њихове мере и јединице;
- зна и препознаје мере инструменте и физичке величине које се њима мере;
- зна и разуме основна правила рада, мере опреза у хемијској лабораторији;
- зна какве незгоде могу настати у хемијској лабораторији;
- зна и разуме шта подразумева прва помоћ у хемијској лабораторији;
- правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцима и показује одговоран однос према здрављу и животној средини;
- експериментално појединачно и у групи испита, описе и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци;
- налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику;
- објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења и
- препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
- објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

КОРЕЛАЦИЈА:

хемија, физика, биологија, техника и технологија, историја

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ:

Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Материја, супстанца, промене супстанци, својства супстанци, хемијски симболи, периоде, групе, молекули, једињења, ковалентна веза, јонска веза, хомогене, хетерогене смеше, прави раствори, концентрација раствора, хемијска анализа и синтеза, закон одржања масе..

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ учења хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно рукување лабораторијским посуђем, прибором и супстанцима, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу, тимски рад, као и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

ИСХОДИ:

- разуме историјски развој хемије;
- зна шта је хемија;
- зна како хемичари долазе до сазнања о супстанцима;
- зна где хемичари изводе експерименте;
- може да идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама и принципима;
- разуме значај хемије за развој технологије и друштва уопште;
- поседује знање о заступљености метала и њихових једињења у природи;

- зна физичка својства метала;
 - разуме хемијска својства метала;
- зна својства метала и уме да их повезује са положајем у
- Периодном систему елемената;
 - зна значење појма *хидроксид*;
 - зна и уме да примењује правила писања формула хидроксида;
 - разуме начине добијања хидроксида;
 - уме да испитује физичка својства метала;
 - примењује начине доказивања хидроксида индикаторима;
 - разликује на основу формула оксида, киселине и хидроксида;
 - зна својства метала која одређују њихову практичну примену;
 - зна својства и примене важнијих легура;
 - уме да наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи;
 - уме да испита и опише физичка својства метала и неметала, и да их повеже с њиховом практичном применом;
 - правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцима, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини;

може да изведе експеримент према датом упутству, као и да табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Градиво хемије из 7. разреда; Историја, Биологија, Географија, Физика

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Неметали, киселине, базе, соли, легуре, корозија, оксиди, електролитичка дисоцијација, органска једињења, угљоводоници, алкохоли, карбоксилне киселине, естри, мати и уља, угљени хидрати, протеини и витамини.

11. ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

ИСХОДИ:

- ... наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу
- ... именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја
- ... прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса
- ... прилагоди радно окружење кроз основна подешавања
- ... разликује основне типове датотека,
- ... организује податке на рачунару
- ... креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)
- ... креира дигиталну слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)
- ... примењује алатке за снимање и репродукцију аудио и видео записа

<p>... правилно користи ИКТ уређаје</p> <p>... креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)</p>
<p>... спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету</p> <p>... разуме значај ауторских права</p> <p>... реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја</p> <p>... рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету</p> <p>... препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем</p> <p>... доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине</p> <p>... приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај</p> <p>... информацијама на интернету приступи критички</p> <p>... разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету</p> <p>... реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета</p>
<p>... користи технологију одговорно и на сигуран начин</p> <p>... наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема</p> <p>... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби</p> <p>... препознаје елементе радног окружења програма Скреч и објасни њихову функцију</p> <p>... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби</p> <p>... објасни сценарио и алгоритам пројекта</p> <p>... креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу</p> <p>... креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу</p> <p>... користи математичке операторе за израчунавање</p> <p>... анализира и дискутује програм, проналази и отклања грешке у програму</p> <p>... у визуелном окружењу креира рачунарски програм за решавање проблема из реалног живота</p> <p>... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања</p> <p>... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује гранање</p> <p>... схвати математичко–логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „ неки”, израза „ако... онда”</p> <p>... изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке</p> <p>... зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски</p>
<p>... сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом</p> <p>... одабира технике и алате у складу са фазама реализације пројекта</p> <p>... сарађује са осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулатији закључчака у вези са темом</p> <p>... примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта</p> <p>... сарађује са осталим члановима групе у представљању резултата и закључчака</p> <p>... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка</p> <p>... вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен</p> <p>... поставља резултат свог рада на интернет ради дељења са другима, уз помоћ наставника</p>
<p>МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ</p> <p>Математика, биологија, географија, историја, музичко васпитање,</p> <p>КОРЕЛАЦИЈА:</p> <ul style="list-style-type: none"> – компетенција за учење – естетичка компетенција

- комуникација .
- одговоран однос према здрављу
- предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- рад са подацима и информацијама
- сарадња
- дигитална компетенција
- одговорно учешће у демократском друштву
- комуникација
- предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- рад са подацима и информацијама
- сарадња
- дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ: Организација података, Обрада текста, ,Хардвер, Софтвер, Опетативни систем, Вируси, Безбедност на интернету, Word, Power point, Алгоритам, Скреч

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

ИСХОДИ:

- креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који садрже табеле у програму за рад са текстом и програму за рад са мултимедијалним презентацијама;
- креира и обрађује дигиталну слику;
- самостално снима и врши основну обраду аудио и видео записа;
- уређује мултимедијалну презентацију која садржи видео и аудио садржаје;
- чува и организује податке локално и у облаку;
- одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу;
- разликује основне интернет сервисе;
- примењује поступке и правила забезбедно понашање и представљањена мрежи;
- приступа Интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права;
- објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом ЦП лиценцом;
- правилно користи ИКТ уређаје;
- објасни поступак прикупљања података путем онлајн упитника;
- креира једноставан програм у текстуалном програмском језику

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ:

Математика, енглески, физика , Техника и технологија, Ликовна култура, Музичка култура

КОРЕЛАЦИЈА:

Компетенција за целожivotно учење

- Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим.
- Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења.
- Уме да процени сопствену успешност у учењу; идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.

Рад с подацима и информацијама

- Користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података.
- Пореди различите изворе и начине добијања података, процењује њихову поузданост и препознаје неке од могућих узрока грешке
- Разликује јавне и приватне податке, упознат је са основним правилима чувања приватности података.

Дигитална компетенција

- Претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе и електронске услуге).
- Помоћу ИКТ представља, едитује и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства.
- Приликом решавања проблема бира одговарајућа ИКТ средства

Решавање проблема

- Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације.
- Ученик упоређује различита могућа решења проблемске ситуације сходно релевантним критеријумима, објашњава шта су предности и слабе стране различитих решења.
- Ученик припрема примену изабраног решења, прати његову примену усклађујући се са новим сазнањима које стиче током примене датог решења и успева да реши проблемску ситуацију.
- Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добрe и слабе стране и формулише препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама.

Сарадња

- Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева.
- Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима.
- Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе.
- Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.
- Учествује у критичком, аргументованом и конструктивном преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу рада групе.

Естетичка компетенција

- Анализира и критички вреднује дигитални производ у контексту естетике и корисничког доживљаја.

Предузимљивост и предузетничка компетенција

- Исказује и заступа своје идеје, утиче на друге кроз развој вештине јавног говора, преговарања и решавања конфликата.
- Поставља адекватне реалне циљеве процењујући и прихваталајући ризике; планира ресурсе и управља њима (знања и вештине, време, новац, технологије и други ресурси) и усредсређен је на постизање циљева.

Одговорно учешће у демократском друштву

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ: Дигитални уређаји, ориснички програми.

- Дигитални документи. Слика, Текст, мултимедијалне презентације, ИКТ уређаји у мрежном окружењу,
- Интернет сервиси. Правила на интернету, безбедног на Интернету, Претраживање Интернета, Заштита приватности личних података, ауторска права, Пајтон, Основне аритметичке операције. Угађене функције. Ниске (стрингови). Структуре података. Гранање, Понављање. Основни алгоритми.

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења Информатике и рачунарства у седмом разреду је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се брзо мења развојем дигиталних технологија.

ИСХОДИ:

- Разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста;
- Користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста;
- Објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја;
- Креира растерску слику у изабраном програму;
- Креира векторску слику у изабраном програму;
- Користи алате за уређивање и трансформацију слике;
- Креира гиф анимацију;
- Креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана;
- Разликује појмове URL, DNS, IP адреса;
- Објасни појмове хипервеза и хипертекст;
- креира, форматира и шаље електронску пошту;
- обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности;
- препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити;
- сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа;
- подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веблокацији;
- уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике;
- употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика;
- планира, опише и имплементира решење једноставног проблема;
- проналази и отклања грешке у програму;
- сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;
- креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације;
- креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка;
- поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника;
- вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ:

Математика, енглески, географија, историја, физика , Техника и технологија, Ликовна култура, Музичка култура

КОРЕЛАЦИЈА:

Компетенција за целоживотно учење

- Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим.
- Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења.
- Уме да процени сопствену успешност у учењу; идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.

Рад с подацима и информацијама

- Користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података.
- Пореди различите изворе и начине добијања података, процењује њихову поузданост и препознаје неке од могућих узрока грешке
- Разликује јавне и приватне податке, упознат је са основним правилима чувања приватности података.

Дигитална компетенција

- Претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе и електронске услуге).
- Помоћу ИКТ представља, едитује и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства.
- Приликом решавања проблема бира одговарајућа ИКТ средства

Решавање проблема

- Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације.
- Ученик упоређује различита могућа решења проблемске ситуације сходно релевантним критеријумима, објашњава шта су предности и слабе стране различитих решења.
- Ученик припрема примену изабраног решења, прати његову примену усклађујући се са новим сазнањима које стиче током примене датог решења и успева да реши проблемску ситуацију.
- Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама.

Сарадња

- Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева.
- Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима.
- Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе.
- Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.
- Учествује у критичком, аргументованом и конструктивном преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу рада групе.

Естетичка компетенција

- Анализира и критички вреднује дигитални производ у контексту естетике и корисничког доживљаја.

Предузимљивост и предузетничка компетенција

- Исказује и заступа своје идеје, утиче на друге кроз развој вештине јавног говора, преговарања и решавања конфликтата.
- Поставља адекватне реалне циљеве процењујући и прихваталајући ризике; планира ресурсе и управља њима (знања и вештине, време, новац, технологије и други ресурси) и усредсређен је на постизање циљева.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Логичке структуре и генерисање прегледа садржаја текстуалног документа.

Рачунарска графика, пиксел, резолуција, RGB и CMYK модели приказа боја, растерска и векторска графика, гиф анимација.URL, DNS, IP адреса, Хипервеза и хипертекст, Електронска пошта, Дељени документи у облаку.Пајтон, Пајгејм, 2Д графике, Графичке библиотеке, Основни геометријски облици.Боја и положај објекта, Петља, случајно генерисане вредности

ЦИЉ:

Циљ учења Информатике и рачунарства у седмом разреду је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се брзо мења развојем дигиталних технологија.

ИСХОДИ:

- Разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста;
- Користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста;
- Објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја;
- Креира растерску слику у изабраном програму;
- Креира векторску слику у изабраном програму;
- Користи алате за уређивање и трансформацију слике;
- Креира гиф анимацију;
- Креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана;
- Разликује појмове URL, DNS, IP адреса;
- Објасни појмове хипервеза и хипертекст;
- креира, форматира и шаље електронску пошту;
- обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности;
- препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити;
- сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа;
- подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веблокацији;
- уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике;
- употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика;
- планира, опише и имплементира решење једноставног проблема;
- проналази и отклања грешке у програму;
- сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;
- креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације;
- креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка;
- поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника;
- вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ:

Математика, енглески, географија, историја, физика, Техника и технологија, Ликовна култура, Музичка култура

КОРЕЛАЦИЈА:

Компетенција за целоживотно учење

Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим.

Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења.

Уме да процени сопствену успешност у учењу; идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.

Рад с подацима и информацијама

Користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података.

Пореди различите изворе и начине добијања података, процењује њихову поузданост и препознаје неке од могућих узрока грешке

Разликује јавне и приватне податке, упознат је са основним правилима чувања приватности података.

Дигитална компетенција

Претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе и електронске услуге).

Помоћу ИКТ представља, едитује и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства.

Приликом решавања проблема бира одговарајућа ИКТ средства

Решавање проблема

Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације.

Ученик упоређује различита могућа решења проблемске ситуације сходно релевантним критеријумима, објашњава шта су предности и слабе стране различитих решења.

Ученик припрема примену изабраног решења, прати његову примену усклађујући се са новим сазнањима које стиче током примене датог решења и успева да реши проблемску ситуацију.

Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама.

Сарадња

Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева.

Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима.

Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе.

Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.

Учествује у критичком, аргументованом и конструктивном преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу рада групе.

Естетичка компетенција

Анализира и критички вреднује дигитални производ у контексту естетике и корисничког доживљаја.

Предузимљивост и предузетничка компетенција

Искazuје и заступа своје идеје, утиче на друге кроз развој вештине јавног говора, преговарања и решавања конфликтата.

Поставља адекватне реалне циљеве процењујући и прихватајући ризике; планира ресурсе и управља њима (знања и вештине, време, новац, технологије и други ресурси) и усредсређен је на постизање циљева.

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Логичке структуре и генерисање прегледа садржаја текстуалног документа.

Рачунарска графика, пиксел, резолуција, RGB и CMYK модели приказа боја, растерска и векторска графика, gif анимација.URL, DNS, IP адреса, Хипервеза и хипертекст, Електронска пошта, Дељени документи у облаку.Пајтон, Пајгејм, 2Д графике, Графичке библиотеке, Основни геометријски облици.Боја и положај објекта, Петља, случајно генерисане вредности

12. ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

ИСХОДИ:

- описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање,
- разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју,
- наводи занимања у области технике и технологије
- процењује сопствена интересовања у области технике и технологије,
- организује радно окружење у кабинету,
- примењују мере заштите на раду – правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје
- процени како би изгледао живот људи без саобраћаја,
- класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени,
- наводи професије у подручју рада саобраћаја,
- направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија – разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила,
- правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају,
- користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима,
- аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник,
- повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика,
- одговорно се понаша као путник у возилу,
- показује поштовање према другим учесницима у саобраћају,
- анализира симулирану саобраћајну ситуацију на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла,
- самостално црта скици и техничким цртежом једноставан предмет,
- правилно чита технички цртеж,
- наводи стандарде у техничком цртежу,
- зна како да из формата А4 може да изведе остале формате.
- дефинише размеру,
- трансформише цртеж из природне размере у размеру увећања и умањења,
- преноси податке између ИКТ уређаја,
- примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару,
- користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима,
- користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима,
- преузима одговорност за рад,
- представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер,
- развије вештину коришћења прибора за техничко цртање,
- уме да повлачи паралелне, вертикалне, хоризонталне и линије под углом од 30° , 45° , 60° ,
- зна назив, изглед и примену врста линија,
- уме да одабере тврдоћу мине оловке у зависности од врсте линије,
- препознаје начин просторног приказивања предмета,
- зна појам и елементе котирања,
- зна појам и врсте размере,
- уме да нацрта дуж и површину у различитим размерама и да их искотира,
- уме правилно да исписује техничко писмо,
- уме да изради мини пројекат прибором,
- уме правилно да укључи и искључи рачунар,

- уме да користи тастатуру и миш,
- познаје основни изглед екрана у Windows окружењу,
- уме да користи основне алатке за рад са „прозором“,
- уме да нацрта линију и површину за познате параметре,
- разуме појам ресурса,
- разуме појам енергије, изворе, облике,
- разуме закон о одржању енергије,
- схвата оправданост рециклаже,
- препознаје знакове рециклаже,
- повезује својства природних материјала са применом,
- објасни технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже,
- сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета,
- правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега),
- направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом,
- самостално израђује једноставан модел,
- самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе,
- одабира материјале и алате за израду предмета/модела
- мери и обележава предмет/модел,
- ручно израђује једноставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате,
- користи програм за обраду текста за креирање документа реализованог решења,
- самостално представља проектну идеју, поступак израде и решење/производ,
- показује иницијативу и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха – планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошка,
- активно учествује у раду паре или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима,
- пружи помоћ у раду другим ученицима процењује остварен резултат и развија предлог унапређења

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- биологија
- географија
- ликовна култура
- страни језик
- српски/словачки језик
- информатика
- историја
- физика
- хемија
- математика

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целожivotно учење

Комуникација

Рад са подацима и информацијама

Дигитална компетенција

Решавање проблема

Сарадња

Одговорно учешће у демократском друштву

Одговоран однос према здрављу

Одговоран однос према окolini

Естетичка компетенција

Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОМЛОВИ: техничка и информатичка писменост, радно место, природна богатства, материја, енергија, техника, технологија, моделовање, идеја, алгоритам, формати, техничко писмо, скица, котирање, размера (мерило), пројектовање, аксонометрија, заглавље, саставница, модел, макета, информатика, хардвер, софтвер, рачунарски систем, оперативни систем, апликациони програми, површина (Desktop), икона (Icon), палета послова (Taskbar).., Microsoft Word, Paint, SketchUp, конструкторски материјал, конструкторски комплети, структура дрвета, механичке и хемијске особине

дрвета, скидање струготине, резање материјала, чврстоћа, тврдоћа, мерење, обележавање, контрола, резање, сечење, бушење, склопни и детаљни цртеж, клизач „царић“, екологија, рециклажа, заштита животне средине, енергија, енергија ветра, воде и Сунца, трансформација енергије, колектори, основни прибор и алат, лако обрадиви

материјали, саобраћај: сувоземни, водни, ваздушни, космички, пешак, бицикл, учесници у саобраћају, саобраћајни полигон, хоризонтална, вертикална и светлосна сигнализација

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

ИСХОДИ:

- повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења,
- анализира карактеристике савремене културе становаштва,
- класификује кућне инсталације на основу њихове намене,
- класификује врсте саобраћајних објеката према намени,
- повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају,
- повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и robe,
- демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације,
- скицира просторни изглед грађевинског објекта,
- чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола,
- користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3Д приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становаштва,
- самостално креира дигиталну презентацију и представља је,
- класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене,
- повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова,
- повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину,
- описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране,
- изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду,
- образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије,
- правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора,

- повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије,
- реализује активност која указује на важност рециклаже,
- самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете / модел а користећи ИКТ,
- припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује,
- израђује макету / модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са при нципима безбедности на раду,
- учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела,
- одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- биологија
- географија
- ликовна култура
- страни језик
- српски/словачки језик
- информатика
- историја
- физика
- хемија
- математика

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење

Комуникација

Рад са подацима и информацијама

Дигитална компетенција

Решавање проблема

Сарадња

Одговорно учешће у демократском друштву

Одговоран однос према здрављу

Одговоран однос према околини

Естетичка компетенција

Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

КЉУЧНИ ПОМОВИ: грађевинарство, архитектура, стилови градње, нискоградња, високоградња, хидроградња, темељ, зид, степенице, међуспратна конструкција, кров, урбанистички план, грађевински пројекат, скица, ортогонална пројекција, перспектива, размера, котирање, хоризонтални и вертикални пресек, Microsoft Office Visio 2003, Envisioneer Express 3.0, Google SketchUp, природни и вештачки грађевински материјали, материјали за изолацију и облагanje, инсталациони и пластични материјали, грејање, извори енергије, врсте грејања, рационално коришћење топлоте, изолација, соларна енергија, ручни алати, грађевинске машине, колективне и личне мере заштите на раду, путеви, железничке станице, аеродроми и луке, сеоско и градско насеље, етика становиња, распоред просторија, водовод, канализација, ентеријер, екстеријер, технолошки процес биљне и сточарске производње, погонске, приклучне, комбиноване и специјалне машине, пројекат, алгоритам, техничка документација, модел, макета, сечење, равнање, спајање, прецизност, економичност, занимања у грађевинарству.

ЦИЉ:

Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

ИСХОДИ:

- повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада;
- повеже ергономију са здрављем и конфором људи при употреби техничких средстава;
- анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине;
- истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству.
- разликује врсте транспортних машина;
- повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом;
- провери техничку исправност бицикла;
- демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда.
- самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање;
- користи CAD технологију за креирање техничке документације;
- образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета;
- управља моделима користећи рачунар;
- објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја.
- аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи;
- идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене;
- користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења;
- врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду;
- објасни улогу одређених елемената машина и механизама на једноставном примеру;
- образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса;
- објасни основе конструкције робота;
- класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом.
- самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта;
- изради производ у складу са принципима безбедности на раду;
- тимски представи идеју, потупак израде и производ;
- креира рекламу за израђен производ;
- врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје;
- процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност и сл.).

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- математика
- хемија
- физика
- историја
- биологија
- информатика и рачуарство
- географија
- ликовна култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ

- одговоран однос према околини

- одговоран однос према здрављу
- дигитална компетенција
- рад са подацима и информацијама
- комуникација
- компетенција за учење
- предузетништво
- решавање проблема
- сарадња
- естетичка компетенција.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: машинство, техничка документација, енергетика, заштита личне безбедности и животне средине, предузимљивост и иницијатива.

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

ИСХОДИ:

- процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу;
- анализира опасности од неправилног коришћења електричних апаратова и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи;
- образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству;
- повеже професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањима.
- упореди карактеристике електричних и хибридних саобраћајних средстава са конвенционалним;
- разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима;
- користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе.
- класификује компоненте ИКТ уређаја према намени;
- процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ;
- црта електричне шеме правилно користећи симболе;
- користи софтвере за симулацију рада електричних кола;
- састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса.
- објасни систем производње, трансформације и преноса електричне енергије;
- анализира значај коришћења обновљивих извора електричне енергије;
- разликује елементе кућне електричне инсталације;
- повеже електрично и/или електронско коло према задатој шеми;
- користи мултиметар;
- анализира карактеристике електричних машина и повезује их с њиховом употребом;
- класификује електронске компоненте на основу намене;
- аргументује значај рециклаже електронских компонената.
- самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат;
- креира документацију, развије и представи бизнис план производа;
- састави производ према осмишљеном решењу;
- састави једноставног школског робота и њиме управља уз примену вештачке интелигенције;
- представи решење готовог производа/модела;
- процењује свој рад и рад других и предлаже унапређење реализованог пројекта.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- историја
- биологија
- физика
- математика
- информатика и рачунарство
- географија
- ликовна култура
- српски језик / словачки језик

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ

- одговоран однос према окolini
- одговоран однос према здрављу
- компетенција за целоживотно учење
- одговорно учење у демократском друштву
- дигитална компетенција
- рад са подацима и информацијама
- комуникација
- предузетништво
- решавање проблема
- сарадња
- естетичка компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ: електротехника, електроника, мехатроника, роботика, предузимљивост и иницијатива.

13. ЛИКОВНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Упознавање ученика, систематизовање њиховог знања о основним појмовима ликовног језика – ликовним елементима и проширивање сазнања о линији. Посматрање, опажање и распознавање врста и карактера облика у природној средини и вештачких облика. Развијање способности за опажање ритма, уочавање његових карактеристика и описивање ритма у природи и у уметничким делима. Разумевање појма и значаја визуелног споразумевања и визуелних порука и стварање визуелне поруке ликовним медијима.

ИСХОДИ:

- препозна и опише линије које уочава у природи и окружењу;
- да црта различитим материјалима и на различитим подлогама и да користи материјал и прибор у складу са упутствима;
- повлачи различите линије и црта или слика уз употребу неког једноставног апликативног програма за цртање;
- гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора и материјала;
- користи одабране садржаје за стварање оригиналних цртежа.
- уочава и распознаје карактер линија у природи и свету који нас окружује, као и у уметничким делима;
- гради линије различитих вредности и разматра у групи изражајна својства линија и њихову примену;

- искаже своје мишљење о значају културног наслеђа;
- препозна и пореди облике из природе окружења према задатим критеријумима.
- препозна и пореди облике из природе окружења према задатим критеријумима.
- препозна примере светлосних објеката у околини и у уметничким делима и да му они буду подстицај за стваралачки рад.
- уочи и препозна карактеристике облика и користи их као подстицај за ликовно обликовање.
- уочи и препозна карактеристике облика и користи их као подстицај за ликовно обликовање.
- примени знања о облицима и њиховом кретању у обликовању кинетичке скулптуре одабраним материјалом и поступком.
- обликује дводимензионалне и тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком и да их уклопи у одређени ентеријер стварајући естетску и функционалну целину.
- разуме значај естетског обликовања грађевина у складу са њиховом наменом и да то знање примени у естетској процени и стваралачком раду.
- комбинује облике и линије и да
- њиховим ритмичним понављањем створи оригиналан орнамент за одређену намену.
- разуме и објасни важност дизајна и да објасни ко дизајнира одређени производ, као и да разликује кич од естетске вредности.
- разликује одређене карактеристике дизајна предмета и преобликовањем створи нову употребну целину.
- искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно.
- опише ритам који уочава и пореди утиске које на њега остављају различити ритмови.
- уочи правilan и неправilan ритам и примени ове појмове у ликовном раду.
- самостално или у сарадњи са другима користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналног визуелног ритма.
- гради правilan, неправilan и слободан визуелни ритам, спонтано или с одређеном намером.
- опиша ритам који уочава у другим врстама уметности и да му то буде подстицај за стварање.
- повезује врсте ритма које је упознао (визуелни, музички, ритам покрета) са ликовним стваралаштвом.
- разуме значај преисторијског наслеђа и искаже мишљење о томе зашто људи стварају уметност.
- разуме и разликује различите методе преношења информација и изрази поруку визуелном комуникацијом.
- разуме и разликује различите методе преношења информација и изрази поруку визуелном комуникацијом.
- разуме и објасни зашто је наслеђе културе важно и да развија навику за очување визуелног идентитета свог и других народа.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:
математика, биологија, српски језик, физичко васпитање,
музичка култура, историја, информатика и рачунарство, грађанско васпитање, енглески језик.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ:

Естетичка, компетенција за учење, комуникација, сарадња, решавање проблема,
дигитална, одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама,
дигитална компетенција.

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Линија, облик, ритам, визуелно споразумевање.

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења ликовне културе је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

ИСХОДИ:

користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;
користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу;
изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
именује, описује и показује сензитивност за основне, изведене, хроматске и ахроматске боје у окружењу и уметности;
посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира основне, изведене, хроматске и ахроматске боје;
примењује стечена знања о својствима и врстама боја у, окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака;
повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду;
развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду;
комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија;
самостално примењује темперу и колаж као сликарске технике, експериментише и истражује њихове изражаяне могућности у сопственом раду;
осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду.
именује, описује и показује сензитивност за различите односе боја у окружењу и уметности;
посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира комплементарне парове боја;
самостално примењује темперу, воштани и суви пастел као сликарске технике, експериментише и истражује њихове изражаяне могућности комбинујући их у сопственом раду;
самостално примењује технике сликања на текстилу, експериментише и истражује њихове изражаяне могућности у сопственом раду;
показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа.
именује и описује основне појмове из области ранохришћанске и византијске уметности;
посматра, опажа и уочава улогу боја и колористичких односа у делима која припадају ранохришћанској и византијској уметности;
примењује стечена знања о ранохришћанској и византијској уметности приликом решавања проблемских задатака посвећених боји;
користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;

користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу;

изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.

именује, описује и показује сензитивност за појмове светлина и сенка;

именује, описује и показује сензитивност за светло-тамни контраст;

наводи примере светлине / сенке у окружењу и тумачи их;

посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите изворе светlostи, као и бачене и сопствене сенке;

примењује стечена знања о светlostи и сенкама у окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака;

повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду;

развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду;

комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија;

самостално примењује и комбинује различите ликовне технике и материјале, експериментише и истражује њихове изражајне могућности ликовног подручја обликовање различитих материјала;

осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду;

показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и утврђеног и тежи промени.

именује, описује и показује сензитивност за светло-тамни контраст;

наводи примере светло-тамног контраста у окружењу и тумачи их;

посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите контрасте светлина у окружењу и уметности;

примењује стечена знања о светло-тамном контрасту у окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака;

утврђеног и тежи промени

именује, описује и показује сензитивност за графичке технике и типове штампе;

посматра, опажа и уочава улогу светло-тамног контраста у делима реализованим у графичким техникама;

описује, упоређује и анализира различите односе светлина и светло-тамне контрасте, као и њихово дејство на посматрача;

примењује стечена знања о светло-тамном контрасту приликом решавања проблемских задатака кроз израду графике;

именује, описује и показује сензитивност за појмове градација светlostи и волумен;

наводи примере дејства светlostи на боју и карактер облика у окружењу и тумачи их;

посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите примере градације светlostи и волумена у окружењу и уметности;

примењује стечена знања о градацији светlostи и волумену у окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака;

користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;

прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму;

изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;

опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;

разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.

именује, описује и показује сензитивност за различите врсте текстура;

наводи примере различитих текстура у природи и уметничким делима и тумачи их:

посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте текстура у природи и уметности;

примењује стечена знања о текстури и врстама текстура приликом решавања проблемских задатака;

повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду;

развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду;

комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија;

самостално примењује туш као цртачку технику и материјал, експериментише и истражује његове изражајне могућности у сопственом раду;

осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду;

показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и утврђеног и тежи промени.

именује, описује и показује сензитивност за различите врсте материјала и фактура у сликарству; наводи примере различитих материјала коришћених у креирању сликарских дела и тумачи их; посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте фактура сликарских дела;

примењује стечена знања о материјалима и фактури приликом решавања проблемских задатака;

именује, описује и показује сензитивност за различите врсте материјала и фактура;

наводи примере различитих материјала коришћених у креирању уметничких дела и тумачи их; посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте фактура уметничких дела;

именује, описује и показује сензитивност за различите врсте материјала и фактура у вајарству; наводи примере различитих материјала коришћених у креирању вајарских дела и тумачи их; посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте фактура вајарских дела;

именује, описује и показује сензитивност за технике фротаж, гратаџ и зграфито;

посматра, опажа и уочава улогу текстуре у делима изведеним у техникама фротаж, гратаџ и зграфито;

описује, упоређује и анализира различите врсте текстура и њихова дејства на посматрача;

примењује стечена знања о текстури приликом решавања проблемских задатака кроз прављење фротажа и гратаџа;

именује и описује основне појмове из области исламске уметности;

посматра, опажа и уочава улогу текстуре у делима која припадају исламској уметности;

описује, упоређује и анализира различите врсте текстура и њихова дејства на посматрача;

примењује стечена знања о исламској уметности приликом решавања проблемских задатака посвећених текстури;

именује и описује појмове: текстура, текстуре у природи и уметничким делима; слојевито, лазурно и пастуозно сликање;

наводи примере усвојених појмова из окружења, тумачи их, упоређује и анализира њихова значења;

активно посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве;

комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;

показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему; односно ликовни проблем;

користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;

изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;

опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;

разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.

именује, описује и показује сензитивност за појмове машта, фантазија и уобразиља;

наводи примере употребе маште и фантазије у ликовним делима и тумачи их;

именује и описује основне појмове из области уметности ренесансе у земљама северне Европе;

посматра, опажа и уочава улогу маште и имагинације у делима која припадају уметности ренесансе;

именује, описује и показује сензитивност за технику фото-колаж / папир-маше;

посматра, опажа и уочава улогу маште, фантазије и уобразиље у делима изведеним у технички

фото-колаж / папир-маше;
описује, упоређује и анализира различите мотиве из митологије и легенди, и њихову улогу у уметничким делима;
примењује стечена знања о уобразиљи у ликовној уметности приликом решавања проблемских задатака кроз прављење фото--колажа, папир-маше;
посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира улогу маште, фантазије и уобразиље у ликовним делима;
примењује стечена знања о машти, фантазији и уобразиљи у уметности приликом решавања проблемских задатака;
повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду;
развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду;
комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија;
самостално примењује и комбинује различите ликовне технике и материјале, експериментише и истражује њихове изражајне могућности;
осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду;
показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и тежи променама;
проналази необичне, смешне, парадоксалне углове посматрања познатих појава.
именује и описује основне појмове из области уметности ренесансе у земљама северне Европе;
посматра, опажа и уочава улогу маште и имагинације у делима која припадају уметности ренесансе;
описује, упоређује и анализира различите мотиве из маште и имагинације, и њихову улогу у уметничким делима из доба ренесансе;
примењује стечена знања о уметности ренесансе приликом решавања проблемских задатака посвећених машти и имагинацији;
именује и описује појмове: машта, фантазија, уобразиља и уобразиља у ликовној уметности;
наводи примере усвојених појмова у окружењу и уметности, тумачи их, упоређује и анализира њихова значења;
активно посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве;
комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;
показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему, односно ликовни проблем;
примењује знања, оригиналне идеје и различите методе у дискусији и закључивању;
користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;
изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
идентификује теме у одобраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука;
разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
именује, описује и показује сензитивност за различите теме и мотиве у ликовним делима;
наводи примере различитих тема и мотива у ликовним делима и тумачи их;
учава, упоређује и анализира примере визуелног споразумевања и комуникацијску улогу ликовних дела;
примењује стечена знања о различитим темама и мотивима у ликовној уметности приликом решавања проблемских задатака;
повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду;
развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду;
комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија;
самостално примењује и комбинује ликовну технику foto-колаж, експериментише и истражује

његове изражајне могућности;
осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду;
показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и тежи променама;
проналази необичне, смешне, парадоксалне углове посматрања познатих појава.
именује, описује и показује сензитивност за различите примере примењене уметности и графичког дизајна;
наводи примере из области примењене уметности и графичког дизајна и тумачи их;
учава, упоређује и анализира улогу уметности у свакодневном животу;
примењује стечена знања о примењеној уметности и графичком дизајну приликом решавања проблемских
именује, описује и показује сензитивност за уметност калиграфије и типографије;
посматра, опажа и учава комуникацијску улогу ликовних дела изведених у калиграфији и типографији;
описује, упоређује и анализира могућности визуелног споразумевања путем калиграфског и типографског писма;
примењује стечена знања о визуелном споразумевању приликом решавања проблемских задатака кроз бављење калиграфијом, типографијом и илustrацијом;
задатака;
именује и описује основне појмове из области српске средњовековне уметности;
посматра, опажа и учава комуникацијску улогу ликовних дела која припадају српској средњовековној уметности;
описује, упоређује и анализира различите мотиве и теме, и њихову комуникацијску улогу у делима која припадају српској средњовековној уметности;
примењује стечена знања о српској средњовековној уметности приликом решавања проблемских задатака посвећених визуелном споразумевању и комуникацији;
именује и описује појмове: теме и мотиви у ликовној уметности, улога уметности у свакодневном животу, примењена уметност и дизајн;
наводи примере усвојених појмова у окружењу и уметности, тумачи их, упоређује и анализира њихова значења;
активно посматра, опажа, учава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве;
комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;
показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему, односно ликовни проблем;
користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;
изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука;
разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
именује, описује и показује сензитивност за технику витраж;
посматра, опажа и учава улогу витража у уређивању ентеријера и креирању амбијента;
описује, упоређује и анализира могућности уређења ентеријера и стварања амбијента путем ликовних дела изведених у техници витраж;
примењује стечена знања о ентеријеру, амбијенту и обликовању простора приликом решавања проблемских задатака кроз креирање витража;
повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду;
развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду;
комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија;
самостално примењује технику витраж, експериментише и истражује њене изражајне могућности у сопственом раду;

осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа. именује и описује основне појмове из области уметности ренесансе; посматра, опажа и уочава улогу амбијента у делима која припадају уметности ренесансе; описује, упоређује и анализира различите амбијенте и начине обликовања простора, и њихову улогу у уметничким делима из доба ренесансе; примењује стечена знања о уметности ренесансе приликом решавања проблемских задатака посвећених креирању амбијента и обликовању простора; именује, описује и показује сензитивност за појмове амбијент, архитектура и дизајн ентеријера; посматра, опажа и уочава различите примере из области архитектуре и дизајна ентеријера; описује, упоређује и анализира различите могућности креирања амбијента и уређења ентеријера; примењује стечена знања о ентеријеру и обликовању простора приликом решавања проблемских задатака у оквиру школског пројекта; именује и описује појмове: амбијент, архитектура и дизајн ентеријера; наводи примере усвојених појмова у окружењу и уметности, тумачи их, упоређује и анализира њихова значења; активно посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира продукте настале током реализације пројектног задатка; комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања; показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему, односно ликовни проблем;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

биологија, географија, историја, математика, српски/словачки (матерњи језик),

музичка култура, информатика и рачунарство

Компетенције за целожivotно учење

Естетичке компетенције

Комуникација

Решавање проблема

Сарадња

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења ликовне културе је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

ИСХОДИ:

- користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања;
- изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију;
- обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи;
- користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;
- разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха;
- уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије;
- учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију;

- прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације;
- представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно;
- предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе;

разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

биологија, географија, историја, математика, српски/словачки (мaterњи језик), музичка култура, информатика и рачунарство

Решавање проблема,

Сарадња,

Одговорно учешће у демократском друштву,

Естетичка,

Одговоран однос према окolini

Комуникација

Рад с подацима и информацијама

Естетичка компетенција

Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 34

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења *ликовне културе* је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа

ИСХОДИ:

- уочава и формулише ликовни проблем;
- активно посматра, опажа и уочава предмете, бића и појаве и њихове односе;
- исказује своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности;
- разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха;
- комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;
- сарађује у тиму и показује кооперативност у раду;
- показује иницијативу и самосталност у раду;
- именује и описује појмове и њихово значење у оквиру теме/лекције;
- описује елементе који се обрађују у теми/лекцији, које уочава у природи, окружењу и уметничким делима;
- наводи примере из окружења и тумачи их;
- разуме контекст културног наслеђа различитих епоха;
- активно тумачи уметничка остварења у складу задатим критеријумима и са личним доживљајем;
- објашњава процедуре и значења;
- користи самостално или у сарадњи са другима одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;
- повезује кључне текстуалне податке и визуелне информације;
- повезује стечена знања са осталим наставним садржајима;
- открива, упоређује и анализира значења појмова из теме/лекција у уметничким делима;

- разматра, у групи, како је учио/учила о изражајним својствима материјала и техника и где се та знања примењују;
 - проналази и систематизује информације из различитих извора;
 - развија стратегије проналажења разних одговора и начина за решавање проблема;
 - креира, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама;
 - производи разноврсне, маштовите и оригиналне идеје;
 - уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије;
 - показује радозналост и склоност ка постављању питања, критикује, дискутује и изражава своје ставове у односу на тему/ликовни проблем;
 - процењује и аргументује сопствене и ставове и поступке других;
 - представља и процењује усмено своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно;
 - објашњава процедуре и значења и изводи закључке;
 - уважава различитост, мултикултуралност;
- показује емпатију и хумане ставове.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

биологија, географија, историја, математика, српски/словачки (матерњи језик), музичка култура, информатика и рачунарство

- Компетенције за учење;
- естетичка компетенција;
- комуникација;
- одговорно учешће у демократском друштву;
- одговоран однос према окolini;
- одговоран однос према здрављу;
- предузимљивост и предузетништво;
- рад са подацима и информацијама;
- решавање проблема;
- сарадња;
- дигитална компетенција

14. МУЗИЧКА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ: Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетку перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ИСХОДИ:

Област – човек и музика

Ученик ће умети да: - наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу; -објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; -искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека;-реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма; -идентификује утицај ритуалног понашања у музичи савременог доба (музички елементи, наступ и слично).

Област – музички инструменти

Ученик ће умети да: -класификује инструменте по начину настанка звука; -опише основне карактеристике ударальки; -препозна везу између избора врсте инструмента идогађаја, односно прилике када се музика изводи; -користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким

инструментима (коришћење доступних апликација).

Област – слушање музике

Ученик ће умети да: - се изражава покретима за време слушања музике; -вербализује свој доживљај музике; -идентификује ефекте којима различити елементи музичке израђајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања; -анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; -илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...); -критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; -понаша се у складу са правилима музичког бонтона; -користи могућности ИКТ-а за слушање музике.

Област – извођење музике

Ученик ће умети да: -пева и свира самостално и у групи; -примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); -кроз свирање и покret развија сопствену координацију и моторику; -користи различита средства израђајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; -искаже своја осећања у току извођења музике; -примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; -учествује у школским приредбама и манифестацијама; -користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...).

Област – музичко стваралаштво

Ученик ће умети да: -користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покret; -изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; -комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; -учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; -користи могућности ИКТ-а за музичко стваралаштво.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Историја (Основи проучавања прошлости, Праисторија)

Географија (Човек и географија)

Српски језик (Књижевност)

Ликовна култура (Ритам, Облик, Визуелно споразумевање)

Музичка култура (све области)

Математика (Мерика, ритмика)

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: праисторија, ритуал, елементи музичког тока, удаљаке, темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената, песма, нотни текст, свирање, стварање

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетку перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ИСХОДИ:

Област: Човек и музика

Ученик ће умети да:– повеже различите видове музичког изражавања са друштвено историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесанс; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; – опише улогу музике у средњовековној Србији;

– уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесанс; – издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; – разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесанс;

Област: Музички јнструменти

Ученик ће умети да: – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија); -технологија записивања, штампања нота; -извођачке и техничке могућности инструмената; – одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку; – опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама; – препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;

Област: Слушање музике

Ученик ће умети да:- коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; – уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; – идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музici савременог доба;

Област: Извођење музике

Ученик ће умети да: – изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражajног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;

Област: Музичко стваралаштво

Ученик ће умети да: – користи обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању шк. приредби, догађаја и пројектата; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама;– критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Историја (Основи проучавања прошлости, Праисторија)

Географија (Човек и географија)

Српски језик (Књижевност)

Ликовна култура (Ритам, Облик, Визуелно споразумевање)

Музичка култура (све области)

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ: уметност, средњи век, ренесанса, духовна и световна музика, музички инструмент, дирке, активно слушање, духовна музика, средњовековна музика, певање, свирање, кретање.

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења музичке културе је да код ученика развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ИСХОДИ:

Област: Човек и музика

Ученик ће умети да: - повеже различите видове музичког изражавања са друштвено историјским амбијентом у коме су настали; - наведе изражajна средстава музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма; - уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму; - разликује музичке форме барока и класицизма;

Област: Музички инструменти

Ученик ће умети да: - препозна врсту жичаних инструмента по изгледу и звуку; - опише начин добијања тона код жичаних инструмената; - препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; - објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената;

Област: Слушање музике

Ученик ће умети да: – разликује музичке форме барока и класицизма; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма; – идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музici савременог доба;

Област: Извођење музике

Ученик ће умети да: – изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује принцип сарадње и међусобног подстичања у заједничком музицирању; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује утицај музике на здравље; – учествује у школским приредбама и манифестацијама;

Област: Музичко стваралаштво

Ученик ће умети да: – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Историја (епохе, свакодневни живот у прошлости, наука, друштво и култура, знамените личности);

Географија (музика различитих народа, знамените личности у свету);

Српски језик и књижевност (дневник, путопис, аутобиографија, популарни и информативни текстови);

Ликовна култура (историјска, религијска и митилошка тема, уметност око нас, уметнички пројекти, савремена технологија и уметност, анимација, обједињавање покрета игре и звука, презентације);

Музичка култура (све области).

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ: Барок, Ораторијум, Кантата, Миса, Класицизам, Соната, Симфонија, Камерна музика.

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 34

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења музичке културе је да код ученика развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ИСХОДИ:

Област: Човек и музика

Ученик ће умети да:-повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у романтизму, импресионизму и савременом добу; – препознаје националне игре у делима уметничке музике; - наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба; - идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба; -

идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музici савременог доба.

Област: Музички инструменти

Ученик ће умети да: - препозна врсту дувачких инструмената по изгледу и звуку; опише начин добијања тонакод дувачких инструмената.

Област: Слушање музике

Ученик ће умети да: - препозна инструмент или групу према врсти композиције оквиру датог музичког стила; - објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија, технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената);

Област: Извођење музике

Ученик ће умети да: - изводи музичке примере користећи глас, покret, инструменте, самостално и у групи; - изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у комуникацији и заједничком музицирању; - се понаша у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; - критички просуђује утицај музике на здравље;

Област: Музичко стваралаштво

Ученик ће умети да: - користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покret; - комуницира у групним провизујући мање целине гласом, покretom или инструментом; - учествује у креирању и реализацији школских приредби, догађаја и пројекта; - изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност).

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Српски језик и књижевност (усмени и писмени реферати према унапред задатим смерницама);

Информатика и рачунарство (ИКТ, пројектни задаци);

Ликовна култура (Композиција, Комуникација);

Музичка култура (све области);

Физичко и здравствено васпитање (Моторичке вештине, плес и ритмика).

Историја (Основи проучавања прошлости).

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Романтизам, Програмска и апсолутна музика, Соло песма, музичко-сценска дела, савремено доба, музички жанрови.

15. ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД: ПЕТИ	
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2
ЦИЉ: Циљ наставе и учења ФЗВ је да ученик унапређује физичке и здравствене способности, моторичке вештине и знање из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада	
ИСХОДИ:	
*Изводи разноврсна природна и изведена кретања и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама; *Примењује вежбе које подстичу раст и развој и правилно држање тела; *Користи вежбе за развој и усавршавање моторичких способности; *Усвајао знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања; *Навија фер, чува себе и друге; *Разуме сврху и значај вежбања; *Доводи у везу физичко вежбање и здравље; *Примењује хигијенске мере пре, током и након вежбања;	

- *Правилно се храни;
- *Препознаје врсту повреде;
- *Користи стечена уметања, знања и навике у свакодневним условима живота и рада;
- *Чува животну средину током вежбања.

Исходи се односе на све наставне области.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- 1)Компетенција за учење:Уме да процени сопствену успешност у учењу; идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.
- 7)Предузимљивост и оријентација ка предузетништву. Уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине („јаке стране“)
- 2)Одговорно учешће у демократском друштву: Залаже се за солидарност и учествује у хуманитарним активностима
- 3) Естетичка компетенција: Показује осетљивост за естетску димензију у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби естетике.
- 4)Комуникација: Ученик користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације, који су специфични за појединачне научне, техничке и уметничке дисциплине.
- 6) Одговоран однос према здрављу: Бира стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом, вегетаријанска исхрана).
- Уме да пружи прву помоћ.
- 8) Рад са подацима и информацијама: Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује.
- 9) Решавање проблема: Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације.
- 10) Сарадња: Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- физика,
- словачки језик,
- српски језик,
- биологија.

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ: физичко васпитање, вежбе обликовања, вежбањем до здравља, расти, развој, правило држање тела, здравији начин живота.

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења ФЗВ је да ученик унапређује физичке и здравствене способности, моторичке вештине и знање из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вњежбања у савременим условима живота и рада

ИСХОДИ:

- *Изводи разноврсна природна и изведена кретања и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама;
- *Примењује вежбе које подстичу раст и развој и правилно држање тела;
- *Користи вежбе за развој и усавршавање моторичких способности;
- *Усвајио знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања;
- *Навија фер,чува себе и друге;
- *Разуме сврху и значај вежбања;
- *Доводи у везу физичко вежбање и здравље;
- *Примењује хигијенске мере пре,током и након вежбања;
- *Правилно се храни;

*Препознаје врсту повреде;

*Користи стечена умења, знања и навике у свакодневним условима живота и рада;

*Чува животну средину током вежбања.

Исходи се односе на све наставне области.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

1)Компетенција за учење:Уме да процени сопствену успешност у учењу; идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.

2)Одговорно учешће у демократском друштву: Залаже се за солидарност и учествује у хуманитарним активностима

3) Естетичка компетенција: Показује осетљивост за естетску димензију у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби естетике.

4)Комуникација: Ученик користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације, који су специфични за поједине научне, техничке и уметничке дисциплине.

5) Одговоран однос према здрављу: Бира стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом, вегетаријанска исхрана).

- Уме да пружи прву помоћ.

6)Предузимљивост и оријентација ка предузетништву. Уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине („јаке стране“)

7) Рад са подацима и информацијама: Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује.

8) Решавање проблема: Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације.

9) Сарадња: Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

-физика,

-словачки језик,

-српски језик,

-биологија.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: физичко васпитање, вежбе обликовања, вежбањем до здравља, расти, развој, правило држање тела, здравији начин живота.

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења ФЗВ је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ИСХОДИ:

*Изводи разноврсна природна и изведена кретања и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама;

*Примењује вежбе које подстичу раст и развој и правилно држање тела;

*Користи вежбе за развој и усавршавање моторичких способности;

*Усвајао знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања;

*Навија фер,чува себе и друге;

*Разуме сврху и значај вежбања;

*Доводи у везу физичко вежбање и здравље;

*Примењује хигијенске мере пре,током и након вежбања;

*Правилно се храни;

*Препознаје врсту повреде;

- *Користи стечена умета, знања и навике у свакодневним условима живота и рада;
- *Чува животну средину током вежбања.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Биологија, словачки језик, српски језик, физика.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- 1) Компетенција за учење: Уме да процени сопствену успешност у учењу; идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.
- 2) Одговорно учешће у демократском друштву: Залаже се за солидарност и учествује у хуманитарним активностима.
- 3) Естетичка компетенција: Показује осетљивост за естетску димензију у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби естетике.
- 4) Комуникација: Ученик користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне, техничке и уметничке дисциплине.
- 5) Одговоран однос према здрављу: Бира стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом, вегетаријанска исхрана).
- Уме да пружи прву помоћ.
- 6) Предузимљивост и оријентација ка предузетништву: Уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине („јаке стране“)
- 7) Рад са подацима и информацијама: Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује.
- 8) Решавање проблема: Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације.
- 9) Сарадња: Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада.

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Физичко васпитање, раст и развој, вежбање, правилно држање тела, здравље, начин исхране, лична хигијена, очување животне средине, сарадња, такмичење...

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 102

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 3

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења ФЗВ је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ИСХОДИ:

- *Изводи разноврсна природна и изведена кретања и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама;
- *Примењује вежбе које подстичу раст и развој и правилно држање тела;
- *Користи вежбе за развој и усавршавање моторичких способности;
- *Усвајао знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања;
- *Навија фер, чува себе и друге;
- *Разуме сврху и значај вежбања;
- *Доводи у везу физичко вежбање и здравље;
- *Примењује хигијенске мере пре, током и након вежбања;
- *Правилно се храни;
- *Препознаје врсту повреде;
- *Користи стечена умета, знања и навике у свакодневним условима живота и рада;
- *Чува животну средину током вежбања.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Биологија, словачки језик, српски језик, физика.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПТЕНЦИЈЕ:

- 1) Компетенција за учење: Уме да процени сопствену успешност у учењу; идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе.
- 2) Одговорно учешће у демократском друштву: Залаже се за солидарност и учествује у хуманистичким активностима.
- 3) Естетичка компетенција: Показује осетљивост за естетску димензију у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби естетике.
- 4) Комуникација: Ученик користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне, техничке и уметничке дисциплине.
- 5) Одговоран однос према здрављу: Бира стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом, вегетаријанска исхрана).
- Уме да пружи прву помоћ.
- 6) Предузимљивост и оријентација ка предузетништву: Уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине („јаке стране“)
- 7) Рад са подацима и информацијама: Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује.
- 8) Решавање проблема: Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације.
- 9) Сарадња: Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада.

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Физичко васпитање, раст и развој, вежбање, правилно држање тела, здравље, начин исхране, лична хигијена, очување животне средине, сарадња, такмичење...

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ**16. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ****РАЗРЕД: ПЕТИ**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
-------------------------	------------------------

ЦИЉ:

оспособљавање ученика за активно учешће у животу проширивањем практичних знања о демократији, њеним принципима и вредностима

ИСХОДИ:

- ученици познају школска правила и процедуре
- ученици разумеју функционисање органа управљања школе и стручних тела
- ученици су упознати са правима и одговорностима свих актера на нивоу школе
- ученици развијају комуникационе вештине
- ученици познају технике групног рада
- ученици развијају способност критичког просуђивања
- ученици активно учествују у животу школе

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

музичка култура

ликовна култура

историја

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

активно учење, сарадња, тимски рад, критичка анализа, истраживање, деловање, правила, одговорност, комуникација

РАЗРЕД: ШЕСТИ**ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедуре грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединача и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

ИСХОДИ:

Ученик ће бити у стању да:

- аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика
- сврсиходно користи кључне појмове савременог демократског друштва демократија, грађанин, власт
- образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примеру
- разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичне и декоративне
- позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција
- образлижи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца
- примери седам правила за сигурно четовање и коришћење смс порука
- препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати
- учествује у избору теме узрок инструмента истраживања
- учествује у спровођењу истраживања прикупљању и обради добијених података и извођењу закључка

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Српски језик, словачки језик, енглески језик, у оквиру предмета

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целожivotно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, решавање проблема

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

демократија, грађанин, власт, образовање, инклузија, позитивно и сигурно коришћење интернета, друштвене мреже, дигитално насиље, истраживања

РАЗРЕД: СЕДМИ**ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедуре грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединача и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

ИСХОДИ:

Ученик ће бити у стању да:

- аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика
- сврсиходно користи кључне појмове савременог демократског друштва демократија, грађанин, власт
- образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примеру
- разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичне и декоративне

- позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција
- образлижи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединача
- примери седам правила за сигурно четовање и коришћење смс порука
- препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати
- учествује у избору теме узрока инструмента истраживања
- учествује у спровођењу истраживања прикупљању и обради добијених података и извођењу закључка

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Српски језик, словачки језик, енглески језик, у оквиру предмета

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целожivotно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, решавање проблема

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

демократија, грађанин, власт, образовање, инклузија, позитивно и сигурно коришћење интернета, друштвене мреже, дигитално насиље, истраживања

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 34

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Учења грђанског васпитања је да ученик структурно овлада појмовима, процесима, глобалним појавама и процесима у Србији уз неговање вредности мултикултуралности.

ИСХОДИ:

- уочи динамику различитих појава и промена у друштву;
- пореди различите изворе и рангира их на основу њихове сазнајне вредности;
- анализира и процени ближе односе у разним друштвеним групама;
- доведе у везу узроке и последице догађаја, појава и процеса на конкретним примерима;
- наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединача и група у периоду савременог доба;
- образложи значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;
- идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
- препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Учење
- Комуникација
- Сарадња
- Одговоран однос према околини
- Рад са подацима и информацијама
- Дигитална
- Естетичка
- Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- Одговоран однос према околини
 - Свет око нас
 - Природа и друштво
 - Географија
 - Историја
 - Ликовна култура

КЉУЧНИ ПОМЛОДИ:

- Покрет за људска права
- Мартин Лутер Кинг
- Апартхејд
- Нелсон Мендела
- Нетрпљивост
- Расизам

17. ВЕРСКА НАСТАВА

ВЕРСКА НАСТАВА – СЕАВЦ

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења Верске наставе СЕАВЦ јесте да пружи целовит вернички поглед на свет и живот. Циљ наставе у првом разреду посебно је у функцијистварања заједништва, суживота и наглашеног васпитања за одговорност. У првом разреду је веронаука и у функцији надвладавања контрадикторних проблема деце који највише искрсавају у односу према самом себи. Веронаука жели помоћи да то што целовитије и у светлу вере прихвати и преобрди. Верске наставе СЕАВЦ води ученике ка темељном познавању и вредновању вере у Бога као Свете Тројице и то на основу Светога Писма и на основу учења СЕАВЦ. Основни циљ верске наставе је темељно упознавање пута који води ка спасењу и којим човек може ићи у овом животу ка овом вечном циљу.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити верска настава СЕАВЦ у току 5. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива верске наставе СЕАВЦ обрађеног у претходном разреду школовања.
- ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе;

Когнитивни аспект:

- схватити зашто је Библија за нас тако важна;
- сазнати како је Библија настала, како се дели Стари и Нови завет;
- знати да наброји материјале на којима се писала;
- знати да именује на које начине делимо Библију и по којим критеријумима;
- знати шта је библијска скраћеница ; именује најбитније преводе Библије ;
- знати како су преводи настали, ко је за њих заслужан, зашто су били преводи битни ;
- знати основну поделу Библије и зна да се оријентише.
- градити позитиван однос према Библији, види у њој извор мудрости и познавање Бога;
- имати жељу да чита Божију реч и разматра садржај Његовог учења.:
- знати да именује дане стварања по њиховом реду;
- знати шта је био њихов садржај и то како је све створено;
- знати ко су били први људи;
- познати процес стварања човека и зна имена првих људи;
- бити свестан је своје одговорности за оно створено ;
- бити свестан је колико је битно слушати Господа Бога; зашто нас Господ штити пред искушењем;

- постарати свестан искушења и покушава да му се одупре ;
- бити вођен ка несебичном показивању љубави према браћи и сестрама;
- учити да савлада свој гнев и да не завиди својим ближњим;
- разумети значај поверења у Бога и његову бригу за человека - зна да је битна послушност.
- схватити вредност стварања за человека;
- формирати однос према заштити природе;
- схватити потребу за оправштањем и признавањем својих грехова Богу;
- утврдити своје поверење у Бога;
- схватити да и он може да допринесе добним односима у породици .
- схватити колико је важно да има поверење у Господа Бога;
- разумети потребу добрих братских односа ;
- знати, да би сваки члан породице требао да; настоји да одржава добру и пријатну атмосферу у породици ;
- бити вођен ка говорењу истине пред Богом и пред људима;
- бити свестан да лаж и превара повређују - воде ка стиду и бежању од људи и Бога;
- схватити Јаковову жељу за Божијим благословом и помирењу;
- именовати неке библијске ликове, које су опростиле и навести их као пример;
- схватити, да освета као начин за решавање конфликта није права опција; знати разлику између добра и зла;
- знати да је Господ Бог са њим и у тешкој ситуацији и даје му снаге да је савлада;
- научити се стрпљењу;
- сматрати да покорност код Господа Бога доноси благослов и успех ;
- схватити да Господ Бог може да окрене зло у добро;
- бити вољан је да помогне, уради нешто више ;
- схватити узајамну љубав као важан стуб за брак и породичан живот ;
- схватити да кроз узајамно праштање можемо пронаћи пут ка себи;
- научити се да гледана лаж као на грешку, која ће на карају да се окрене против лажова;
- схватити важност породице и потребу праштања и помирења;
- знати значај опроста у породици и тежити ка томе да и сам испољи опроштење у школи, породици и моли се за оправштај других;
- схватити нужност молитве у животу хришћанина;
- знати да именује шта је то молитва, како можемо да се молимо;
- трудити се да продубљује свој молитвени живот;
- учити да изражава молбе и захваљује се не само у особној молитви, већ и у друштву разреда, породице, цркве ;
- знати да именује појединачне молбе Молитве Господње;
- знати ко је глава цркве и ко су њени представници
- знати на чему леже многе улоге цркве и како их црква реализује
- знати да именује шта је централни део литургије и шта спада у њен след
- знати да објасни речи као што су „литургија“, „јеванђеље, кредит“ и слично
- знати како да се оријентише у евангеличкој песмарци, зна да именује по чему тражимо појединачне песме, антифоне и молитве
- знати да наброји шта је саставни део евангеличке цркве
- знати за шта црква служи и зашто се тамо окупљају верници
- знати за следеће бослужбене обреде које се дешавају у цркви
- знати да именује неке хришћанске симbole
- знати да се оријентише у њима, зна шта значе и симболизирају
- гледати на литургију као на начин за продубљење своје вере путем Божије речи, хвалопесмама и молитвом

- градити позитиван однос ка хришћанским песмама и продубљује своју веру
- осећати потребу посећивати литургију
- знати да именује чиме почиње и чиме се завршава црквена година, каква је њена основна подела;
- знати да именује празнике и недеље божићног круга
- знати да исприча која библијска дешавања се везују за Божић;
- схватити значај рођења Спаситеља ;
- знати да именује празнике и недеље васкршњег круга;
- схватити значај Христовог мучења и васкрснуће
- знати да именује празнике и недеље светодушевног круга;
- знати који је садржај и порука ових празника ;
- знати да именује појединачне недеље и празничне дане и зна шта они значе.
- Бити заинтесован за прослављање ових празника у својој цркви
- схватити важност празника у свом животу

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Словачки језик
- Историја
- Географија
- Биологија
- Ликовна култура
- Музичка култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целожivotно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Библија, Стари Завет, Нови Завет, стварање света, послушност, љубав, Црквена година, Литургија, хришћан, Месија, покајање, молитва.

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења Верске наставе СЕАВЦ јесте да пружи целовит вернички поглед на свет и живот. Циљ наставе у првом разреду посебно је у функцијистварања заједништва, суживота и наглашеног васпитања за одговорност. У првом разреду је веронаука и у функцији надвладавања контрадикторних проблема деце који највише искрсавају у односу према самом себи. Веронаука жели помоћи да то што целовитије и у светлу вере прихвати и преброди. Верске наставе СЕАВЦ води ученике ка темељном познавању и вредновању вере у Бога као Свете Тројице и то на основу Светога Писма и на основу учења СЕАВЦ. Основни циљ верске наставе је темељно упознавање пута који води ка спасењу и којим човек може ићи у овом животу ка овом вечном циљу.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити верска настава СЕАВЦ у току 6. разреда основне школе;

- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива верске наставе СЕАВЦ обрађеног у претходном разреду школовања.
- ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе;
- познати основне живописне податке о библијској личности – Аврам, спознаје значај обрезивања
- схватити шта значи бити послушан Богу
- познати основне живописне податке о библијској личности
- на примеру Јосипа може да сведочи о Божијој верности у сваком тренутку
- схватити шта значи покорити се пред Богом
- познати основне живописне податке о библијској личности
- схватити да и човек који није савршен може да буде коришћен од стране Бога за његове планове на земљи
- схватити, да је битно поверење и сигурност у Бога
- знати да исприча причу примања 10 БЗ, да каже 10 БЗ
- на једноставним примерима ће знати да изкаже актуалност Декалога за данашње време
- знати да именује 10 Божијих заповести и зна да их подели
- знати да исприча причу о створењу
- знати да је Бог створио овај свет за њега и њега самог је поставио као „господара“ у овај свет 1М 2:17
- знати да објасни каква опасност прети онима који се удаље од Господа и поистовете са са околним светом
- се упознати са основним живописним информацијама библијске личности
- схватити колико је битна љубав између свекрве и снаје
- упознати са основним живописним информацијама библијских личности
- на примеру Самуилове мајке Ане ће знати да објасни моћ молитве
- схватити важност дара мудрости код Соломона (пример о детету)
- бити упознат са основним живописним информацијама библијске личности - Илија
- знати да објасни појам пророк у библијском значењу
- се упознати са основним живописним информацијама библијске личности – Јова
- схватити да бол доводи човека ближе Богу
- ће се упознати са основним живописним информацијама библијских личности Исаја и Јеремија – Божији говорници
- знати како се деле пророци на велике и мале
- схватити је која је била улога пророка
- на примеру Данила ће знати да Бог има у рукама и нерешиве животне ситуације
- бити упознат са основним живописним информацијама библијске личности Естера
- на примеру Мордохаја и Хамана ће знати да објасни пословицу: Ко другоме јаму копа сам у њу пада
- знати да објасни значење јеврејског празника Пурим
- бити упознат са основним живописним информацијама библијске личности Јездра
- знати да објасни зашто је било потребно поново увести у живот поексилног збора Божији закон
- ће бити упознат са основним живописним информацијама библијске личности Јона
- знати да дефинише појам унутрашња и спољашња мисија
- на примеру Јоне познаје последице непослушности према Богу
- знати да објасни зашто је потребна патња у животу човека и какав допринос даје његовом животу
- знати да оцени значај Божијег позива у човековом животу
- схватити шта је значила вера у Бога код ових старозаветних личности

- знати да објасни причу о љубави и збринутости код људи изгнаних из раја
- знати ученик зна да објасни причу Исусове жртве због опроштења грехова
- знати да наброји сакраменте евангеличке цркве и да објасни њихову потребу за човекову веру
- знати да наброји конкретне услове крштења
- знати да објасни појмове „смрт старог Адама“ и „Ново стварање у Христу“
- ће схватити важност крштења због вере и човековог спасења
- ће схватити крштење као Божији чин а не људски труд
- знати да на једноставан начин опише начин крштења у евангеличкој литургији
- моћи да објаснити која је улога родитеља, кумова и црквене заједнице код васпитавања покрштеног
- знати да објасни значај конфирмације у животу верника
- знати да опише припреме пред конфирмацију
- знати да наведе конкретне услове установљивања Последње вечере
- знати да објасни појмове „право тело и права крв Исуса Христа“ - ученик схвата Последњу вечеру као Божију милост у заједници
- знати за места у Библији где се говори о „исповести“
- знати да објасни појмове „исповест грехова, покајање, опрост, милост Божија“
- ће осећати потребу да оправшта, важност сакрамената и конфирмације у животу верника
- познати особине Бога пуног љубави и Његову љубав према човеку
- разумети појмове послушности и непослушности
- разумети појмове закон Божији и „савест света“ у погледу на светску моралност, право и закон
- моћи да преприча библијске приче о примању и посвећењу
- знати да објасни појмове као што су моралност, здравље, умереност, скромност, потрошња
- ће схватити потребу за правилним „Божијим“ животним стилом
- бити свестан зашто је битно неговати свој духовни живот а не свет потрошње
- разумети појмове Агапе и Ерос и зна да их допуни и Библијским и људским искуством
- знати да објасни 1. БЗ на основу Малог катехизма
- схватити појам идола, зависности, секте, окултизма, езотерике
- познати библијску позадину Израилског идола и казне због њега (прича о Декалогу)
- знати да именује главне карактеристике секта и зна да каже разлике између цркве и секте
- знати да објасни 2. БЗ на основу Малог катехизма, да наброји ситуације када се име Божије искоришћава
- Знати да објасни 3. БЗ на основу Малог катехизма
- познати основни ток богослужења
- утврдити у ком обиму је запамтио, схватио и стекао знање на часовима веронауке у овом разреду
- ће видети Бога као свог Створитеља, личног Чувара и Помоћника у свакодневном животу
- знати да именује невоље и животна искушења

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Словачки језик
- Историја
- Географија
- Биологија
- Ликовна култура
- Музичка култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Свето Писмо, исповест грехова, покајање, оправдане, милост Божија, библијске личности Старог Завета, Декало, пророци, Јеванђеље, Васкрс, Божија љубав, послушност.

РАЗРЕД: СЕДМИ**ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ: Циљ учења Верске наставе СЕАВЦ јесте да пружи целовит вернички поглед на свет и живот. Циљ наставе у првом разреду посебно је у функцијистварања заједништва, суживота и наглашеног васпитања за одговорност. У првом разреду је веронаука и у функцији надвладавања контрадикторних проблема деце који највише искрсавају у односу према самом себи. Веронаука жели помоћи да то што целовитије и у светлу вере прихвати и преће.

Верске наставе СЕАВЦ води ученике ка темељном познавању и вредновању вере у Бога као Свете Тројице и то на основу Светога Писма и на основу учења СЕАВЦ. Основни циљ верске наставе је темељно упознавање пута који води ка спасењу и којим човек може ићи у овом животу ка овом вечном циљу.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити верска настава СЕАВЦ у току 7. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива верске наставе СЕАВЦ обраћеног у претходном разреду школовања;
 - бити способан да на основу искуства стеченог из Библије оцени слободу права и обавеза индивидуе
 - знати да наведе правила суживота у заједници
 - знати да објасни појам: пацифизам, расизам, национализам, толеранција, ксенофобија..
 - умети да објасни 4. БЗ на основу Малог катехизиса
 - разумети потребу очувања традиционалних вредности у друштву-породици, браку, родитељству
 - знати да апликује у свакодневни живот параболу о одметнутном сину
 - умети да објасни 5. БЗ на основу Малог катехизиса
 - разумети потребу очувања људског живота
 - разумети одговорност за бригу о онима, којима је помоћ потребна
 - умети да се активно бори против зависности
 - умети да објасни 6. и 10. БЗ сагласно са објашњењем МК
 - умети да на одговарајући начин приступи проблему сексуалности и уме да на софистициран начин прича о томе
 - умети да објасни појам: родитељство, адопција, развод, невера, промискуитет, проституција, мисија, хомосексуалност
 - разумети потребу да живи живот који се темељи на Богу
 - умети да објасни 7. и 9. БЗ према МК

- ће препознати значај приватне својине
- умети да објасни појам: приватна својина, душевна својина , крађа, лоповлук, превара, преписивање, ...
- умети да објасни следеће појмове: милосрђе, мисија, хуманитарност у контексту Исусове љубави
- умети да објасни 8. БЗ према МК
- умети да објасни појам: истина, лаж, грешка, ...
- разумети концепт „свете лажи“ и уме да је примени
- осећати поштовање према својим родитељима и осталим ауторитетима;
- знати да се активно брани од зависности ;
- разумети животу који је посвећен Богу
- тежити ка томе да говори само истину.
- бити у стању да наведе неколико историјских чињеница које доказују постојање Иисуса Христа
- познати библијске и небиблијске изворе који нам говоре о Иисусу
- бити способан да пронађе дела која говоре о животу Иисуса Христа
- знати да именује еванђелисте
- познајти други део Симбола вере
- познати библијске приче које говоре о Иисусовим надприродним моћима
- бити способан да пронађе библијске приче, које говоре о ситуацијама где Иисус открива своју људску страну бића
- схватити људску страну Иисусовог бића
- бити у стању да објасни концепт јеванђеља
- разумети ситуацију грешника и његову неспособност да добије вечан живот
- ће бити у стању да објасни потребу за савршеном жртвом Иисуса Христа
- разумети различит тип комуникације Иисуса са различитим групама људи
- знати да пронађе неке од Иисусових парабола у Библији
- схватити да је и данас могуће имати лични однос са Иисусом
- видети Иисуса Христа као модел истинске хришћанске службе према свету
- знати да реализује да се место за сусрет са Христом јавља у молитви, током студија Библије, током састанака са браћом и сестрама у Вери
- схватити да Иисусово осећање према осталим људима и Његове емоције које је имао према осталима је било истинито и тиме показао своју велику Божију љубав према нама
- знати основне биографске податке познате личности
- бити у стању да дефинише значење речи покајање
- знати основне биографске податке познате личности
- знати основне биографске податке познате личности: Петра, Стефана и Павла
- бити је у стању да објасни узроке хришћanskог прогона од стране Јевреја
- знати основне политичке услове који су довели до изједначавања хришћанства са паганизмом
- знати узроке монаштва да распозна предности и мане средњевековног монаштва
- знати основне биографске податке познате личности: папе Лава Великог и Гргора Великог
- бити у стању да објасни, зашто епископ Рима постепено добија првенство у цркви
- знати основне биографске податке познате личности, Ђирила и Методија;
- бити у стању да објасни зашто се на Великој Морави вршила византијска мисија;
- знати основне биографске податке познате личности;
- утврдити у ком обиму је запамтио, схватио и стекао знање на часовима веронауке у овом разреду

- знати да саосећа са прогнанством првих хришћана;
- знати да се оријентише у питањима свог сопственог живота.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Словачки језик
- Историја
- Географија
- Биологија
- Ликовна култура
- Музичка култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОМЛОВИ:

Љубав, ближњи, хришћанин, личности важне за хришћанство, парабола, Јеванђеље, Свето Писмо, Божије Тројство, саосећање, послушност, Мали Катехизам.

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 34

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Циљ учења Верске наставе СЕАВЦ јесте да пружи целовит вернички поглед на свет и живот. Циљ наставе у првом разреду посебно је у функцијистварања заједништва, суживота и наглашеног васпитања за одговорност. У првом разреду је веронаука и у функцији надвладавања контрадикторних проблема деце који највише искрсавају у односу према самом себи. Веронаука жели помоћи да то што целовитије и у светлу вере прихвати и преброди.

Верске наставе СЕАВЦ води ученике ка темељном познавању и вредновању вере у Бога као Свете Тројице и то на основу Светога Писма и на основу учења СЕАВЦ. Основни циљ верске наставе је темељно упознавање пута који води ка спасењу и којим човек може ићи у овом животу ка овом вечном циљу.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити верска настава СЕАВЦ у току 8. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива верске наставе СЕАВЦ обрађеног у претходном разреду школовања;
- знати основне податке о животу историјске личности Јана Хуса;
- знати да објасни појам правда по Библијском зачењу (J 14);
- знати основне податке о животу историјске личности Мартина Лутера;
- знати да објасни појмове: оправдање на основу вере, слобода савести;
- умети да опише главне линије светске реформације и њене чланове;
- знати да преприча ток Жилинског синода 1610;
- знати главне биографијске податке личности; противреформације и њен ток у Угарској;
- моћи да оцени значај Cithary sanctorum за живот Цркве;
- знати да опише промене у Цркви после примања Толерачног патента;

- знати да објасни појмове противреформација, артикуле;
- схватити значај Толерационог патента – слобода за верски и литургијски живот евангелиста;
- знати основне биографијске податке Штуроца;
- знати оценити допринос и значај Штуроца као националних будитеља и као Црквених представника у време мађаризације;
- знати да именује Штуровску генерацију;
- знати да објасни значај поједињих представника и њихов допринос Цркви и друштву
- знати да именује особе Тројства и објасни њихове улоге и односе
- моћи једноставно објаснити учење о Светом Тројству
- знати да харктерише особу Светога Духа као Посветитеља, Саветника, Дариватеља, Тешитеља, Саветника
- знати да именује симболе Духа Светога
- разумети, да жива вера доноси воће ДС
- знати да дефинише појам Црква
- знати текстове које говоре и настанку и развоју првобитне Цркве, о оснивању и животу првих црквених општина
- разумети, да је Црква жива заједница, које сачињавају искрени верници у Христу, кде свако има своје место, своју улогу и одговорност
- знати да објасни појмове видљива и невидљива (скривена) Црква
- знати да објасни ко је свештеник а ко лајик
- знати зна да именује основне улоге Цркве, и да их претрансформише на конкретна дела за свој живот
- моћи да објасни појмове мисија, диаконија
- умети да именује разне начине мисије у свето
- моћи да наведе примере личних могућности чињења мисије у свом окружењу
- знати да објасни појмове: диаконија, служба, дела љубави;
- знати основне податке о сестрама Рождество Христово,
- знати када је настала евангеличка црква 25. јуни 1530 Карол 5., ; да именује основе учења ЕЦДВ
- упознати основне принципе евангеличког учења; знати назив прве вероисповести - Confessio Augustana
- знати где су евангеличке црквене општине а.в. у Србији
- ће бити способан да опише учење и праксу Римокатоличке цркве
- знати ко је папа и шта је целибат
- способан да опише учење и праксу Православне цркве; знати ко је патријарх
- способан да опише учење и праксу Реформоване цркве, заједничке и различите карактеристике; знати да именује представнике
- знати да опише разлог настанка евангеликалних цркава
- знати да именује евангеликалне цркве – баптисте, методисте, цркву братску, адвентисте
- знати поводе настанка, основе учења, типичне карактеристике пентакосталних покрета
- знати да објасни настанак екуменског покрета
- познати основне тезе екуменизма
- познати околности 2. ватиканског концила
- утврдити у ком обиму је запамтио, схватио и стекао знање на часовима веронауке у овом разреду
- познати оснивања првотне Христове Цркве.
- познати основне карактеристике секта, познаје њихов механизам, зна зашто су опасне и како да се брани од њиховог утицаја

- знати да именује неке секте, настанак, основе учења и праксе секте
- знати зашто је опасна по њене чланове и како да реагује на агитације од стране њених чланова
- ученик знати типичне начине агитације и презентације овог друштва
- знати да именује секте са убилачким и самоубилачким праксама, ће схватити по чему су опане по њега
- познати разлоге настанка оваквих удружења, њихово учење и праксу, у чему су опасне и како на њих нереаговати

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Словачки језик
- Историја
- Географија
- Биологија
- Ликовна култура
- Музичка култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Црква, хришћани, Реформација, секта, Писмо Свето, вера, вероисповест, Божије Тројство, Дух Свети, Исус –Божији Син, Бог Отац.

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Први и основни циљ веронауке јесте да упути човека на другог човека, ближњег, на непроцењиво благо од кога зависи и наш живот. Међутим, то се не може открити код човека другим методама осим кроз заједницу љубави с њим. Када некога волимо, онда откривамо да је он за нас личност, највредније биће које се ничим не може заменити. Другим речима, само љубав према човеку открива у њему Бога.

Други задатак веронауке јесте да упути децу на заједницу са Богом у Христу, јер се једино у заједници са Богом може остварити бесмртност за човека и створену природу. Та заједница се може остварити једино кроз веру, и у Литургији као заједници са другим људима, а Христос присуствује једино у Литургији и кроз Литургију на најближи могући начин до свог другог и славног Доласка који очекујемо у будућности. Могли бисмо зато рећи и да је веронаука припрема за учешће учника у литургијском животу. Програм веронауке је, дакле, увођење човека у личну заједницу са Богом Оцем у Христу, кроз веру у Бога и Литургију

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у

претходном циклусу школовања;

- моћи да именује неке политеистичке религије;
- моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе старог века;
- моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава;
- моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру;
- моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно време настанка
- моћи да разликује Стари и Нови Завет;
- бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи;
- моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије;
- моћи да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле;
- моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан;
- бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи;
- моћи да наведе неке од последица првородног греха по човека и читаву створену природу;
- моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама;
- моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом ;
- бити подстакнут на послушност као израз љубави према Богу;
- моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја;
- моћи да уочи везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом;
- моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта;
- моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести
- моћи да препозна старозаветне личности и догађаје у православној иконографији.
- моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију;
- моћи да наведе и претумачи на основном нивоу Десет Божијих заповести;
- моћи да разуме да је од односа према Заповестима зависила и припадност Божијем народу;
- бити подстакнут да примени вредности Декалога у свом свакодневном животу;
- моћи да препозна на слици Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је *мана*;
- моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи;
- моћи да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства;
- знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију;
- моћи да наведе неке од старозаветних пророка;
- моћи да уочи да су старозаветни пророци најављивали долазак Месије;
- увидети значај поклоњања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу одељака поучних и пророчких књига;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски језик
- Историја
- Географија
- Биологија
- Ликовна култура
- Музичка култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према околини
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

Религија, Библија, Стари Завет, стварање света, послушност, љубав, старозаветни патријарси, Месија, покајање, молитва, старозаветни пророци.

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ:

Први и основни циљ веронауке јесте да упути човека на другог човека, ближњег, на непроцењиво благо од кога зависи и наш живот. Међутим, то се не може открити код човека другим методама осим кроз заједницу љубави с њим. Када некога волимо, онда откривамо да је он за нас личност, највредније биће које се ничим не може заменити. Другим речима, само љубав према човеку открива у њему Бога.

Други задатак веронауке јесте да упути децу на заједницу са Богом у Христу, јер се једино у заједници са Богом може остварити бесмртност за човека и створену природу. Та заједница се може остварити једино кроз веру, и у Литургији као заједници са другим људима, а Христос присуствује једино у Литургији и кроз Литургију на најближи могући начин до свог другог и славног Доласка који очекујемо у будућности. Могли бисмо зато рећи и да је веронаука припрема за учешће учника у литургијском животу. Програм веронауке је, дакле, увођење човека у личну заједницу са Богом Оцем у Христу, кроз веру у Бога и Литургију.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;
- моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе;
- моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава;
- моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа;
- моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом;
- моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима;
- моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка;
- моћи да пронађе одређени библијски одељак;
- моћи да каже да се Библија користи на богослужењима;
- моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске символе;
- бити подстакнут на читање Светог Писма;
- моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“;
- моћи да препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих;
- моћи да препозна Богородично прихваташе воље Божије као израз слободе;
- моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога
- моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима;
- моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог;
- моћи да препозна да је Христос дошао на свет да сједини Бога и човека;
- моћи да преприча библијски опис Христовог Крштења, поста и кушања;
- моћи да препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима;
- моћи да увиди разлику између старозаветног закона и новозаветних заповести о љубави;
- бити подстакнут да прихвати Христа за свој животни узор;
- моћи да преприча догађаје Вајсброне Лазаревог и Уласка у Јерусалим;
- моћи да увиди контрадикторност између очекивања јеврејског народа спрам Христове

личности;

- моћи да хронолошки наведе догађаје Страсне седмице;
- моћи да преприча библијски опис Тајне Вечере и у приносу хлеба и вина препозна Свету Литургију;
- моћи да преприча библијски опис Христовог Страдања и Васкрења
- моћи да кроз тумачење тропара Христовог Васкрења препозна да је Христос победио смрт и омогућио свима вакрење из мртвих;
- моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице;
- моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова;
- моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог живота;
- моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучеништва;
- моћи да објасни значај доношења Миланског едикта;
- моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убеђења;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски језик
- Историја
- Географија
- Биологија
- Ликовна култура
- Музичка култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Месија, Свето Писмо, Господњи празници, Јеванђеље, Страдална седмица, Васкрс, гоњење хришћана, верска толеранција.

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: Први и основни циљ веронауке јесте да упути човека на другог човека, ближњег, на непроцењиво благо од кога зависи и наш живот. Међутим, то се не може открити код човека другим методама осим кроз заједницу љубави с њим. Када некога волимо, онда откривамо да је он за нас личност, највредније биће које се ничим не може заменити. Другим речима, само љубав према човеку открива у њему Бога.

Други задатак веронауке јесте да упути децу на заједницу са Богом у Христу, јер се једино у заједници са Богом може остварити бесмртност за човека и створену природу. Та заједница се може остварити једино кроз веру, и у Литургији као заједници са другим људима, а Христос присуствује једино у Литургији и кроз Литургију на најближи могући начин до свог другог и славног Доласка који очекујемо у будућности. Могли бисмо зато рећи и да је веронаука припрема за учешће учника у литургијском животу. Програм веронауке је, дакле, увођење човека у личну заједницу са Богом Оцем у Христу, кроз веру у Бога и Литургију.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;
- моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу;
- моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања
- моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје личност - непоновљиво и бескрајно важно биће;
- моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога;
- моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности;
- моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима;
- бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима;
- моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју;
- бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво;
- знати да је Симбол вере установљен на Васељенским саборима;
- умети да интерпретира Симбол вере;
- знати да се Симбол вере изговара на Крштењу и Литургији;
- моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека;
- моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...)
- моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве;
- знати да је Причешће врхунац светотајинског живота
- моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву;
- бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота;
- моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу;
- моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ);
- моћи да препозна своју службу у Цркви;
- моћи да у молитвословљима уочи важност природних елемената (воде, грожђа, жита, светlosti...)
- бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве;
- моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија;
- моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светога Саве за српски народ;
- бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина;
- моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља
- моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе;
- бити подстакнут да прослављање Крсне славе везује за Литургију
- бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски језик
- Историја
- Географија
- Биологија
- Ликовна култура
- Музичка култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОМНОВИ:

Личност, познање, љубав, ближњи, саборност, Симбол вере, Свете Тајне, Литургија, Причешће, црквене службе, српска кулутрна баштина.

РАЗРЕД: ОСМИ**ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 34****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ: Први и основни циљ веронауке јесте да упути человека на другог человека, ближњег, на непроцењиво благо од кога зависи и наш живот. Међутим, то се не може открити код человека другим методама осим кроз заједницу љубави с њим. Када некога волимо, онда откривамо да је он за нас личност, највредније биће које се ничим не може заменити. Другим речима, само љубав према човеку отвара у њему Бога.

Други задатак веронауке јесте да упути децу на заједницу са Богом у Христу, јер се једино у заједници са Богом може остварити бесмртност за человека и створену природу. Та заједница се може остварити једино кроз веру, и у Литургији као заједници са другим људима, а Христос присуствује једино у Литургији и кроз Литургију на најближи могући начин до свог другог и славног Доласка који очекујемо у будућности. Могли бисмо зато рећи и да је веронаука припрема за учешће учника у литургијском животу. Програм веронауке је, dakле, увођење человека у личну заједницу са Богом Оцем у Христу, кроз веру у Бога и Литургију.

ИСХОДИ:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;
- моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света;
- моћи да увиди да се човек остварује као личност у слободној заједници љубави са другим;
- бити подстакнут да учествује у литургијској заједници;
- моћи да сагледа грех као промашај људског назначења;
- моћи да разликује слободу од самовоље;
- моћи да увиди да човек може бити роб својих лоших особина и навика;
- бити подстакнут да увиди вредност ближњега у сопственом животу;
- моћи да усвоји став да једино кроз љубав човек може превазићи конфликт;
- моћи да вреднује своје поступке на основу Христових заповести о љубави;
- моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви;
- моћи да препозна различите подвиге као путеве који воде ка истом циљу;
- моћи да објасни кад и како се пости;
- моћи да увиди смисао и значај поста;
- бити подстакнут на пост и молитву као начин служења Богу;
- бити подстакнут да развија хришћанске врлине;
- бити подстакнут да се критички односи према својим поступцима;
- бити подстакнут да чита Житија Светих;

- бити подстакнут да заснује свој однос према Богу на захвалности;
- моћи да увиди да је молитва разговор са Богом;
- бити подстакнут да преиспита и обогати свој молитвени живот;
- моћи да схвати личну молитву као припрему за саборну молитву;
- моћи да објасни значење речи Литургија и Евхаристија;
- моћи да однос међу члановима Цркве пореди са повезаношћу удава у људском телу;
- моћи да препозна неке од елемената Литургије;
- моћи да увиди да Молитва Господња има литургијску основу;
- моћи да наведе најважније делове храма и препозна њихову богослужбену намену.
- моћи да именује нека богослужења и да зна да постоје покретни и непокретни празници;
- бити подстакнут да активније учествује у богослужењима;
- моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да постане Царство Божије;
- моћи да објасни да Царство Божије у пуноћи наступа по другом Христовом доласку и вакрсењу мртвих;
- моћи да објасни да је Бог створио человека као сарадника на делу спасења;
- моћи да препозна да је Литургија икона Царства Божијег;
- бити подстакнут да активније учествује у Светој Литургији.
- моћи да преприча догађај Преображења Господњег;
- моћи да повеже појмове светости и обожења са дејством Светога Духа
- моћи да препозна да је предукус Царства Божијег присутан у моштима, чудотворним иконама, исцељењима...
- моћи да препозна разлику између православне иконографије и световног сликарства;
- моћи да препозна икону као симбол Царства Божијег;
- бити подстакнут да на правilan начин изражава поштовање према хришћанским светињама.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски језик
- Историја
- Географија
- Биологија
- Ликовна култура
- Музичка култура

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Одговоран однос према окolini
- Естетичка компетенција
- Дигитална компетенција

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

Грех, слобода, подвиг, пост, молитва, Литургија, Царство Божије, празници, икона.

КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК

РАЗРЕД: ПЕТИ - ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: Циљ католичког вјеронаука јесте да се посведочи садрјај вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују на нашем животном простору; да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета. Ученици треба да упознају веру и духовне вредности сопствене, историјски дате цркве или верске заједнице у отвореном и толерантном дијалогу, уз уважавање других религијских искустава, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства.

ИСХОДИ

Ученик ће бити у стању да:

- разуме најважније догађаје из историје жидовског народа;
- увиди повезаност кршћанске и жидовске вере;
- уочи важност Исусовог родословља – потомка краља Давида.
- усвоји значење речи пророк;
- препозна одлучност и верност у сведочењу истине код пророка;
- схвати да и данас живе и делују пророци
- усвоји појам „Божје краљевство“;
- самостално пронађе одређене текстове у књизи Новога Завета;
- разуме смисао молитве;
- прихвати како су сви људи деца Божја и браћа;
- боље схвати улогу Марије мајке у Исусовом животу;
- разуме Исусово синовство и посебну љубав Бога Оца према њему;
- разуме како је крштењем и сам постао „дете Божје“ и члан кршћанске заједнице; Бога доживи као близкога Оца;
- уочи како реч Исусова мења человека;
- да се уживи са ликовима у приспособима;
- да открије неке своје таленте и зна их набројити;
- схвати како је Богу сваки човек важан;
- наследује Исусове примере;
- схвати како је потребна дубока, искрена вера да би се дододило чудо;
- опише неко Исусово чудо;
- доживи Последњу вечеру у светлу Новога Савеза, пријатељства, љубави и послана;
- уочи величину и потребу служења;
- разуме потребу постојања заједнице – Цркве;
- схвати како Дух Свети води заједницу
- разуме појмове: Дух Свети, Педесетница;
- уочи улогу светога Петра у заједници;
- разуме и схвати радост кршћана након прогласа Миланског едикта;
- уочи опасности самовољног тумачења истине вере;
- разуме настанак и улогу редовничких заједница;
- разуме речи: теологија, догма, хереза, концил;
- схвати велику улогу мисионара и редовника у евангелизацији народа;
- схвати како смо сви кршћани браћа;
- препозна величину и значај редовничких заједница који делују у његовој околини;
- схвати како Дух Свети води Цркву упркос свим тешкоћама;
- уочи важност Другог ватиканског концила;
- увиди како је човек по својој нарави религиозно биће;
- разликује праву религиозност од погрешних облика религиозности (секти);
- разуме значење религије за човека и његов укупни живот;
- уочи по чему је човек сличан Богу;
- доживи мистериј Божјег утешавања;
- сагледа Исусово јавно деловање које је усмерено на човека;

- препозна Исусову неизмерну љубав према човеку;
- доживи појам Цркве – заједнице;
- спозна како заједница расте деловањем Духа Светога, вером и крштењем;
- схвати своју важност у конкретној срквеној заједници-парохији;
- учи деловање Духа Светога у животу светаца, у Цркви, међу људима у свету;
- препозна знакове и ток обреда сакрамента потврде;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

- Српски (матерњи)језик
- Историја
- Географија
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Грађанско васпитање

КЉУЧНИ ПОДАЦИ:

Библија, Стари завет, Нови завет, праоци, Месија, јидовски народ, пророци, Божје краљевство, молитва, деца Божја, Богородица, крштење, присподобе, чуда, Црква, Дух Свети, Педесетница, Црква, евангелизација, кршћани, црквени сабори, редовници, догма, теологија, мисионари, Еванђеље, папа, свеци, заједница, парохија, сакраменти.

18. СТРАНИ ЈЕЗИК – НЕМАЧКИ

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ: стицање комуникативне компетенције

ИСХОДИ:

- разумеју краће текстове
- поставе и одговоре на једноставна питања личне природе
- разуме и реагује на једноставне исказе, који се односе на изражавање допадања/недопадања
- напишу кратак текст о себи
- разумеју и примењују правила учтиве комуникације
- разумеју кратку презентацију на тему
- направе кратку презентацију на тему
- преносе исказе у трећем лицу
- разумеју једноставна обавештења о хронолошком времену
- разумеју презентацију на тему
- направе презентацију на тему
- размењују информације на тему

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

матерњи језик

математика

биологија

географија

ликовна култура

КЉУЧНИ ПОДАЦИ:

упознавање, бројеви, животиње, боје, школа, ток дана, породица, куповина, хоби

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ: стицање комуникативне компетенције

ИСХОДИ:

- разумеју једноставан опис места
- опишу карактеристике простора користећи једноставна језичка средства
- разуме и реагује на једноставне исказе, који се односе на изражавање допадања/недопадања
- разумеју једноставне молбе и захтеве и реагују на њих
- упуте једноставне молбе и захтеве
- разумеју једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње
- Разумеју једноставне исказе који се односе на описивање интересовања, изражавање допадања и недопадања и реагује на њих
- Опишу дневни/ недељни распоред активности- шта он/ она или неко други планира, намерава
- размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

матерњи језик

енглески језик

биологија

географија

ликовна култура

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

соба, храна, људско тело, мода, слободно време, кућни послови, рођендан, прошло време, мој град, распуст

РАЗРЕД: СЕДМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ: стицање комуникативне компетенције

ИСХОДИ:

- разумеју једноставније текстове који се односе на описивање особа, места, појава, - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставна језичка средства
- разумеју једноставне текстове у којима се описују догађаји, искуства и способности у прошлости
- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о догађајима, искуствима и способностима из прошлости
- разумеју уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих
- изразе жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима
- опишу и упореде жива бића користећи једноставнија језичка средства
- разумеју једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

матерњи језик

енглески језик

географија

информатика

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ:

распуст, планови за будућност, пријатељство, технологија, заједнички живот, опис особе

РАЗРЕД: ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ: стицање комуникативне компетенције

ИСХОДИ:

- опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства
- извине се користећи мање сложена језичка средства
- разумеју једноставније текстове у којима се описују способности и умећа
- разумеју позиве на заједничке активности и одговоре на њих уз одговарајуће образложение
- упуне позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе
- упуне предлоге, савете користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе
- разумеју једноставније текстове који се односе на представљање и тражење/давање информација личне природе
- разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију у простору и правац кретања и одговори на њих

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

матерњи језик

енглески језик

географија

физичко васпитање

екологија

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

спорт, празници, размена ученика, Берлин, свет и околина, Рајна, градови око Рајне

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

19. СЛОВАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: slovenský jazyk s prvkami národnej kultúry

РАЗРЕД: 5. - 8.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:

Cieľ učenia slovenského jazyka s prvkami národnej kultúry je dosiahnuť taký stupeň rozvoja komunikačných zručností u žiaka, aby vedel samostatne uplatniť osvojené rečové zručnosti v štandardných a odborných komunikatívnych situáciach (a v súlade s tematickým minimom aj v písanej podobe), pestovať národnú a kultúrnu identitu, etnickú sebaúctu a zoznamovať ich s prvkami tradície, kultúry, zvykov a obyčají slovenského národa s osobitným dôrazom na slovenskú komunitu v Srbsku.

ИСХОДИ:

Žiak bude schopný:

- určiť literárny druh literárneho diela
- analyzovať prvky kompozície lyrickej básne (strofa, verš);
- odlišiť charakteristické vlastnosti ľudovej slovesnosti od vlastností umeleckej literatúry
- rozlíšiť ľudovú povest, rozprávku, bájku, baladu
- rozlíšiť realistickú a fantastickú prózu
- rozlíšiť literárne postupy
- hodnotiť umelecký prednes, rozprávanie alebo dramatický dej (žartovný, veselý, smutný a pod.)
- určiť tému, miesto a čas konania deja; dejovú postupnosť

- rozlíšiť vlastnosti postáv na príkladoch z textu /vonkajšie vlastnosti a charakter postáv/
- opísat' povery, zvyky/obyčaje, spôsob života a udalosti z minulosti opísané v literárnych dielach
- analyzovať prvky kompozície dramatického diela (dejstvo, scéna, výstup)
- chápať vzťah k materinskému jazyku a k jazyku iných národov
- poznáť zhodu jazykových javov medzi slovenčinou a srbčinou
- odlíšiť spisovný jazyk od nárečia
- rozlíšiť podelenie spoluľások na tvrdé, mäkké a obojaké
- rozlíšiť ohybné slovné druhy
- poznáť pády a pádové koncovky v korelácii so srbčinou
- určiť kategóriu rodu, čísla, pri ohybných slovách
- uplatniť pravopisnú normu pri písaní vybraných slov (typické príklady)
- dôsledne uplatniť pravopisnú normu pri písaní veľkého písmena
- uplatňovať interpunkčné znamienka
- rozdeľovať vety podľa obsahu a členitosti
- vymenovať základné vettne čelny a rozlišovať ich v jednoduchej vete
- používať *Pravidlá slovenského pravopisu* a iné pravopisné príručky
- poznáť niektoré frazeologické útvary
- správne vyslovovať tvrdé spoluľásky *d,t,l, n* pred *i, e*
- správne vyslovovať slová vzhľadom na intonáciu
- rozprávať jasne dbajúc na spisovnú jazykovú normu
- plynulo a zreteľne čítať nahlas a potichu literárne a vecné texty
- využívať rôzne slohové postupy: deskripciu (portrét, enteriér, exteriér, prírodné javy), rozprávanie v 1. a 3. osobe, dialóg
- vedieť sa podčakovať, požiadat' o pomoc, počúvať hovoriaceho,
- určiť časti textu (názov, odseky)
- utvoriť hovorový prejav alebo napísaný text o vnímaní prečítaného literárneho diela a na témy z každodenného života a vlastnej predstavivosti
- urobiť a prednieť dramatizáciu prečítaného textu podľa výberu, zážitku alebo udalosti z každodenného života
- používať slovník pri obohatovaní slovnej zásoby (paralela so srbským jazykom a pri preklade)
- správne odpísat' krátki text so zadanou úlohou (obmena rodu, čísla, času, slabík...).
- zostaviť a napísat' pozdrav a blahoželanie, mail a SMS
- zaspievať priliehavé slovenské ľudové a súčasné populárne detské pesničky
- prednieť ľudové koledy a vinše vzťahujúce sa na sviatky alebo ročné obdobia
- zapojiť sa do vekuprimeraných ľudových hier a tancov
- poznáť charakteristiky slovenského ľudového odevu
- zaznamenávať sviatky (v porovnaní so srbskými)
- poznáť tradičné slovenské zvyky a obyčaje (zabíjačka, Mikuláš, Lucka, Vianoce/koledovanie/oblievačky) a k tomu priliehavé tradičné jedlá
- poznáť niektoré svadobné obyčaje, piesne a vinše viažuce sa za slovenskú svadbu v danom prostredí
- poznáť festivaly s národnostným významom a brať účast' na niektorých (ako divák alebo ako účastník)
- poznáť inštitúcie s národnostným významom, múzeá, etno-domy, galérie

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА:

Práca s údajmi a informáciami

Riešenie problému

Spolupráca

Digitálna kompetencia

Kompetencia učenie

Estetická kompetencia

Komunikácia

Zodpovedný vzťah k prostrediu

КЉУЧНИ ПОЛМОВИ:

literatúra, jazyk, jazyková kultúra.

4. ПРОГРАМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

Продужени боравак је необавезни облик непосредног васпитно – обазовног рада, који се изводи изван редовне наставе и има своје педагошке, васпитне, здравствене и социјалне вредности.

Продужени боравак као облик организованог рада представља могућност да ученици од првог до четвртог разреда, поред редовне наставе, буду у школи још један део дана, пре свега када су им родитељи на послу.

Организовани самостални рад ученика произлази из наставног програма, а методе рада учитеља и ученика идентичне су методама рада редовне наставе. Програм продуженог боравка спроводе учитељи.

Годишњи орјентациони план и програм образовно-васпитног рада у групи

Месец	Активности	
	Самостални рад ученика – часови учења	Садржаји и облици занимања у слободном времену
Септембар	<ul style="list-style-type: none">• Тематски дани• Упознавање ученика• Формирање радних навика о начину одржавања књига и прибора за рад• Разговор о начину израде домаћих задатака	<ul style="list-style-type: none">• Одржавање хигијене• Лепо понашање у учоници и за столом• Излети и посете• Игре у школском дворишту и парку• Припрема за Петровачки маратон
Октобар	<ul style="list-style-type: none">• Редовна израда домаћих задатака и учење• Дечја недеља• Почетно читање и писање у 1. разреду• Изражайно читање са ученицима 2., 3. и 4. разреда	<ul style="list-style-type: none">• Уређивање учонице продуженог боравка• Рад са природним материјалима (лишће, кукурузовина) –Чари јесени• Боравак на свежем ваздуху• Литерарни и ликовни радови на слободну тему• Обележавање Дана књиге
Новембар	<ul style="list-style-type: none">• Учење и увежбавање савладаног градива и израда домаћих задатака• Јесен - говорна и писмена вежба• Увежбавање читања	<ul style="list-style-type: none">• Јесен – израда паноа• Рад са папиром• Забавне и друштвене игре (квиз, монопол)• Читање и цртање стрипа• ТВ програм, цртани филмови
Децембар	<ul style="list-style-type: none">• Редовна израда домаћих задатака и учење• Говорна и писмена вежба – Ближи се зима• Нова година – писмена и	<ul style="list-style-type: none">• „Микулаш“ и „Луцка“ – традиција и обичаји• Израда паноа – зима• Божић – израда декорација , честитки и декорација учонице

	говорна вежба, песмице	<ul style="list-style-type: none"> Певање и слушање дечјих песама ТВ програм
Јануар	<ul style="list-style-type: none"> Израда домаћих задатака и учење Свети Сава – школска слава (писмена вежба и илустрација) Зимске радости – говорна и писмена 	<ul style="list-style-type: none"> Илустрације Светог Саве Игре на снегу Посета библиотеке Рад на компјутеру Правила лепог понашања
Фебруар	<ul style="list-style-type: none"> Израда домаћих задатака и учење Дан заљубљених – говорна и писмена вежба Певање песама и цртање на тему заљубљени 	<ul style="list-style-type: none"> Друштвене игре у учионици Дан заљубљених – прављење поклона Боравак на свежем ваздуху Естетско уређивање учионице Посета занатске радње
Март	<ul style="list-style-type: none"> Израда домаћих задатака и учење Дан жена Долази пролеће- говорна и писмена вежба 	<ul style="list-style-type: none"> Израда декорација, гратулација и поклона за 8. март Друштвене игре, ТВ програм, игре у школском дворишту Светски Дан воде Пролећно дрво – креп папир Рад на компјутеру
Април	<ul style="list-style-type: none"> Израда домаћих задатака и учење Ускршњи обичаји Читање дечје штампе и репродукција прочитаног Први мај – празник рада 	<ul style="list-style-type: none"> Израда ускршњих апликација и цртање ускршњих обичаја Игре са лоптом Боравак на свежем ваздуху Игре у парку ТВ програм, цртани филмови
Мај	<ul style="list-style-type: none"> Израда домаћих задатака и учење Како сам провео пролећни распуст Пролеће – промене у природи Читање дечје штампе и репродукција прочитаног Дан школе 	<ul style="list-style-type: none"> Шетње околином Саобраћајни полигон – вожња бициклом Игре у школском дворишту – прескакање вијаче, фудбал... Посета изложби – Дан Петровца Израда апликација за Дан школе
Јун	<ul style="list-style-type: none"> Израда домаћих задатака и учење Лето – говорна и писмена вежба Систематизација и понављање 	<ul style="list-style-type: none"> Игре и боравак на свежем ваздуху Излазак на сладолед Излазак на фудбалско игралиште Како и где би желeo/ла да проведем летњи распуст

5. ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

Слободне наставне активности (у даљем тексту СНА), треба да допринесу остваривању општих исхода образовања и васпитања, развијању кључних и општих међупредметних компетенција потребних за сналажење у свакодневном животу. Осим тога, добра су подршка

професионалном развоју ученика који на крају основне школе доносе важну одлуку о наставку школовања. Такође, СНА доприносе бољем упознавању ученика и њиховој сарадњи, јер се могу остваривати у групама састављеним од ученика из различитих одељења.

Ученици у сваком разреду, од петог до осмог, бирају један од три програма СНА који школа нуди што значи да ће сваки ученик током другог циклуса основног образовања и васпитања имати могућност похађања четири различита програма. Ученици и њихови родитељи ће се пре избора упознати са понуђеним програмима на часу одељенског старешине, на родитељском састанку, путем сајта школе. Одабрани програми СНА су за ученика обавезни а успех се изражава описном оценом (истиче се, добар и задовољава), и не утиче на општи успех.

Начин остваривања програма

Програми СНА усмерени су на активност ученика, повезивање њиховог школског и ваншколског искуства, учење путем решавања проблема, сарадњу и тимски рад, као и употребу савремених технологија у образовне сврхе.

Користиће се различите технике рада са ученицима, као што су: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршићима из других школа или држава, гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције... Потенцира се самосталност ученика у активном начину учења, а улога наставника је превасходно у томе да уведу ученике у тему, представе им кључне појмове садржаја и подстакну их на активност коју затим усмеравају, прате и вреднују. Активности које се реализују биће прилагођене и узрасту ученика.

Школа нуди следеће слободне активности ЗА ЧЕТИРИ НАРЕДНЕ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ:

Од петог до осмог разреда школа нуди СНА:

Хор

Циљ учења слободне наставне активности Хор је развијање интересовања за музичку уметност, упознавање музичке традиције свог и других народа. Неговање способности за активним певањем, развијање навике за слушање музике, подстицање креативне способности у свим музичким активностима. Припрема програма за културну и јавну делатност школе.

Народна традиција

Циљ учења слободне наставне активности Народна традиција је упознавање са животом наших предака, традицијом, културом, фолклором, занатима, обичајно-обредни облици понашања, нашим коренима (становање, обичаји, занимање, облачење, исхрана) то је један од начина да се очува и спречи изумирања елемената традицијске културе. Пласирање информација о народној традицији постиже се и стицање свест о себи самом и свом месту у свету сличних и различитих, формирање представа о континуитету, укорењености и сл.

Шах

Циљ учења слободне наставне активности Шах је стицање основних теоријски знања из шаха (нпр. решавање шаховских задатака, играње против рачунара, једни против других..). Изучавањем шаха омогућава се хармоничан развој интелектуалне, етичке, естетске и социјалне компоненте личности, карактерне црте личности као упорност и прецизност, развијање способности имагинације и стваралаштва, постављају се темељи за даљи рад на усавршавању у шаху, реализује се учење кроз игру.

У петом и шестом разреду школа нуди СНА:

Вежбањем до здравља

Циљ учења слободне наставне активности Вежбањем до здравља је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим физичким навикама.

Чувари природе

Циљ учења слободне наставне активности је да ученици стекну знања, понашање, ставове и вредности који су потребни за очување и унапређење животне средине, биодиверзитета, природе и одрживог развоја. Сврха програма је да ученици стекну кључне компетенције из области очувања животне средине и биодиверзитета, како би разумели узroke и последице различитих природних

феномена и промена под дејством човека и предложили сврсисходне, алтернативне начине деловања и понашања.

Вредности и врлине као животи компас 1

Циљ учења слободне наставне активности Вредности као животни компас 1 је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главног ослонца и водича кроз живот за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге,

У седмом и осмом разреду школа нуди СНА:

Моја животна средина

Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја. Сврха програма слободне наставне активности Моја животна средина је да се ученици оспособе за мултидисциплинарно изучавање проблема из домена очувања животне средине и одрживог развоја, остваривање својих идеја кроз различите пројекте и даљи професионални развој.

Домаћинство

Циљ учења слободне наставне активности Домаћинство је да ученици интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.

Филозофија са децом

Циљ учења слободне наставне активности Филозофија са децом је да ученик овлада знањима, развија вештине и формира ставове који ће подстаки и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног размишљања.

6. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Школа организује допунску наставу за ученике којима је потребна помоћ у савладавању програма и учењу.

Допунска настава се организује за све ученике:

- који не усвоје потребан минимум захтева за одређени наставни предмет,
- који не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја,
- који наилазе на различите тешкоће у учењу,
- за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова,
- за оне који желе да утврде и прошире своје знање, са циљем разумевања, препознавања и отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Допунску наставу одликује диференцирани или индивидуални приступ учењу. Зависно од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе с којима организује допунски рад. Такође бира одговарајуће активности и методе којима ће најпре довести до напретка. У Годишњим плановима наставници прилажу испланиране активности са ученицима – по областима.

За ученике од четвртог до осмог разреда са посебним способностима, склоностима и интересовањима за поједине предмете, школа организује додатну наставу.

Додатном наставом треба да буду обухваћени ученици који:

- постижу изузетне резултате у одговарајућим наставним предметима,
- су у процесу стицања знања, умења и вештина испољили креативан однос,
- испољавају посебне склоности и интересовања,
- се припремају за такмичења,
- су на такмичењима и конкурсима постигли запажене резултате,

- су на тестовима способности идентификовани као даровити.

Задаци додатне наставе:

- продубљивање постојећих и стицање нових знања у зависности од индивидуалних потреба, интересовања и способности.
- подстицање развоја самосталности у стицању знања и оспособљавање за самостално коришћење извора информација.
- идентификовање даровитих ученика.

Ангажоване ученике стога треба стимулисати (похвале, награде, интерна школска такмичења у циљу припрема за све нивое такмичења које се организују) и постепено их уводити у области професионалне оријентације.

У Годишњим плановима наставници планирају активности са ученицима.

7. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Циљеви програма:

- Развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса, изражавање на језицима различитих уметности;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

Задаци:

- успостави и организује сарадњу свих чинилаца школе ради јединственог деловања на васпитање и културни развој ученика
- предлаже програме културних и друштвених активности у школи
- активно учествује у јединственом деловању на културни развој деце основношколског узраста
- омогући утицај друштвене средине (учешће културних и других институција на остваривању програма образовно-васпитног рада),
- обезбеди учешће ученика, наставника и школе као целине у културном и друштвеном животу средине (музеји, галерије, позоришта, домови културе, спортска друштва и др.) и родитељима

Културне активности школе обухватају

- Свечано примање првака на почетку школске године
- Хумантарни концерт
- Дечја недеља са разним ученичким активностима
- Програм Сунчана јесен живота
- Традиционалан ученички семинар ученика из свих словачких школа у Војводини
- Сусрет ученика словачке националности из енклава
- Ликовна колонија – Маковичка
- Програми и разне радионице Ученичког парламента
- Прикладни програми посвећени верским празницима
- Маскенбал ученика низких разреда
- Књижевно вече посвећено књижевницима
- Смотре позоришта под називом 3Д, смотре рецитатора, смотре хора, фолклора
- Обележавање Дан планете, Дан воде, Дан земље ...
- Програм Дан школе
- Посете позоришним представама и филмским пројекцијама, посете музејима, галеријама

- Разни ликовни, филмски, књижевни, позоришни конкурси
- Обележавање завршетка школске године

Време реализације:

Од шк. године 2024/25 – 2027/28.

Реализатори:

Наставници – чланови програмске комисије

8. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО – РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Циљ програма	<p>Општи циљ: Општи циљ физичког васпитања, а самим тим и спортских активностије је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, а у повезаности са осталим васпитно – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном и моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.</p> <p>Посебни циљеви и задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подстицање раста и развоја као и утицај на правилно држање тела (превенција постуралних поремећаја) • развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних за самосталан рад на њима • стицање моторичких вештина и теоријских знања неопходних за њихово усвајање • проширивање и продубљивање интересовања које су ученици стекли, као и потпуније сагледавање спортске гране, за коју показују посебан интерес • усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаних општим циљевима васпитно-образовног подручја • мотивација ученика за бављење физичким активностима и формирање позитивних психо-социјалних образаца понашања • Оспособљавање ученика да стечена знања, вештине и навике користе у свакодневном животу • повезивање моторичких задатака у целине • Усвајање етичких вредности и подстицање вольних особина код ученика • Избор спортских грана, спортско рекреативних или других кретних активности као трајног опредељења за њихово свакодневно упражњавање • И као посебан задатак и циљ је да се ученици кроз спортске активности упознају са тим шта заиста значи ФЕР ПЛЕЈ, да се ДРУЖЕ и ДОБРО ЗАБАВЕ! • комбинује и користи постигнути ниво усвојене
Исходи програма	

	<p>технике кретања у спорту и свакодневном животу</p> <ul style="list-style-type: none"> • примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама - прихвати сопствену победу и пораз у складу са „ферплејом“ • примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби • изведе вежбе (разноврсна природна и изведена кретања) и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама • наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље • разликује здраве и нездраве начине исхране • направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника. • примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања • препозна врсту повреде • правилно реагује у случају повреде чува животну средину током вежбања <p>Ученици ослобођени од практичног дела наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наведе основна правила гимнастике, атлетике, рукомета • дефинише основна здравственохигијенска правила вежбања • презентује и анализира информације о физичком вежбању, здрављу, спорту, историји спорта • учествује у организацији спортске недеље и школских такмичења
Време реализације програма	Од шк. године 2024/25 – 2027/28
Реализатори програма	Координатор: наставник физичког васпитања; Чланови: наставница физичког васпитања, представници актива низких разреда
Вредновање програма	<ul style="list-style-type: none"> • Вредновање физичког развоја и развоја моторичких способности ученика • праћење физичког развоја и моторичких способности ученика у настави • Вредновање постигнућа и напредовања ученика, и решавање потенцијално нежељених исхода у настави

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
--------------	-------------------	-------------------	------------------------	----------------------

1.	Петровачки Маратон	Учешће на традиционалном маратону у Б.Петровцу	Наставник физичког васпитања и чланови тима за	Последња недеља у септембру
6.	Такмичење у шаху	Школски турнири	Наставник информатике	Једном месечно
7.	Такмичење у одбојци , малом фудбалу, одбојци, кошарци	Школски турнири	Наставник физичког	Од октобра до марта
8.	Друге спорско-рекреативне активности	Према Годишњем плану	наставници	-током године
5.	Дан спорта	Спортска такмичења	ученици од 1-8 разреда	Дечија недеља Дан школе
4.	Крос РТС-а	-реализација трке у сарадњи са локалном управом	наставници физичког васпитања, васпитачи и учитељи	-септембар и мај
5.	ОСИШОС	-учешће на такмичењима у оквиру ОСИШОС-а за екипе школе у свим	наставници физичког васпитања	-април, мај

9. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА, КАО И ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВЕ У ОДГОВОРУ НА КРИЗНИ ДОГАЂАЈ

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, број 11/2024, у даљем тексту: Правилник о протоколу) прописују се садржаји и начини спровођења превентивних и интервентних активности, услови и начини за процену ризика, начини заштите од насиља, злостављања и занемаривања, праћење ефекта предузетих мера и активности. Овај правилник уређује и начине развијања отпорности установе за ефикасно реаговање на кризне догађаје, процедуре поступања када се дододи кризни

догађај и начине праћења ефеката предузетих мера и активности. У примени Правилника о протоколу школа је дужна да обезбеди услове за сигурно и подстицајно одрастање и развој ученика, заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања и социјалну реинтеграцију ученика које је извршило, односно било изложено насиљу, злостављању или занемаривању. У свим поступцима који се тичу детета приоритетни принцип поступања је најбољи интерес детета. Забрана насиља, злостављања и занемаривања у установи односи се на сваког - ученике, запослене, родитеље и трећа лица. Одредбе овог правилника које се односе на кризни догађај подразумевају ефикасно поступање установе у одговору на кризни догађај.

Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности којима се у установи ствара сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације. Превенција насиља, злостављања и занемаривања, као један од приоритета у остваривању образовно-васпитног рада планира се развојним планом и школским програмом. Ученици, родитељи и запослени заједнички планирају и спроводе превентивне активности.

Интервенцију у одговору на насиље, злостављање и занемаривање чине мере и активности којима се оно зауставља, осигурува безбедност учесника (оних који трпе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера. У школи се предузимају мере у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, када се оно дешава или се догодило између: ученика (вршњачко насиље); запосленог и ученика; родитеља и ученика; родитеља и запосленог; као и када насиље, злостављање и занемаривање чини треће лице у односу ученика, запосленог или родитеља.

Установа програмом заштите од насиља, злостављања и занемаривања одређује мере и активности које обезбеђују развијање и неговање позитивне атмосфере и безбедно окружење (у даљем тексту: програм заштите од насиља). Програм заштите од насиља утврђује се на основу анализе стања безбедности, присутности различитих облика и интензитета насиља, злостављања и занемаривања, специфичности установе и резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе.

Циљ програма	<ul style="list-style-type: none"> подизање нивоа свести и осетљивости ученика, родитеља и свих запослених за препознавање свих облика насиља, злостављања и занемаривања; неговање атмосфере сарадње и толеранције, поверења, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање и занемаривање; истицање и унапређење знања, вештина и ставова потребних за креирање безбедног и подстицајног окружења и конструктивно реаговање на насиље; унапређење познавања процедура за пријављивање и поступање код ученика, родитеља и свих запослених у случају сумње или сазнања о насиљу, злостављању и занемаривању чиме се обезбеђује заштита ученика, родитеља и свих запослених од насиља, злостављања и занемаривања; подстицање усвајања позитивних норми и облика понашања, учење вештина конструктивне комуникације и развијање емпатије; остваривање упознавања са видовима и стратегијама пружања одговарајуће подршке и разумевања различитих облика комуникација и понашања ученика са тешкоћама и сметњама у развоју и инвалидитетом; развијање социоемоционалне компетенције ученика, родитеља и запослених (свест о себи, свест о другима, саморегулација, одговорно доношење одлука и др.)
Садржај	<ul style="list-style-type: none"> превентивне мере и активности уградију се у свакодневни живот и рад

програма	<p>школе на свим нивоима (појединач, одељенска група, ученички парламент, стручни органи, тела и тимови, родитељски састанци, родитељи – индивидуално и групно, савет родитеља);</p> <ul style="list-style-type: none"> • превентивне мере и активности обухватају различите методе рада (трибине, радионице, фокус групе, коришћење дигиталне платформе за едукацију и др.); • одељенски старешина, васпитач, наставник и стручни сарадник упознаје ученике и родитеље са њиховим правима, обавезама и одговорностима прописаним законом, правилником о протоколу и др. подзаконским и општим актима; • квалитетним радом запослених се обезбеђује подстицајна и безбедна средина; • у школи одељенски старешина, васпитач, наставник и стручни сарадник избором одговарајућих садржаја и начина рада доприносе стицању квалитетних знања и вештина и формирању вредносних ставова за узајамно разумевање, уважавање различитости, конструктивно превазилажење сукоба и др.; • одељенски старешина, васпитач, наставник и стручни сарадник је дужан да обезбеди заштиту ученика од произвољног или незаконитог мешања у његову приватност, породицу, дом или преписку, као и заштиту од незаконитих напада на његову част и углед; • ученици се подстичу и оспособљавају за активно учествовање у раду одељенске заједнице, ученичког парламента, школског одбора и стручних органа школе; • ученици се подстичу за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада; • план заштите од насиља за ученика сачињава се за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за ученике који су претрпели насиље или били сведоци насиља и злостављања; • план појачаног васпитног рада за ученика се сачињава за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа насиља за ученике који су извршили насиље, подстrekивали на насиље или пасивно подржавали насиљну ситуацију; • појачан васпитни рад спроводи се ради развијања самоодговорног и друштвено одговорног понашања ученика; • план заштите од насиља, као и план појачаног васпитног рада за ученика сачињава школски тим за заштиту заједно са одељенским старешином, психологом, педагогом, секретаром, директором и родитељем, а по потреби и са другим надлежним организацијама и службама; • установа приликом израде плана појачаног васпитног рада са учеником прецизира активности које родитељ предузима у васпитном раду са учеником; • ефекте предузетих мера и активности прати школа (одељенски старешина, васпитач, тим за заштиту, психолог и педагог) ради провере успешности, а
----------	---

	<p>ради даљег планирања заштите и других активности школе;</p> <ul style="list-style-type: none"> • приоритетно је стручно усавршавање запослених из области заштите од насиља и дискриминације током сваке школске године, ради унапређивања компетенција запослених за превентивни рад, благовремено уочавање, препознавање, реаговање на насиље, злостављање и занемаривање; • запослени, као и родитељ не сме својим понашањем у школи да изазове или допринесе појави насиља, злостављања и занемаривања; • ученик не сме својим понашањем у школи да изазове, допринесе или учествује у насиљу и злостављању;
Исходи програма	<ul style="list-style-type: none"> • Запослени ће моћи да препознају и прихвате обавезу да зауставе насиље и смире учеснике. • У појединим ситуацијама физичког насиља запослени ће увидети када је неопходно реаговати хитно и истовремено – збринути учеснике, обавестити родитеље, укључити релевантне организације и службе (здравствену службу, полицију, центар за социјални рад). • Запослени у школи свако у оквиру својих надлежности предузимаће мере када постоји сумња или сазнање да ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно д догодило, где се догађа или где се припрема. Ученицима који трпе било какав облик насиља неопходно је пружити разумевање, поверење и сигурност. • Ако постоји основана сумња на било који облик породичног насиља, наставник/одељењски старешина ће препознати и прихватити обавезу да информише Тим за заштиту и директора школе, који предузимају даље мере, уз консултације са центром за социјални рад. • И сами ученици ће да посредују у решавању конфликтата (вршњачки тим за превенцију насиља, одељењска заједница). • Тим за заштиту у складу са правилником о протоколом процењује степен ризика и одлучује да ли ће случај решавати самостално или укључивањем других релевантних организација и служби.
Време реализације програма	План заштите од насиља доноси се на годишњем нивоу.
Реализатори програма	Одељенски старешина, наставник, Тим за заштиту стручна служба, секретар и директор школе
Начин праћења, вредновања и извештавања програма	У зависности од нивоа насиља, програм заштите од насиља прати одељенски старешина и тим за заштиту. Одељенски старешина о насиљу првог нивоа обавештава Тим за заштиту, који води евиденцију и извештава органе установе о остваривању и ефектима програма заштите од насиља. За трећи ниво насиља и злостављања директор установе подноси пријаву надлежним органима, органима и службама и обавештава Министарство, односно надлежну школску управу, у року од 24 сата од момента сазнања, путем дигиталне националне платформе „Чувам те“.

ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВЕ У ОДГОВОРУ НА КРИЗНЕ ДОГАЂАЈЕ (ПРОГРАМ)

Кризни догађај је у већини случајева непревидив догађај са потенционално негативним последицама. Тада догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно изложене кризном догађају.

Кризни догађаји су: Природна смрт ученика, Покушај убиства и убиство ученика (у установи и ван ње), Покушај самоубиства и самоубитство (у установи и ван ње), Природна смрт, самоубитство или убиство запосленог у установи, Саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадало дете, односно ученик и/или запослени у установи, Настанак детета/ученика, Масовно тројање у простору установе, Дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично, Талачка криза, Насилје већих размера (масивне туче, вишеструка убиства, терористички напади), Техничко –технолошке опасности (експлозија, изливање, испарање отровних материја и пожар), -Природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...), Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа, Др кризни догађаји, у смислу Правилника о протоколу.

Установа формира тим за кризне догађаје у оквиру тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као његов обавезни део. Тим за кризне догађаје формира се у циљу ефикасног поступања установе у кризним догађајима.

Програм поступања установе у кризним догађајима израђује се као обавезни и саставни део програма заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања а који је саставни део школског програма.

Циљ програма	1. Јачање отпорности школе за ефикасно реаговање на кризне догађаје 2. Поступање школе када се деси кризни догађај 3. Поступање школе након кризног догађаја
Садржај програма	Програм рада сачињава се на основу специфичности установе и садржи: - процену снага, капацитета и специфичности установе да се суочи са различitim потенцијалним кризним догађајима; - на основу процењених снага, капацитета и специфичности установе, део програма се односи на план поступања у ситуацијама кризе, који подразумева предвиђена безбедна места унутар и изван установе у зависности од кризног догађаја, дефинисан начин алармирања, односно оглашавања и информисања у установи у зависности од врсте кризног догађаја (нпр. претња оружаним нападом, терористичким нападом, дојава о експлозивној направи, талачка криза, пожар и сл.), у складу са евакуационим планом установе. Део плана поступања у ситуацијама кризе, неопходно је да садржи и план распореда просторија, као и начина означавања свих просторија у установама (ходника, учионица, кабинета и других просторија, са унутрашње и спољашње стране); - део који се односи на стручно усавршавање запослених ради јачања компетенција за пружање психосоцијалне подршке, за реализацију плана евакуације и друге обуке које могу допринети ефикасном реаговању установе у различитим кризним ситуацијама; - део који се односи на унапређивање безбедносне културе деце, односно ученика и запослених; - начин реаговања - кораке у поступању установе када се дододи кризни догађај; - начине укључивања и сарадње са породицом ради заједничког деловања на јачању отпорности установе; - начине праћења, евалуацију и извештавања о реализацији програма.
Реализатори програма	Директор установе руководи тимом за кризне догађаје у складу са општим актом и годишњим планом рада.

PROGRAM PREVENCIJE DISKRIMINATORNOG PONAŠANJA I VREĐANJA UGLEDA, ČASTI ILI DOSTOJANSTVA LIČNOSTI

Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Службени гласник РС“ број 65/2028) прописује се поступање установе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начини спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности ученика, родитеља, запосленог, трећег лица у установи, органа и тела установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације. Овим правилником прописује се и поступање установе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства личности у установи, начини спровођења превентивних и интервентних активности, услови и начини за процену ризика, начини заштите и друга питања од значаја за заштиту.

Програмом превенције дискриминације и дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности (у даљем тексту: програм превенције) одређују се мере и активности којима се обезбеђује остваривање циљева превенције свих облика дискриминације и дискриминаторног поступања утврђених овим актом. Програм превенције је део школског програма и развојног плана, а конкретизује се годишњим планом рада установе.

Програм превенције утврђује се на основу анализе стања у остваривању равноправности, распрострањености различитих облика нетолеранције и дискриминације, сагледавања потреба учесника у образовању за додатном подршком, специфичности установе и резултата самовредновања и вредновања квалитета њеног рада.

Програм превенције садржи:

- 1) начине на које се принципи једнаких могућности и недискриминације утврђују и остварују у свакодневном животу и раду установе на свим нивоима, у свим облицима рада (појединачно, одељење, ученички парламент, стручни органи и тимови, родитељски састанци, родитељи као појединци и група, савет родитеља);
- 2) начине на које се пружа додатна подршка учесницима образовања и њиховим родитељима из мањинских и осетљивих друштвених група, а нарочито, у случају сметњи у развоју и инвалидитета, здравствених тешкоћа, недовољног познавања српског језика или језика на коме се изводи настава, ризика од напуштања образовања и васпитања и др.;
- 3) стручно усавршавање запослених ради унапређивања компетенција за промовисање и развијање културе људских права, интеркултуралности, толеранције, превазилажење стереотипа и предрасуда код учесника у образовању, рад у мултикултуралној групи, односно одељењу, стварање инклузивног окружења, препознавање дискриминације и целисходно реаговање на дискриминаторно понашање;
- 4) начине информисања о правима, обавезама и одговорностима учесника у образовању у спречавању и заштити од дискриминације и дискриминаторног понашања;
- 5) облике и садржаје рада са учесницима у образовању ради превазилажења стереотипа и предрасуда, развијања свести о опасности и штетним последицама дискриминације, унапређивања толеранције и разумевања, интеркултуралности, уважавања и поштовања различитости и др.;
- 6) облике и садржаје рада са учесницима у образовању који трпе, чине или сведоче дискриминаторно понашање;
- 7) начине, облике и садржаје сарадње са родитељима, јединицом локалне самоуправе, надлежним органима, службама и др.;
- 8) начине поступања у случајевима подношења пријаве установи, односно притужбе Поверенику и кривичне пријаве надлежном органу због дискриминаторског поступања и поступања којима се врећа углед, част или достојанство личности;
- 9) начине праћења, вредновања и извештавања органа установе о остваривању и ефектима програма спречавања дискриминације и дискриминаторног понашања, а нарочито, у односу на:

Ради континуираног праћења ефеката програма спречавања дискриминаторног понашања, установа врши анализу стања у остваривању равноправности и једнаких могућности. У припреми анализа учествују и представници учесника у образовању и родитеља. Анализа се разматра у одељењима (часови одељењског старешине и одељењских заједница), на родитељским састанцима, ученичком парламенту, стручним органима и тимовима и на савету родитеља. Орган управљања разматра и питања дискриминације у оквиру доношења аката установе (развојни план, годишњи план рада, план стручног усавршавања запослених), усвајања извештаја о њиховом спровођењу и разматрања поштовања општих принципа, остваривања циљева образовања и васпитања и стандарда постигнућа, најмање два пута годишње кроз извештаје директора о свом раду и раду установе.

10. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

У циљу подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, ради богаћења друштвеног живота и разоноде, развијања и неговања другарства и пријатељства. Школа ће реализовати ваннаставне активности ученика у области науке, технике, културе, уметности, мадија и спорта. Реализација ових активности везана је и за сарадњуса локалном средином и ангажовањем Школе у разним пројектима.

Ваннаставне активности се планирају са циљем достизања циљева образовања и васпитања, као и развоја компетенција из различитих области. Ученици ове активности бирају самостално и у складу са својим интересовањима. Ваннаставним активностима обухвата се што већи број ученика од I - VIII разреда, при чему се, уважавају различите потребе ученика и доступност ресурса и капацитет школе. Акценат и фокус код свих слободних активности се ставља на развој позитивних људских вредности, унапређивање односа заснованих на међусобном поштовању, сарадњи и солидарности уз уважавање различитости. Сваки успех ученика представља његове позитивне квалитете и вредности као и подстицај за даљи развој самопоуздања. Успех увек утиче позитивно на ученике. Рад са ученицима као и њихов успех је свакако и сatisфакција за сваког наставника који ради током школске године са ученицима у оквиру слободних активности.

Ученици у ОШ „Јан Чайак“ се могу определити за следеће секције:

1. Рецитаторска секција (словачки језик) Низи и виши разреди;
2. Драмска секција- Виши разреди;
3. Фолклор-Низи разреди;
4. Литерарна секција- Низи разреди;
5. Шарени програм- Низи разреди;
6. Калиграфија- Виши разреди;
7. Новинарска секција - виши разреди;
8. Школски часопис –На немачком језику- Виши разреди;
9. Ликовна секција - Виши разреди
10. Литерарна секција на словачком језику- Пети разреди;
11. Певачка група+Хор
12. Историја- виши разреди;
13. Мали географичари- виши разреди;
14. Физика- виши разреди;
15. Математика- виши разреди;
- 16 .Забавна математика- Низи разреди;
17. Математичка секција- низи разреди;
18. Биологија- виши разреди;
19. Хемија- виши разреди;
20. Енглески језик- виши разреди;
21. Спретне руке (шиковне руке)- низи разреди;

22. Информатикा-Виши разреди;
23. Техника- Виши разреди;
24. Екологија- виши разреди;
- 25.Декоративна секција- Низи разреди;
26. Фудбал-Виши разреди;
27. Одбојка- виши разреди;
28. Шах
29. Стони тенис- виши разреди.
30. Спортска секција- низи разреди;
31. Плес

11. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ професионалне оријентације у основној школи је развијање спремности ученика да стичу знања и искуства о себи свету рада, да објективно процењују своје потребе, способности, интересовања и особине личности у односу на захтеве жељених занимања и могућности запошљавања и стварање претпоставке за успешније планирање правца свог професионалног развоја.

Циљ професионалне оријентације у основној школи јесте развијање спремности ученика да стиче знања и искуства о себи и свету рада, да доноси реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања, свестан шта она значе.

Циљеви и задаци професионалне оријентације остварују се кроз све облике васпитно-образовног рада. Подршка ученицима пружа се кроз све облике наставних активности (редовна и изборна настава, слободне наставне активности). Такође, подршка се пружа и кроз посебне облике рада:

- професионално информисање (предавања, видео презентације, гости предавачи...);
- сарадња са средњим школама и другим друштвеним чиниоцима.

Крајњи циљ је да се ученици оспособе да самостално одаберу одговарајућу средњу школу. Због тога су у овој области интезивније активности са ученицима 7. а посебно 8. разреда.

	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Подела едукативних материјала везаних за избор занимања - школе	-постављање паноа и подела информатора ученицима	одељењске старешине и стручни сарадници	-током године
2.	Реализација радионица за ученике 7. и 8. разреда везане за правилано професионално усмеравање и избор занимања	-реализација по 2 радионица у свим одељењима 7. и по три радионице у свим одељењима 8. разреда	одељењск е старешине и стручни сарадници и	- од новембра до априла
3.	ЧОС- две радионице-за ученике осмог разреда о начину, условима и корацима приликом избора средње школе	-реализација по две радионице у одељењима 8. разреда	стручни сарадници	-децембар и март

4.	Посете средњим школама града – у време када те школе имају своје промоције- дани отворених врата	-обилазак школа са ученицима	- одељењске старешине и предметни и наставни	април, мај
----	--	------------------------------	--	------------

12. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ здравствене заштите је брига о здрављу и свестраном развоју физичких и психичких способности ученика као и њихово припремање за здрав и нормалан живот и рад. Здравствена заштита ученика обухвата:

- Стицање знања, формирање ставова, понашање ученика у складу са здравим начином живота и развијање хуманих односа међу људима.
- Унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље.
 - Упознавање биолошких и физиолошких функција организма.
 - Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице ради утицаја на развој, заштиту и унапређење здравља ученика. Овим програмом су обухваћени сви ученици од I – VIII разреда.

Брига о здрављу ученика заузима једно од кључних места у раду Школе. Прожима се у редовној настави многих предмета (Свет око нас, Природа и друштво, Биологија, Географија, Хемија, Физичко и здравствено васпитање), слободних наставних активности, у часовима одељењског старешине, а представници неких институција и локална средина веома су ангажовани при реализацији овог програма.

Пре свих ту су здравствене установе, а посебно патронажна служба, Завод за јавно здравље, потом Црвени крст и МУП.

Из оквира програма посебно треба нагласити предавања која се више пута у току године реализују са сарадницима из Дома здравља и Црвеног крста у оквиру различитих тема, као и медицинску подршку коју екипе Дома здравља пружају током реализације различитих активности Школе (крос, излет, такмичења...).

13. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Социјална заштита ученика подразумева систем различитих мера и активности чији је циљ пружање најбоље подршке ученицима са социјалним проблема тј. ученицима који припадају осетљивим групама (материјално угрожене породице, деца без родитељског стања, једнородитељске породице, ромска национална мањина, ученици са инвалидитетом, ученици са хроничним болестима, избегла и расељена лица, ученици са сметњама у развоју и поремећајима у понашању).

Циљеви и задаци програма:

- пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању,
- пружање помоћи васпититно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из дефицијентних породица или породица са проблематичним односима,

- сарадња са установама и организацијама које се бави социјалним питањима,
- упознавање и праћење социјалних прилика ученика / упућивање у остваривање социјално - заштитних мера,
- утврђивање социоекономског статуса родитеља,
- упућивање родитеља на остваривање права,
- развијање вредности пријатељства, солидарности и колегијалности.

Ред. бр.	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Идентификација ученика са тешкоћама у емоционалном развоју, сазревању, променама у понашању, тешкоћама у напредовању и тежим породичним проблемима	-подаци из упитника за родитеље ученика првог разреда, разговор са родитељима, подаци Центра за социјални рад (ЦСР), разговор са ученицима, ОС, наставницима.	родитељи, ЦСР, стручни сарадници, ОС, наставници.	током школске године
2.	Рад са родитељима на оснаживању за решавање проблема ученика који су последица поремећених породичних односа	-саветодавно – инструктивни рад са родитељима и ученицима	-стручни сарадници, наставници, ЦСР	током школске године
3.	Оспособљавање родитеља за решавање проблема	Саветодавно – инструктивни рад	Стручни сарадници	током школске
4.	Сарадња са социјалним институцијама	предавања, саветодавни разговори, тематско – едукативне радионице, студије случаја	ЦСР, представници школе	према потреби
5.	Посредовање у остваривању права на материјалну помоћ /уџбеници, настава у природи, екскурзије, лечења, летовање/	-упућивање дописа одговарајућој институцији и разговори са родитељима	одељењске старешине, ЦСР, општина, Црвени крст	током школске године
6.	Организација хуманитарних акција	договор са родитељима, ученицима и наставницима;	-Ученички парламент, наставници	током школске године
7.	Донације у пројектима за ове ученике	у оквиру пројектата обезбеђена средства и помоћ овим ученицима	-реализатори пројекта и организације које га финансирају	током године

14. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ програма	Програм заштите животне средине има циљеве који су усмерени на јачање и развој свести о значају здраве животне средине и природе, развој еколошке свести, сепарацију отпада, одрживог развоја и очувању и унапређењу природних ресурса, које обухвата и упознавање са коришћењем и рационалном употребом тих ресурса у области енергетике.
Исходи програма	Школа доприноси заштити животне средине локалним еколошким акцијама, заједничким активностима школе, родитеља, односно старатеља и јединице локалне самоуправе у анализи стања животне средине и акција за заштиту животне средине. Едукација о природи и животној средини Настава у природу Енергетски ефикасно образовани ученици Енергетски ефикаснија школа Здравија исхрана и здравији ученици Садња и старање о биљкама Одржива потрошња Сепарација отпада
Време реализације програма	2024-2028. године
Реализатори програма	Наставник биологије, учитељица разредне наставе, остали наставници у школи, ученици и родитељи
Вредновање програма	Показатељи за вредновање програма су квалитетнији и еколошки освешћенији живот у школи и у локалној заједници. Количине сакупљених секундарних сировина, енергетска уштеда, здравији и еколошки освешћенији ученици (građani) ученици и чистија околина.

15. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ програма	Сарадња са институцијама и представницима локалне самоуправе и промоција школе на локалној средини.
Исходи програма	Унапређивање сарадње са Општином Бачки Петровац, Културним установама, МО Матице словачке, МЗ Бачки Петровац, удружењима грађана, спортским клубовима, станицом милиције, ватрогасним друштвом, центром за социјални рад, домом здравља и удружењима грађана Укључивање школе у рад локалне заједнице Унапређивање културног живота локалне заједнице
Време реализације програма	2024 - 2028. године
Реализатори програма	Школа „Јан Чаяк“, Општина Бачки Петровац, Културне установе, МО Матице словачке, МЗ Бачки Петровац, удружења грађана, спортски клубови.

	координатор: наставник информатике; чланови: учитељи разредне наставе, наставница математике.
Вредновање програма	Извештаји текућих година.

16. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно другим законским заступницима ученика, заснован на принципим амеђусобног разумевања, поштовања и поверења. Области, садржаји и облици сарадње са родитељима, односно другим законским заступницима деце и ученика, обухватају детаљно информисање, саветовање, укључивање у наставне, и остале активности школе и консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, организационих и финансијских питања, с циљем унапређивања квалитета образовања и васпитања, као и обезбеђивања своебухватности и трајности васпитнно – образовних утицаја. Ова сарадња се одвија кроз индивидуалне и групне разговоре, одељењске и повремене опште родитељске састанке, рад Савета родитеља школе и укључивање родитеља у разне културне, друштвене, хуманитарне спортске и проектне активности. Родитељи имају своје представнике у Школском одбору, које бирају из чланова Савета родитеља школе. Савет родитеља школе бира се сваке школске године до 15. септембра, чине га по један представник сваког одељења школе и пред школских група. Годишњим планом радапрецизније се одређује рад савета родитеља школе.

Циљ програма	Укључивање породице у планирање, реализацију и евалуацију сарадње (начин реализације: родитељски састанци, индивидуални контакти са родитељима, телефонски позиви, писана обавештења, ...). Креирање међусобног разумевања, поштовања и поверења. Јачање родитељске компетенције. Саветодавни рад са родитељима ученика чија деца имају потешкоће у понашању и учењу. Саветодавни рад са родитељима талентованих ученика.
Исходи програма	Благовремена информисаност о актуелним дешавањима у школи. Међусобна информисаност о напредовању и укупном психофизичком и социјалном развоју ученика. Појачан рад са родитељима ученика који показују изузетно напредовање или стагнирање у раду. Формирани извештаји о напретку ученика, ученички портфолио, флајери, сајт школе, ...)
Време реализације програма	Током целе школске године
Реализатори програма	Учитељи, предметни наставници, одељенске старешине, стручни сарадници, директор, родитељи

Редн. бр.	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
-----------	------------	-------------------	---------------------	-------------------

1.	Први рођитељски састанци – информисање родитеља о изменама у законима и програмима, упознавање са календаром рада сваке школске године, распоредом часова, терминима за индивидуалне разговоре и избору дестинација за излете, наставу у природи	-за родитеље предшколских група и ученика првог разреда, општи рођитељски састанци	-одељењске старешине	-прва седмица септембра
2.	Рођитељски састанци током године на којима се разматра успех одељења, васпитно-дисциплинске мере, реализација образовно-васпитног рада / редовна настава, допунска и додатна, такмичења, пробна тестирања итд/	- одржани рођитељски састанци састанци	- одељенске старешине	- на крају сваког тромесечја
3.	Учење родитеља у избору уџбеника	информисање родитеља о избору уџбеника	-састанак Савет родитеља	-март
4.	Избор агенција за реализацију излете, екскурзија, наставе у природи и екскурзија – представници родитеља	-састанци представника родитеља и избор	-родитељи и одељењске старешине	-септембар, октобар
5.	Присуство часовима у данима отворених врата	школа утврђује и информише родитеље који су то дани / родитељи могу да присуствују часу или часовима свог детета	-наставници, родитељи	-једном месечно према утврђеном распореду
6.	Организација матурске већери за ученике осмог разреда	-разматрање понуда и избор објекта	-представници родитеља и ученика 8. разреда	мај - јун

17. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Школским програмом предвиђена јереализација наставе у природи за ученике разредне наставе у трајању од 8 дана.

Основни циљеви наставе у природи су:

- побољшање здравља и физичких способности ученика
- развијање здравствених и хигијенских навика и бриге о сопственом здрављу
- осамосталљивање ученика у реализацији различитих активности
- проширивање постојећих стицања нових знања и искустава у непосредном природном окружењу
- упознавање начина живота и рада људи у појединим крајевима
- изграђивање еколошких навика и чување животне средине
- повезивање теоретских знања са практичним активностима у амбијенталном окружењу и уочавање узрочно-последичних веза у конкретним природним условима
- упознавање националним, историјским, културним и уметничким вредностима окружења кроз који путују и окружења у ком бораве
- социјализација ученика, стицање искустава у колективном духу, развијање спортског и такмичарског духа, тимског рада, другарских односа, толеранције на различитости, пружање подршке и помоћи другима, поштовање правила понашања у различитим окружењима и приликом обилазака различитих културних споменика, верских објеката, музеја, галерија и сл.

Сваке школске године Годишњим планом рада одељењска већа изабраће дестинације за наставу у природи, водећи рачуна о условима боравка, узрасту и потребама ученика. Настава у природи планира се за I, II, III и IV разред. Ученици издвојених одељења која раде у комбинацији могу бирати са којим ће разредима ићи.

Основни циљеви излета и екскурзија су:

- упознавање са националним, историјским, културним и уметничким вредностима окружења кроз који путују и окружења у ком бораве
- проширивање постојећих стицања нових знања и искустава током боравка везаних за садржаје из различитих предмета, а посебно из историје, географије, биологије, ликовне културе, техничког и српског језика
- повезивање теоретских знања са практичним искуствима
- развијање одговорног односа према природи, културној баштини и понашању у складу са друштвеним нормама
- поштовање правила понашања у различитим окружењима и приликом обилазака различитих културних споменика, верских објеката, музеја, галерија и сл.
- развијање другарских односа, толеранције на различитости, уважавање потреба других и ненасилно решавање конфликта -развијање еколошких навика и чување животне средине

За ученике се организују једнодневне, односно дводневне екскурзије. Дестинације, време реализације и трајање прецизира се годишњим планом рада сваке школске године.

Приликом реализације излета, наставе у природи и екскурзија за све узрасте сачиниће се посебни планови извођења, уз конкретизацију свих активности које ће се реализовати током путовања и боравка на одобраним дестинацијама.

Родитељи ће на родитељским састанцима и Савету родитеља бити обавештени о предложеним дестинацијама и терминима и упознати са процедурама за реализацију. Након реализације разматраће се извештај на родитељским састанцима, седницама Савета родитеља школе, Наставничког већа и Школског одбора.

Р. бр.	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
-----------	------------	----------------------	------------------------	----------------------

1.	Предлози одељењских већа о дестинацијама излета,	-на седници Наставничког већа	-руководиоци одељењских већа,	до 1. септембра
2.	Информисање родитеља о овим предлогима на родитељским састанцима и Савету родитеља	-на одељењски м родитељск им и седници Савета родитеља школе	-ОС и родитељи	прва и друга седмица септембра
3	Одређивањем дневница за наставнике на седници Савета родитеља	-усвојена висина дневница	-председник Савета родитеља	до 15. септембра
4.	Анкетирање родитеља о настави у природи, екскурзијама и излетима	-припрема анкета	-руководиоци одељењских већа, помоћник директора, ОС, секретар школе	-током трећеи четврте седмице недеље октобра
5.	Расписивање тендера, прикупљање понуда, састанци представника родитеља и избор агенција	-прикупљена тендерска документација, одржани састанци и извршен избор	-секретар школе, помоћник директора, представници родитеља	у октобру
6.	Реализација одабраних излета, наставе у природи и екскурзија	-одржане екскурзије , излети и настави природи	ОС,	Према календару сваке школске године
7.	Анализа реализованих излета, наставе у природи и екскурзија на родитељским састанцима, седници Наставничког већа школе, Савету родитељашколе, Школски одбор	-одржани родитељски састанци и седнице	-ОС, вође пута, председник Савета родитеља и директор	после реализације активности

8.	Постављање паноа са slikama на огласне табле у одељења, израда ЦД-ова за ученике и прикази реализованих активности у школском листу, сајту и фејсбук- страни школе	-урађене презентације екскурзија и наставе у природи	-ОС, чланови новинарске секције, наставник задужен за сајт, школски лист и фејсбук-страну школе	после реализације активности
----	--	--	---	------------------------------

18. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Школска библиотека је место библиотечко-информационе, васпитно-образовне и културне активности школе.

Циљ програма	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање навике читања код ученика и коришћење библиотечких услуга. - Оспособљавање ученика за коришћење информација у свим облицима и на свим медијима. - Омогућује да овладавају вештинама потребним за учење у току целог живота. - Интеграција ученика различитих етничких група, развијање тимског рада и правилног односа ученика према књизи. - Унапређење плана и програма школске библиотеке. - Стручно усавршавање наставника и унапређење сарадње са општинском библиотеком.
Исходи програма	<p>Исходи по областима</p> <p>Библиотека и читање:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лоцира школску библиотеку, познаје школ- ског библиотекара и учествује у активнос- тима у библиотеци, 2. Зна да школска библиотека има различите материјале и књиге, које могу да се позајме и разуме важност и правилно чување тог материјала, 3. Разуме да су различите врсте књига смеш- тене у различитим деловима библиотеке, зна да пронађе сликовницу или књигу за час, 4. Разуме функцију библиотеке, препознаје различите типове библиотека и користи библиотеку за личне потребе и проналажење информација потребних за школу, 5. Слуша и чита текстове потребне за школу и из задовољства, уме да одреди заплет, ликове, време, место и идеју приче, говори о омиљеним књигама и писцима, разликује чињеницу од измишљене приче, има културу комуникације, 6. Разуме да су књиге из области књижевности – лектире постављене по разредима и уме да пронађе потребну књигу,

7. Разликује основне књижевне жанрове и одређује основне елементе, тему, ликове, заплет, време, место...
8. Чита различиту литературу (књижевност и научна литература) у различитим облицима, потребну за школу и из задовољства и забаве,
9. Уме да подели своје мишљење о прочитаном делу са другима, уме да формулише своје мишљење, јавно га искаже и да учествује у расправи,
10. Разуме појам писмености и разликује појмове читалачка писменост, математичка и научна писменост, као и информациона, информатичка и медијска писменост,
11. Разуме важност писмености, нарочито читалачке писмености која је услов успешног учења и образовања.

Информациона писменост:

1. Разуме да на питања може да се одговори проналажењем информација, разуме шта је информација и зна да је пронађе уз помоћ библиотекара,
2. Разуме да је погрешно преписивати од неког аутра или друга у одељењу и то представити као свој рад,
3. Одређује кључне речи потребне за истраживачки рад уз помоћ библиотекара / наставника,
4. Прикупља информације и проналази одговор на питање користећи различите изворе информација, штампане, електронске, људ-ске изворе...
5. Прави белешке о прикупљеним информацијама и изводи закључке, прави листу коришћених извора,
6. У истраживачком процесу одлучује која је информација потребна, налази штампане и електронске изворе, проверава изворе, вреднује и користи информације,
7. Комбинује информације, закључује, ствара ново знање, презентује закључке на различите начине.

Социјалне вештине - сарадња са вршњацима и толеранција:

1. Сарађује са вршњацима, користи технологију у комуникацији са њима ради решавања задатка/проблема, разговара о својим идејама, уме да формулише своје мишљење, јавно га искаже и да учествује у расправи и показује толеранцију за другачије ставове,
2. Препознаје право да може да изрази своје мишљење на одговарајући начин, чак и кад је другачије од идеја других, уме да формулише своје мишљење и да учествује у расправи,
3. Сарађује са вршњацима у изради пројекта и презентацији кроз различите медије, уме да се обраћа публици и јасно изнесе ставове и идеје, има изграђену културу комуникације (културу сопственог изражавања, као и слушање и поштовање туђег мишљења)

Информатичка писменост:

1. Примењује основне интернет претраживаче за тражење информација
2. Приhvата процедуре важне за сигурност на интернету, посебно важност чувања личних података
3. Користи интернет одговорно и ефикасно, поштује процедуре сигурности, користи различите медије и онлајн апликације за уметничко и лично исказивање.

	<p>Медијска писменост:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Препознаје информације у свакодневним порукама кроз различите медије (рођен- данске честитке, разгледнице са распуста, рекламе за играчке, саобраћајни знаци, упозорења), разликује варијанте гласа, звука и израза лица (гласно, тихо, срећан, љут...), Пита и одговара на питања о разлогима и функцији обавештења у различитим медијима (зашто, ко, када, где, како) 2. Препознаје различите медије (књига, ТВ, филм, радио, ЦД, ДВД, имейл, вебстраница, фотографија, новине, рекламе), пита и одговара на питања о разлогима комуникације кроз различите медије, разговара о елементима порука (величина, боја, облик, звук, глас, покрет) различитих медија да би се привукла пажња публике 3. Зна карактеристике блиских медија и разговара о привлачењу пажње публике (домаћин, такмичар, потрошач, публика), интерпретира како ауторова намера и избор визуелних и текстуалних компоненти утиче на осећања публике 4. Разуме да медији преносе информације одређеној публици са одређеним намерама, анализира остварени утицај медија <p>Образовни стандарди и исходи се остварују:</p> <p>Кроз активности из образовно-васпитне делатности и културне и јавне делатност на часовима библиотекара, часовима библиотечке секције, заједничким часовима са наставницима, кроз обележавање важних дана и догађаја:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Разговор и промоција читања и учења, ▪ Читање различитих текстова (књижевно- уметничких, научнотпопуларних и др.) наглас и разговор о прочитаном, ▪ Упућивање ученика у проналажење одговарајућих информација из различитих извора информација (књиге, часописи, интернет...) у различитим облицима (штампани, електронски, мултимедијални) потребних за решавање проблема / задатка и упућивање у истраживачки рад, ▪ Креативни рад ученика (писање различитих текстова на задате теме, писање текстова за литературне конкурсе, израда ликовних радова као илustrација...) <p>Библиотекар ће пратити и оцењивати усвајање образовних стандарда и исхода кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Разговор са ученицима о прочитаним текстовима, ▪ Разговор о коришћеним информацијама за израду задатка/проекта, поузданости извора информација и начину навођења коришћених извора, ▪ Читање литературних радова ученика на различите теме, ▪ Избор најбољих радова за конкурс, часопис, ▪ Избор најбољег рецитатора. <p>Библиотекар ће указати предметном наставнику на постигнућа ученика, која наставник може наградити оценом у вези са одређеним предметом, али и на лоше резултате у некој области које треба побољшати.</p>
Време реализације програма	током четири школске године
Реализатори програма	школски библиотекар, наставници, ученици

Вредновање програма	периодично, након реализације програма
------------------------	--

19. НАЧИН ОСТАВРИВАЊА ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД

ПРОГРАМ ПРИЛАГОЂАВАЊА НОВО-ПРИДОШЛИХ УЧЕНИКА/НАСТАВНИКА

Циљ програма је подршка у адаптацији на школску средину свих новопридошлих ученика, ученика првог и петог разреда.

Задаци програма су:

- разрађени поступци и процедуре при пријему новоуписаних ученика
- упознавање учитеља са ученицима првог разреда
- упознавање наставника и одељенских старешина са ученицима петог разреда и сарадња са учитељима
- рад тима за пријем и праћење (учитељи, наставници, психолог, педагог)

Припремне активности за пријем ученика обављају се кроз попуњавање упитника и разговор са родитељима који желе да пребаце своје дете из друге у нашу школу. Родитељи се упознају са наставним предметима – пре свега са страним језиком, изборним предметима који се нуде у нашој школи и са избором наслова уџбеника по којима се уче предмети; и упознају се са процедуром која се у Школи спроводи при пријему новодошлих ученика.

Поступци при пријему новопридошлог ученика:

1. Родитељ се обраћа директору за пријем ученика;
2. Директор и секретар врше увид у књижицу или сведочанство.
3. Стручни сарадник контактира директора или сараднике школе из које ученик долази, информише се о преласку ученика, од школе се тражи педагошки профил ученика или службено шаље захтев да се пошаље педагошки профил ученика.
4. Стручни сарадник упознаје све чланове одељењског већа о поднетом захтеву родитеља за пријем новог ученика у Школу и упознаје их са педагошким профилом детета, породичном ситуацијом, успехом и владањем ученика.
5. Одељењски старешина уводи ученика у одељење, представља ученика одељењу, одређује ученика који ће седети са њим каоподршком.

План праћења новопридошлог ученика:

1. Одељењски старешина прати постигнућа ученика на часу, понашање на одмору, у ваннаставним активностима.
2. Предметни наставници прате постигнућа ученика и извештавају одељењског старешину о евентуалним тешкоћама.
3. Уколико се испоље тешкоће у прилагођавању предузимају се мере:
 - одељењски старешина информише родитеље;
 - одељењски старешина разговара са учеником о тешкоћама у прилагођавању, укључује и вршњачку подршку;

- одељењски старешина евидентира испољене тешкоће;
- одељењски старешина обавештава стручног сарадника о тешкоћама. Стручни сарадник испитује тип личности, радне навике, јаке и слабе стране детета и предлаже мере подршке родитељу и одељењском старешини.

4. Континуирано праћење понашања и постигнућа ученика.

5. Одељењски старешина подноси периодичне извештаје о прилагођености ученика и предлаже даље мере ако је топотребно.

6. Кроз посете часова стручног сарадника и директора обраћа се пажња на новодошле ученике.

7. Нове ученике укључивати у ваннаставне активности према њиховим интересовањима.

У пријему новопридошлих ученика учествују учитељ, одељењски старешина, директор, психолог, педагог, представници одељењске заједнице ученика.

Циљ: програма подршке новим ученицима и запосленим радницима је укључивање и оспособљавање образовно-васпитни рад.

20. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно других законских заступника и јединице локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду лица која учествују у радном процесу, као и лица која се затекну у радној околини.

Те активности, односно превентивне мере, чије се предузимање планира ради спречавања повређивања или оштећења здравља, а чијом се применом осигурува безбедност и здравље на раду, односе се на: средства за рад, опрему за личну заштиту на раду, услове радне околине, израду прописаних аката, оспособљавање запослених и ученика, сарадњу школе са родитеима, државним органима, органима општине и другим субјектима.

- Одржавање у исправном стању средстава за рад:

Објекти школе и школско двориште, који се користе као радни простор, са свим припадајућим инсталацијама након утврђене подобности истих за употребу користе се у складу са њиховом наменом. Опрема за рад, која се користи у процесу рада школе одржава се у исправном и функционалном стању, спровођењем одредби техничких прописа, стандарда и упутства произвођача. Исправност инсталација и уређаја периодично контролише се прегледом и испитивањем истих од стране овлашћеног правног лица. У буџету заједнице локалне самоуправе обезбеђују се средства за текуће одржавање, као и за заштиту и безбедност ученика.

- Обезбеђивање опреме за личну заштиту на раду:

Школа обезбеђује запосленима коришћење опреме за личну заштиту на раду (радно одело, заштитне рукавице, одговарајућу анатомску обућу и сл.) на основу препознатих и утврђених опасности и штетности којима су запослени изложени на радном месту и у радној околини а ради смањења / избегавања ризика од настанка повреда и оштећења здравља на раду или у вези са радом. Запосленом омогућава се да суделује при избору опреме за личну заштиту на раду.

- Испитивање услова радне околине:

Школа обезбеђује запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду. У радним и помоћним просторијама у којима се при раду евентуално користе штетне или опасне материје, ради спречавања повређивања, као и утврђивања да ли радна средина одговара условима за продуктиван рад и здравље организује се превентивно, периодично испитивање радне околине. Пре рада, у току рада, као и код сваке измене технолошког поступка врши се лекарски преглед запосленог.

- Израда прописаних аката:

У школи надлежни орган донео је више аката који уређују тематику везану за безбедност и здравље на раду (акт о процени ризика - за сва радна места у радној околини, правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика - за време боравка у школи и свих активности које организује школа, правила понашања у школи - кућни ред, правила заштите од пожара - са планом евакуације, програм основне обуке запослених из области заштите од пожара, распоред дежурства, одлука о спровођењу и контроли забране пушења у школи).

- Оспособљавање запослених и ученика:

Директор установе одлучује о начину организовања послова безбедности и здравља на раду у зависности организације рада, броја запослених, броја радних смена, процењених ризика, обезбеђује оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад, информише запослене о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду. Одељенске старешине и наставници који са ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје обавезни су да ученике упознају са опасностима с којима се могу суочити за време остваривања образовно- васпитног рада и других активности које организује школа, као и са начином понашања којим се те опасности избегавају или отклањају .

- Сарадња:

Школа сарађује са родитељима, надлежним државним органима, органима општине и другим субјектима са којима је сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровођења мера чијом се применом осигурува безбедност и здравље на раду (министарством просвете, министарством унутрашњих послова, здравственим установама, центром за социјални рад, добровољним ватрогасним друштвом итд.).

21. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Тим за развој школског програма прати реализацији и квалитет школског програма кроз своје годишње планове рада и предлаже мере за унапређивање на годишњем нивоу које могу бити основа за евентуалне анексе програма.

Оквирни план рада Тима

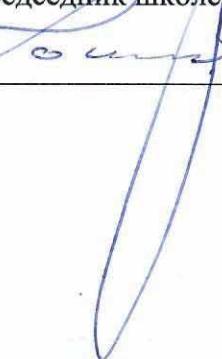
АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈ Е	МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈ Е	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Конституисање актива за текућу годину	Септембар	Школа	Избор координатора, подела задужења у тиму
Израда програма рада за текућу школску годину.	Септембар	Школа	Дефинисање активности, начина реализације, временске динамике и носилаца активности
Упознавање са школским програмом.	Септембар-октобар	Школа	Увид у школски програм и анализа садржаја.
Праћење реализације ШП у текућој школској години. Израда критеријума вредновања остваривања начела за израду школског програма	Континуирано од септембра	Школа	Сакупљање података и анализа, формирање евиденције кроз табеле.

Корекције ШП.	Током године	Школа	Анекси у складу са: -Программа наставе и учења - Законом о основама система образовања и васпитања, -Закон о основном образовању, - Акционим плановима Тима за развојно планирање и самовредновање.
Праћење измена ШП.	Током године	Школа	Сакупљање података, анализа, формирање листа.
Иновирање ШП у складу са потребама у оквиру законске регулативе.	Током године	Школа	Анекси у складу са: -Программа наставе и учења - Законом о основама система образовања и васпитања, -Закон о основном образовању, - Акционим плановима Тима за развојно планирање и самовредновање.

Директор школе

Председник школског одбора

У Бачком Петровцу,
01. јул, 2024. године

Contents

1. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	5
2. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА.....	7
3. ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА СА НАЧИНАМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ.....	10
4. ПРОГРАМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА	192
5. ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ	193
6. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ	195
7. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ.....	196
8. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО – РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ	197
9. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА, КАО И ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВЕ У ОДГОВОРУ НА КРИЗНИ ДОГАЂАЈ	199
10. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	205
11. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ.....	206
12. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ	207
13. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ.....	207
14. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	209
15. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	209
16. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ.....	210
17. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	212
18. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ.....	214
19. НАЧИН ОСТАВРИВАЊА ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД.....	217
20. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	218
21. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	219